

Riksdagens protokoll

2007/08:131

Onsdagen den 18 juni

Kl. 09.00 – 15.01

16.05 – 17.08

18.25 – 18.25



Protokoll
2007/08:131

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollet för den 12 juni.

2 § Ny riksdagsledamot

Upplästes och lades till handlingarna följande från Valprovsningsnämnden inkomna

Berättelse om granskning av bevis för riksdagsledamot

Till Valprovsningsnämnden har från Valmyndigheten inkommit bevis om att Amineh Kakabaveh (v) utsetts till ny ledamot av riksdagen fr.o.m. den 17 juni 2008 sedan Pernilla Zethraeus (v) avsagt sig uppdraget.

Valprovsningsnämnden har denna dag granskat beviset för den nya ledamoten och därvid funnit att det blivit utfärdat i enlighet med 14 kap. 28 § vallagen.

Stockholm den 17 juni 2008

Nina Pripp

/Kerstin Siverby

3 § Beslut om ärende som slutdebatterats den 16 juni

UU5 Sveriges politik för global utveckling

Punkt 1 (Prioritering av politiken för global utveckling [PGU] m.m.)

1. utskottet

2. res. 1 (s, v, mp)

Votering:

158 för utskottet

153 för res. 1

38 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 87 m, 24 c, 26 fp, 21 kd

För res. 1: 116 s, 19 v, 18 mp

Frånvarande: 14 s, 10 m, 5 c, 2 fp, 3 kd, 3 v, 1 mp

Punkt 3 (Politikens genomförande)

1. utskottet

2. res. 4 (s, v, mp)

Votering:

158 för utskottet

153 för res. 4

38 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 87 m, 24 c, 26 fp, 21 kd

För res. 4: 116 s, 19 v, 18 mp

Frånvarande: 14 s, 10 m, 5 c, 2 fp, 3 kd, 3 v, 1 mp

Punkt 4 (Mänskliga rättigheter)

1. utskottet

2. res. 5 (s, v, mp)

Votering:

159 för utskottet

153 för res. 5

37 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 88 m, 24 c, 26 fp, 21 kd

För res. 5: 116 s, 19 v, 18 mp

Frånvarande: 14 s, 9 m, 5 c, 2 fp, 3 kd, 3 v, 1 mp

Punkt 11 (Skuldavskrivningar, hållbar långivning m.m.)

1. utskottet

2. res. 10 (s, v, mp)

Votering:

160 för utskottet

152 för res. 10

37 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 1 s, 88 m, 24 c, 26 fp, 21 kd

För res. 10: 115 s, 19 v, 18 mp

Frånvarande: 14 s, 9 m, 5 c, 2 fp, 3 kd, 3 v, 1 mp

Eva-Lena Jansson (s) anmälde att hon avsett att rösta nej men markerats ha röstat ja.

Punkt 19 (En rättvis handelspolitik och de ekonomiska partnerskapsavtalen [EPA])

1. utskottet

2. res. 18 (v, mp)

Votering:

273 för utskottet

39 för res. 18

37 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:
För utskottet: 114 s, 88 m, 24 c, 26 fp, 21 kd
För res. 18: 2 s, 19 v, 18 mp
Frånvarande: 14 s, 9 m, 5 c, 2 fp, 3 kd, 3 v, 1 mp

Punkt 20 (EU:s agerande i EPA-förhandlingarna)

1. utskottet
2. res. 19 (v)

Votering:

273 för utskottet
20 för res. 19
18 avstod

38 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 114 s, 88 m, 24 c, 26 fp, 21 kd
För res. 19: 1 s, 19 v
Avstod: 18 mp
Frånvarande: 15 s, 9 m, 5 c, 2 fp, 3 kd, 3 v, 1 mp

Punkt 29 (Klimatförändringar och miljöpåverkan)

1. utskottet
2. res. 27 (s, v, mp)

Votering:

160 för utskottet
151 för res. 27
38 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 2 s, 88 m, 23 c, 26 fp, 21 kd
För res. 27: 114 s, 19 v, 18 mp
Frånvarande: 14 s, 9 m, 6 c, 2 fp, 3 kd, 3 v, 1 mp

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

4 § Beslut om ärenden som slutdebatterats den 17 juni

NU13 Samgående mellan Posten AB och Post Danmark A/S

1. utskottet
2. res. (s, v, mp)

Votering:

160 för utskottet
152 för res.
37 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 1 s, 88 m, 24 c, 26 fp, 21 kd
För res.: 115 s, 19 v, 18 mp
Frånvarande: 14 s, 9 m, 5 c, 2 fp, 3 kd, 3 v, 1 mp

NU15 Ny förvaltningsstruktur inom näringspolitiken och den regionala tillväxtpolitiken

Punkt 1

Kammaren biföll utskottets förslag.

Punkt 2 (Myndigheternas verksamhet och lokalisering)

1. utskottet
2. res. 1 (s, v)
3. res. 2 (mp)

Förberedande votering:

140 för res. 1
18 för res. 2
153 avstod
38 frånvarande

Kammaren biträdde res. 1.

Huvudvotering:

155 för utskottet
131 för res. 1
16 avstod
47 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 86 m, 23 c, 25 fp, 21 kd

För res. 1: 112 s, 19 v

Avstod: 16 mp

Frånvarande: 18 s, 11 m, 6 c, 3 fp, 3 kd, 3 v, 3 mp

Eva Sonidsson (s) anmälde att hon avsett att rösta nej men markerats som frånvarande.

FöU14 Lag om signalspaning m.m.

Återförvisningsyrkande (c)

Proposition ställdes först beträffande det under överläggningen framställda yrkandet om återförvisning av ärendet till utskottet för ytterligare beredning.

För bifall räckte att *minst en tredjedel* av de röstande anslöt sig till detta.

Votering:

157 för bifall
155 avstod
37 frånvarande

Tredje vice talmannen konstaterade att minst en tredjedel av de röstande hade bifallit återförvisningsyrkandet.

Kammaren hade således bifallit återförvisning av ärendet till utskottet för ytterligare beredning.

Partivis fördelning av rösterna:

För bifall: 88 m, 24 c, 24 fp, 21 kd

Avstod: 116 s, 2 fp, 19 v, 18 mp

Frånvarande: 14 s, 9 m, 5 c, 2 fp, 3 kd, 3 v, 1 mp

SoU21 Byte av namn på Läkemedelsförmånsnämnden
Kammaren biföll utskottets förslag.

**UFöU4 Nationell strategi för svenskt deltagande i internationell
freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet**

Punkt 2 (Civilt och militärt agerande – ett samlat bidrag)

1. utskottet

2. res. 3 (s, v)

3. res. 4 (mp)

Förberedande votering:

132 för res. 3

18 för res. 4

156 avstod

43 frånvarande

Kammaren biträdde res. 3.

Anna Lilliehöök (m) anmälde att hon avsett att avstå från att rösta men markerats som frånvarande.

Huvudvotering:

159 för utskottet

135 för res. 3

18 avstod

37 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 88 m, 24 c, 26 fp, 21 kd

För res. 3: 116 s, 19 v

Avstod: 18 mp

Frånvarande: 14 s, 9 m, 5 c, 2 fp, 3 kd, 3 v, 1 mp

Punkt 4 (FN-resolution 1325)

1. utskottet

2. res. 5 (v)

Votering:

275 för utskottet

19 för res. 5

18 avstod

37 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 116 s, 88 m, 24 c, 26 fp, 21 kd

För res. 5: 19 v

Avstod: 18 mp

Frånvarande: 14 s, 9 m, 5 c, 2 fp, 3 kd, 3 v, 1 mp

Punkt 7 (Skrivelsen)

Utskottets förslag till beslut med godkännande av

1. utskottets motivering

2. motiveringen i res. 7 (s, v, mp)

Votering:

159 för utskottet

152 för res. 7

38 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag till beslut med godkännande av utskottets motivering.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 88 m, 24 c, 26 fp, 21 kd

För res. 7: 115 s, 19 v, 18 mp

Frånvarande: 15 s, 9 m, 5 c, 2 fp, 3 kd, 3 v, 1 mp

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

UFöU5 Fortsatt svenskt deltagande i Europeiska unionens militära insats i Tchad och Centralafrikanska republiken

Kammaren biföll utskottets förslag.

Kallelse till sammanträde

Tredje vice talmannen meddelade att talmannen på uppdrag av försvarsutskottets ordförande kallat försvarsutskottet till sammanträde 5 minuter efter det att debatten om betänkandena 2007/08:FiU20 och 2007/08:SkU32 hade avslutats.

Tredje vice talmannen meddelade vidare att talmannen kunde komma att kalla kammaren till ett nytt kammarsammanträde 10 minuter efter det nu pågående kammarsammanträdet avslutande.

5 § Minskning av antalet suppleanter i socialutskottet

Valberedningen hade enligt ett till kammaren inkommet protokollsutdrag tillstyrkt att antalet suppleanter i socialutskottet skulle minskas från 25 till 24.

Kammaren medgav denna minskning.

6 § Anmälan om inkommen faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen

Prot. 2007/08:131
18 juni

Tredje vice talmannen anmälde att följande faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen inkommit och överlämnats till utskott:

2007/08:FPM116 EU som global utvecklingsaktör – EU:s bidrag till uppfyllandet av millenniemålen KOM(2008)177 till utrikesutskottet

7 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades

Propositioner

2007/08:161 till civilutskottet

2007/08:166 till utrikesutskottet

8 § Riktlinjer för den ekonomiska politiken och Redovisning av skatteutgifter

Riktlinjer för den ekonomiska politiken och Redovisning av skatteutgifter

Föredrogs

finansutskottets betänkande 2007/08:FiU20

Riktlinjer för den ekonomiska politiken (prop. 2007/08:100 delvis, redog.

2007/08:RRS2, redog. 2007/08:RRS17, redog. 2007/08:RRS18 och redog. 2007/08:RRS22) och

skatteutskottets betänkande 2007/08:SkU32

Redovisning av skatteutgifter (skr. 2007/08:123).

Anf. 1 ANNA LILLIEHÖÖK (m):

Fru talman! Kammaren ska nu debattera finansutskottets betänkande nr 20 och skatteutskottets betänkande som behandlar regeringens ekonomiska vårproposition som är inriktad på en bedömning av den långsiktiga ekonomiska utvecklingen, riktlinjer för den ekonomiska politiken och förslag till utgiftstak för de kommande tre åren. Inriktningen är således på förslag till strukturella, långsiktiga återgårdar och reformer.

I betänkandet ställer sig utskottet bakom regeringens bedömning att den finansiella turbulensen nu ebbat ut och att förtroendet har börjat återvända till aktörerna på den finansiella marknaden. Det har börjat bli lättare att låna och lättare att agera. Spridningseffekterna till produktion och sysselsättning bedöms av regeringen att bli relativt begränsade. Men osäkerheten är mycket stor om den internationella utvecklingen, och prisutvecklingen är ett orosmoln.

Mot den bakgrunden blir de olika scenarier som regeringen har presenterat särskilt värdefulla för utskottets bedömning. Utskottet betonar att även om de flesta bedömare är överens om att vi står inför en konjunkturavmattning kommer Sverige att kunna klara sig bättre än många andra länder. Exempelvis konstaterar utskottet att det finanspolitiska rådet som bedömt finanspolitiken säger att regeringens sysselsättningspolitiska reformer kan antas ge betydande effekter på sikt med högre sysselsättning och lägre arbetslöshet under kommande år.

De offentliga finanserna är starka. Utskottet delar regeringens bedömning att det finns ett visst reformutrymme de närmaste åren. Utskottet ställer sig bakom regeringens politik för långsiktiga, grundläggande reformer inriktade på tillväxt med fler jobb, högre sysselsättning, bättre villkor för företagande och större möjligheter att anställa.

Utskottet välkomnar särskilt en satsning på förskolan, utbildning, psykiatri och att villkoren för pensionärer med låg pension ska förbättras. Utskottet betonar också regeringens aviserade förslag till höstens budget med sänkt beskattning av mindre företag, satsning på infrastruktur, ett kraftfullt arbete för klimatfrågan och satsning på forskning.

Till betänkandet har fogats fyra reservationer där oppositionspartierna utvecklar sin syn på den ekonomiska politiken. Med denna introduktion, fru talman, överlämnar jag ärendet till debatt.

Anf. 2 THOMAS ÖSTROS (s):

Fru talman! Jag får börja med att yrka bifall till reservation 1 i betänkandet. Jag vill också passa på att önska kammarens ledamöter, talmanen och personalen en riktigt god och trevlig sommar. I den önskan inkluderas också finansministern och hans kolleger i regeringen. Det kan ni behöva.

Alldeles nyss, för någon minut sedan, kom Konjunkturinstitutet med sin senaste bedömning av utvecklingen i Sverige. Konjunkturinstitutet säger att konjunkturen mattas av ytterligare detta år 2008. Bnp-prognosen ligger nu på 2,4 procent, inflationen räknat som KPI på 3,7 procent, produktiviteten är låg, och Konjunkturinstitutet reviderar upp prognosen för arbetslösheten ytterligare.

När regeringen tillträdde för snart två år sedan – vi börjar närma oss halvtid – kom det ett ärligt besked från finansministern och regeringen. Pressad på när regeringens politik kan tänkas ge effekt på arbetsmarknad, sysselsättning och arbetslöshet sade finansministern: Det tar två år. Innan dess måste man räkna med att ökningen i sysselsättningen är en förtjänst av hårt arbete från den socialdemokratiska regeringen. Det var ett arbete för att hålla inflationen nere, produktiviteten uppe, konkurrenskraften uppe, ett Sverige som växer och därmed också företagare som kan anställa.

I går hörde jag finansministern säga om det senaste steget i den lite monotona politiken för sysselsättningen som handlar om att göra samma sak en gång till, det senaste steget med skattesänkningar, att det kan ta fyra fem år innan det får effekt på sysselsättningen. Jag förstår att finansministern och regeringen nu vill revidera på vilken sikt som deras politik får effekt. Efter två års politik ser vi nu en avmattning i ekonomin och en stagnation i sysselsättningen framför oss. Regeringen förutspår ökad arbetslöshet liksom Konjunkturinstitutet gör nu på morgonen.

Ändå är svensk ekonomi i grunden stark. Vi har ett decennium bakom oss med stora reallöneökningar, hög tillväxt, låg inflation och överskott i de offentliga finanserna. Vi har gjort mycket stora investeringar i kunskap och konkurrenskraft under det decenniet. Under de senaste åren har Sverige också haft en väldigt stark jobbtillväxt och en snabbt sjunkande arbetslöshet.

Arbetsförmedlingen beskriver i sin rapport sysselsättningsutvecklingen mellan 2005 och 2008 som den näst starkaste på 50 år. Det är endast under perioden 1998–2001 som jobbtillväxten var högre enligt Arbetsförmedlingen.

Ohälsotalet, ni vet när man räknar in sjukpenning, arbetsskadesjukpenning, rehabiliteringspenning, sjukersättning och aktivitetsersättning, har minskat varje år sedan 2003 enligt Försäkringskassan. Det finns mycket att glädjas åt, och den här utvecklingen är viktig för Sverige.

Men också en stark ekonomi och ett starkt utgångsläge måste skötas och tas ansvar för. Det är lika viktigt att ta det ansvaret under en högkonjunktur som det är under svårare år. Ingen uppgift kan vara viktigare för en regering än att bedriva en ansvarsfull ekonomisk politik som skapar tillväxt, jobb och rättvisa.

Jag menar att regeringen inte har tagit det ansvaret för den svenska ekonomins utveckling. Man har underskattat svårigheterna inledningsvis med att regera i en högkonjunktur och därmed bidragit till att slösa bort det goda läge som man fick. Ta bara det här med Riksbankens varning till regeringen för ett år sedan! Fortsätt inte med gigantiska skattesänkningar! Det kommer att pressa upp priserna och det kommer att tvinga Riksbanken att höja räntan. Det skrev Riksbanken för precis ett år sedan nu. Men inte lyssnade regeringen på det. Räntorna är nu mycket högre än de har varit på mycket länge. Det avspeglas direkt i hushållens kostnader för bostadslånen. En bostadsrättsinnehavare här i Stockholm eller en villaägare i Malmö eller i Luleå märker direkt i plånboken att det kan kosta ett par tusen kronor mer i månaden att betala räntorna på lånen.

Ni var så ivriga med att försäkra för de arbetslösa att ni samtidigt slog sönder en av de viktigaste försäkringarna i ett modernt samhälle. När regeringen får ansvar för att leda landet har man också ansvar för att sköta landet. När man med berätt mod från regeringens sida driver uppemot en halv miljon människor att lämna arbetslöshetsförsäkringen har man betett sig på ett djupt ansvarslost sätt.

Det är också det som Finanspolitiska rådet riktar en mycket hård kritik mot finansministern och mot regeringen för. Ni slår ansvarslost sönder en försäkring i ett modernt samhälle. För vad händer med en försäkring om de som känner att de inte har risk för arbetslöshet lämnar den och de som har högst risk för arbetslöshet – handelsanställda, hotell- och restauranganställda och andra grupper som kan ha ett svagt fotfäste på arbetsmarknaden – lämnar försäkringen på grund av att de inte har råd?

Vad händer i ett samhälle där man inte längre är försäkrad när det kommer dåliga tider? Det blir ett socialbidragssamhälle som växer fram där socialbidragen blir försäkringen för stora grupper av människor. Det är orimligt.

Inledningsvis begicks stora misstag när det gäller kampen mot arbetslösheten. Vi har haft en fantastisk stark konjunkturuppgång och en stark jobbtillväxt 2006 och 2007. Det har spillt över på 2008. Men de som står

längst från arbetsmarknaden står fortfarande längst ifrån arbetsmarknaden. Arbetsförmedlingen beskriver det som 100 000 människor med bristfällig utbildning, dålig erfarenhet från arbetsmarknaden och stora svårigheter att komma in. Dem har ni erbjudit sämre ekonomi, men inte en yrkesutbildning trots att forskarna är entydiga om att satsningar på yrkesutbildning åt arbetslösa är en effektiv åtgärd. Forskarna visar att det inte minst gäller utomnordiska medborgare som kommer hit, får chansen till en yrkesutbildning och därmed kommer ut på arbetsmarknaden.

Ni har skapat en tudelad arbetsmarknad där företagen inte får tag på rätt arbetskraft och de arbetslösa inte får den utbildning de behöver för att kunna ta jobbet som chaufför, som svarvare eller något annat i rader av yrkesgrupper där vi har brist. Det är ett oerhört stort misstag av regeringen.

I stället har ni satsat på siffertricksandet som ny variant. Ni gick till val på utanförskapet, och ni redovisade klart och tydligt hur det utanförskapet skulle beräknas. Det fanns bara ett sätt att räkna på utanförskapet. Ni har lämnat det måttet. Varför? Jo, det passar inte längre PR-byrån. Om man tar det utanförskapsmått som ni använde före valet och försvor er åt minskade utanförskapet under våra sista tolv månader vid regeringsmakten snabbare än under era första tolv månader. Om man tittar på utvecklingen mellan oktober 2006, när ni tog över, fram till i dag har utanförskapet till och med ökat med några tusen om man använder ert ursprungliga mått.

Vad händer då? Då börjar Anders Borg, finansministern, ge statliga myndigheter som SCB ett uppdrag att räkna fram ett mått som kan passa PR-byrån. Ännu värre är det med Schlingmann, som tydligen är förståndare för Schlingmanns centralbyrå. Han har ett helt eget mått, som också statsministern använder sig av, där han har beräknat utanförskapet på ett alldeles unikt sätt. Bland annat dubbelräknar man människor. Sluta med siffertricksandet! Se hur allvarligt det är med människor som står långt utanför arbetsmarknaden!

För två månader sedan debatterade vi regeringens ekonomiska vårproposition. Då stod ni här från samtliga borgerliga partier och avfärdade den oro som människor känner för jobben, för prisökningarna, för räntorna och för tillväxten. Det var bara dysterkvistar, sade ni då. Det kommer vi att höra i dag igen. Är Konjunkturinstitutet också dysterkvistar? Jag trodde att de gjorde seriösa försök att uppskatta hur den ekonomiska utvecklingen går.

Vad har hänt sedan dess? Sverige har nu 4 procents inflation och en tillväxt på kanske 2 procent. Under den förra majoriteten hade Sverige 4 procents tillväxt och 2 procents inflation. Sverige har inte haft så hög inflation som vi har nu på 15 år. För första gången på tolv år finns det risk för reallönesänkningar för breda grupper. April månad blev enligt Statistiska centralbyrån – inte Schlingmanns utan den riktiga – den svagaste detaljhandelsmånaden på tio år. SKL, Sveriges Kommuner och Landsting, har kommit till finansutskottet och varnat för mångmiljardunderskott i landstingen. Det är sjukvården det handlar om. Det är besparingskniven som sätts in i välfärdens kärna. Men skattesänkningar är det enda ni har framför er.

Vi har också haft det finanspolitiska rådet som har kommit med mycket skarp kritik mot regeringen. Man talar om ansvarslöshet när det

gäller hanteringen av de viktiga försäkringar som måste finnas i ett modernt och öppet samhälle. Det är stenhård kritik, och även ett konstaterade att de senaste årens jobbtillväxt beror på konjunkturen. Jag tycker att jag känner igen det argumentet.

Vi står nu i ett läge när Arbetsförmedlingen prognostiserar att sysselsättningen inte ökar nästa år. De säger att vi får en minskad sysselsättning nästa år. Det är klart att regeringen då börjar backa. Det gäller inte bara i den senaste frågan om FRA, utan backningen gäller också bedömningarna om ekonomin. Tillväxten har ni felbedömt under hela det senaste året. Ni har nedreviderat den gång på gång. Arbetslösheten, som inte var något problem, har ni fått revidera upp gång på gång. Inflationen och räntorna, som också de sades inte vara någonting att bekymra sig över, är också uppreviderade.

Ni har också en i grunden så orättvis politik. Fastighetsskatten har verkligen upprört många människor. Nu får tiotusentals hushåll med vanliga, enkla radhus höjningar av fastighetsskatten medan de som äger lyxvillorna i Djursholm upplever det som att de har blivit av med fastighetsskatten. Var det detta ni lovade i valrörelsen?

Förmögenhetsskatten är avskaffad. Rakt in i fickorna på de mest förmögna går hundratusentals kronor. Lovade ni det i valrörelsen? Var det detta Reinfeldt var ute och talade om när han talade om att vi skulle hålla ihop landet?

Vi vill investera i Sveriges framtid. Högkonjunkturen har blåst över Sverige. Ni använde inte de möjligheterna. Men det är inte för sent att investera. Det handlar om att satsa på yrkesutbildning och att se till att fylla de vakanser som finns ute i företagen med människor som vill arbeta. Då måste de få chansen att få den utbildningen. Vi föreslår ett brett samarbete med näringslivet där vi tillsammans satsar resurser för att se till att få mer av yrkesutbildning inriktad på bristyrken. Det handlar om KY-utbildningar, yrkesvuxenutbildning och rader av arbetsmarknadsutbildningar för att se till att människor får den kompetens de behöver för att söka de nya jobben. Vi föreslår satsningar på ungdomar. De ungdomar som inte kommer in på arbetsmarknaden är de som inte har fått utbildning. De måste få särskilt riktade insatser för att få en chans att komma in. Vi föreslår dessutom en kraftig skatterabatt för dem som anställer långtidsarbetslösa ungdomar. Vi föreslår fler högskoleplatser. Vi har stora ungdomskullar som nu kommer.

Vi riskerar att hamna i ett läge där OECD varnar Sverige för att en allt lägre andel av ungdomskullarna går vidare till högskoleutbildning. Så möter vi inte framtiden.

Vi vill investera i konkurrenskraft och utveckla vår tjänstesektor; det är den som är mycket av framtidens jobbmarknad för Sverige. Vi vill investera i forskningsprogram för småföretagen och bjuda in näringslivet att tillsammans satsa på forskning och på de områden där vi kan utveckla framtidens varor och tjänster.

Vi vill att också pensionärerna ska få del av en framgångsrik ekonomisk period under många år genom att rikta en skattesänkning till alla pensionärer. I går kom ett besked från regeringen om pensionerna och skatterna. Vi har i dag ett system där pensionärerna betalar mellan 500 och 1 000 kronor mer i skatt än en löntagare.

Finansministern är beredd att till hösten vidga det gapet ytterligare så att pensionärer ska ha ännu högre skatt än vad en löntagare har. I går föreslog man att en liten grupp pensionärer skulle få en skattelättnad. Det är bra – vi stöder att pensionärer som har det svårt får en extra stöttning. Men självklart ska alla pensionärer få del av en skattelättnad. Det föreslår vi, och vi utgår från att majoriteten ställer upp på det förslaget.

Vi vill investera i välfärden. Det går före gigantiska skattesänkningar. En regering som har fastnat i hjulspåret att bara fortsätta med den politik som inte fungerar, där arbetsmarknaden mattas av och där klyftorna ökar förtjänar inte förtroendet framöver. Vi behöver en framtidsinriktad regering med förmåga att investera i framtiden och förmåga att minska klyftorna.

(Applåder)

I detta anförande instämde Michael Hagberg och Peter Jonsson (båda s).

Anf. 3 ULLA ANDERSSON (v):

Fru talman! Jag vill börja med att yrka bifall till reservation 2 under punkt 1.

Att ifrågasätta rådande normer och system inom den ekonomiska politiken är inte helt enkelt. Den svenska ekonomikåren och de större politiska partierna tycks i mångt och mycket agera som flockdjur. Jag ska ta ett exempel – en debatt som de allra flesta kommer ihåg. Det var under den turbulenta hösten 1992 innan Riksbanken tvingades ge upp försvaret av den fasta växelkursen. I princip alla ekonomer och de flesta politiska partier var överens om kronförsvaret och den fasta växelkursen. Det var den absolut rätta vägen att gå. När sedan Riksbanken gav upp kronförsvaret och övergick till rörlig växelkurs med en strikt prisstabiliseringsnorm var helt plötsligt samma ekonomer helt överens om att det var den enda riktiga politiken.

När Vänsterpartiet nu ifrågasätter dessa normer och regelverk som omgärdar finans- och penningpolitiken tar våra politiska motståndare inte debatt i sak utan kommer med svepande argument om att vår politik öppnar för ekonomiskt moras, detta trots att vi var emot många av de förslag som ledde till moraset i statsfinanserna i slutet av 80-talet och i början av 90-talet. Vi har sanerat efter den förra borgerliga regeringen och byggt upp sunda statsfinanser. I våra budgetalternativ har vi stora offentliga överskott.

Men anledningen till att vi inte kan få en hederlig och intellektuell ekonomisk debatt är nog snarare att vi ifrågasätter de rådande värderingarna bakom försvaret att dessa system, till exempel att välfärdens andel av ekonomin, det gemensamma, inte ska få öka som andel av bnp eller att demokratins påverkan på ekonomin ska begränsas, det vill säga att folkviljan inte ska få något större genomslag. Det är rätt känsligt, eller hur? Därför blir det också politiska slängar, för man har inga bättre politiska sakargument.

Finanspolitiken styrs av ett överskottsmål för de offentliga finanserna. Bakgrunden till införande av överskottsmålet var bland annat den kraftiga ökningen av statsskulden i slutet av 90-talet. Det bidrog också till att statsskulden som andel av bnp började sjunka i slutet av 90-talet,

och vår offentliga skuld i dag är bland de absolut lägsta i världen. Vi har en nettoförmögenhet. Att motivera ett fortsatt upprätthållande av överskottsålet med det argumentet håller alltså inte.

I vårpropositionen tar regeringen hellre upp att det motiveras av en jämnare fördelning av försörjningsbördan mellan generationer. Vi ska alltså spara i dag för att ha i ladorna när de demografiska förändringarna kommer. Men det resonemanget vilar på en felaktig bild av samhällsutvecklingen. Kommande generationer kommer inte att vara fattigare än dagens generationer. Finansdepartementet räknar ju med en 100-procentig bnp-ökning de närmaste 50 åren. Därför är det mycket svårt att förstå att dagens generationer måste spara för att morgondagens generationer ska ha råd med vård, skola, omsorg. I dagens generationer är det många ungdomar som går ut skolan utan betyg, och många ungdomar är långtidsarbetslösa. Vi har många äldre som sitter hemma och undrar om hemtjänsten ens ska komma ihåg dem. Vi har köer till sjukvården och så vidare.

Är det då ett rätt synsätt att vi ska spara i stället för att investera oss till en välmående framtid? Nej, själva idén är i grunden fel. Överskottsålet innebär att vi har en form av kontinuerlig åtstramningspolitik som leder till både lägre sysselsättning och lägre produktion, vilket inte kommer att betalas tillbaka med ränta.

Vi skulle kunna använda de pengarna mycket klokare, till att investera i forskning, jobb, sysselsättning, infrastruktur, välfärden, till ett sammanhållet samhälle, ett solidariskt samhälle, ett samhälle som har ställt om miljö- och energimässigt. Nej, i stället ska vi spara i ladorna.

Utgiftstaken är konstruerade så att utgifterna låses tre år i förväg och ligger fast oavsett vad som händer, till exempel om vi får en kraftig ökning av arbetslösheten, stora problem inom välfärdsområdena och i folkhälsan eller en konjunkturnedgång. Även om inkomsterna ökar mer än vad som beräknas när taken antogs får man inte använda dem till annat än avbetalningar på statsskulden eller till skattesänkningar. Vad som är ekonomiskt mest effektivt eller samhällsekonomiskt mest lönsamt tas det ingen hänsyn till. Inget påverkar taken när de väl är antagna. Men inkomsterna kan man sänka hur mycket man vill, för där finns det inget golv. Man kan alltså göra det helt ofinansierat.

En liknelse kunde tas från mitt eget hushåll. Huset jag bor i skulle behöva ett nytt tak. Det riskerar att läcka in, men jag har faktiskt inte råd. Jag går där och håller tummar och tår för att det faktiskt inte ska hända en olycka. Och helt plötsligt får jag extra inkomster, helt oplanerat. Men tänk, jag får inte använda dem eftersom jag inte hade räknat med de här inkomsterna. Då ska jag låta bli att laga taket. Tycker ni att det verkar vara ett hållbart system? Nej, det gör inte jag.

Systemet med utgiftstaken blir särskilt problematiskt utifrån det sätt som staten hanterar infrastrukturinvesteringar i budgeten. Till skillnad från kommuner och företag har staten ingen särskild investeringsbudget. Investeringar i väg och järnväg sker i regel genom att staten tar upp kostnaden för investeringen på ett anslag i takt med att utgifterna uppstår. Kombinationen av snålt tilltagna utgiftstak och infrastrukturinvesteringar som direktavskrivs innebär att investeringar får konkurrera om utrymmet under utgiftstaken med löpande utgifter för sjukpenning, barnbidrag och så vidare.

Det leder till att viktiga samhällsinvesteringar inte kommer till stånd eller skjuts på framtiden. Det är därför inte helt förvånande, om än anmärkningsvärt, när statsminister Fredrik Reinfeldt avvisar Klimatberedningens mål att kapaciteten på järnväg för gods- och persontrafik ska öka med 50 procent till år 2020 med att det för dyrt och att utgifterna för dessa investeringar måste vägas mot barnomsorg, sjukförsäkring med mera. Det här är en uppenbart orimlig ordning.

Vi menar att Klimatberedningens förslag måste genomföras och att staten behöver en särskild investeringsbudget, precis som kommuner, landsting, företag och bostadsrättsföreningar. Så gott som alla delar upp sin budget i en drifts- och en investeringsdel. Hushållen gör likadant. Det är få som kan betala av sitt hus eller sin bil samma dag som köpet görs. Ett kommunalt bostadsföretag skulle aldrig komma på tanken att betala den totala kostnaden för nya hyreslägenheter samma år som huset byggs.

Det finns de som hävdar att om man lånar till investeringar i stället för att ha det som anslag lämnar man en skuld till nästa generation. Det är en rätt bakvänt syn. Det är snarare så att om man betalar hela investeringskostnaden i dag, under ett och samma år, låter man dagens generation stå för hela kostnaden, fast det är uppenbart att ett hus eller en järnvägssträcka kan användas av många generationer framöver. Vill man ha en rättvis fördelning av kostnaderna ska dagens generation betala för vad som konsumeras upp i dag, medan det som konsumeras under en längre tid ska betalas av de generationer som konsumerar det. Att inte göra investeringar i dag i till exempel järnväg innebär ju att vi skjuter vår miljöskuld till framtida generationer. Dina och mina barn och barnbarn får betala dubbelt upp för att lösa problemen, om det då inte redan är för sent. Är det ansvarsfullt?

Vi presenterar en syn på en ekonomisk politik som en del av ett samhällsbyggande. Att bygga för framtiden är ju först och främst inte en kostnad utan en besparing.

Vore det inte bättre att vi fokuserade på framtidens samhälle i stället för att låsa fast oss vid ekonomiska dogmer? Det är ju helt avgörande för framtiden att vi har ett folk i arbete i dag, att vi har en ekonomisk politik för full sysselsättning och att vi genomför en miljö- och klimatomställning. Borde det inte vara det vi diskuterar för att sedan titta på vilka system vi behöver för att göra det?

Vi konstaterar i alla fall med glädje att vi har fått en hel del bundsförvanter i vår kritik av de här systemen. Professor Assar Lindbäck kom med en argumentation liknande vår och pläderade för ett slopande av överskottsmålet. LO har börjat problematisera kring överskottsmålet. LO problematiserar kring utgiftstaken. Och vårt förslag om att staten bör ha en särskild investeringsbudget stöds från många håll. Kommunpolitiker av alla de färger, blå, gröna, röda, kanske till och med gula, vem vet, stöder det. Handelskammaren, Svenskt Näringsliv, Sveriges Kommuner och Landsting och Finanspolitiska rådet föreslår en utredning i frågan. Visst, det är en del ovanliga kompisar för oss. En del av dem skulle nog hellre hålla med Anders Borg om de fick välja. Men i sakpolitiska frågor kan man faktiskt komma överens. Och här har vi en gemensam kritik av rådande ramverk.

Vi har en statsminister som tycker om att dansa. Det är ju trevligt. Häromveckan dansade han på ett äldreboende i Borås. Han hoppades på

ett handslag för äldreomsorgen. Det är bra att han trivs och har kul, eller hur?

I fjol var statsministern också ute på ett besök i verkligheten. Då var han i Sandviken. Då ansåg han att barngrupperna i förskolan skulle bestå av 15 barn per grupp.

Det är nog värt att påminna statsministern och hans kompisar om att i verkligheten har han faktiskt skurit ned på pengarna till dem som ansvarar för äldreomsorgen och förskolan genom frysningen av statsbidragen till kommunsektorn.

I Borås, där statsministern svängde sina lurviga, har frysningen av statsbidragen inneburit att kommunen får 27 miljoner mindre nästa år, året därpå 51 miljoner eller 117 anställda mindre. Det innebär att möjligheten till kvalitetsförstärkningar inom äldreomsorgen blir svårare att göra och att de kvinnor som jobbar där får fortsätta att vara felavlönade.

Men även Västra Götalandsregionen har fått känna av frysningen som för 2010 är lika stor som 500 heltidstjänster. Det blir mindre pengar till sjukvården för äldre.

I Sandviken, där han var i fjol, har man 17 barn per grupp för de mindre barnen och 22 barn per grupp för de större. Man har vikariestopp i äldreomsorgen, och man har växande kostnader för socialbidrag på grund av förändringarna i socialförsäkringarna. De får 10 miljoner mindre nästa år och 18 ½ miljoner mindre året därpå, motsvarande 43 tjänster. Det blir inga mindre barngrupper. Det kanske de föräldrarna, barnen och personalen ska tacka Reinfeldt och Borg för. Rätt cynisk politik, eller hur?

Landstingens situation är oerhört alarmerande. Redan nästa år kommer landstingen att ha negativt ekonomiskt resultat. Varslen har redan börjat komma. Regeringen var medveten om detta när man tog beslutet om frysningen. De skriver själva i budgetpropositionen från i höstas att sektorn kommer att gå med betydande underskott 2010. Inte ens en uppräkning av statsbidragen innebär att landstingen kommer att vara i ekonomisk balans år 2010.

Vad menar egentligen Fredrik Reinfeldt när han säger att han hoppas att det ska bli mer pengar till äldreomsorgen? Är det så att en del av de pengar han har dragit in ska betalas tillbaka? Om det är så är det ju inga nya pengar utan politisk humbug vi har fått ta del av.

Trots att statsbudgeten planeras gå med överskott på ca 500 miljarder den här mandatperioden vill inte de borgerliga partierna att kommunsektorn ska få rimliga ekonomiska planeringsförutsättningar. Vad får vi för logik om staten drar bort pengar från kommunerna eller slutar räkna upp statsbidragen så fort ekonomin går bra? Jämför med hur samma partier resonerade under 90-talskrisen! När skatteinkomsterna minskar ska statsbidragen skäras ned.

När nu statsinkomsterna ökar gäller tydligen samma sak. Resultatet är ett nyliberalt moment 22 där varje situation motiverar sänkta statsbidrag. Den politiska linjen är klar, det politiska budskapet är tydligt: Valfärden, som äldreomsorg, skola och vård, är bara viktig i retoriska sammanhang och för bra bilder på dansande statsministrar.

Det känns tyvärr rätt tråkigt att konstatera att Vänsterpartiet är ensamt om att försvara statsbidragsuppräkningsarna, eftersom både Miljöpartiet och Socialdemokraterna har godkänt neddragningarna och tydligen före-

drar skattesänkningar. Även om de tycker att det är okej med besparingar i kommuner och landsting, trots stora överskott i statens budget – att Miljöpartiet resonerar så är inget ovanligt, det känner vi till sedan förr – gör det mig orolig att Socialdemokraterna har godkänt neddragningarna eller frysningen. Det kommer signaler om att de kanske ändrar sig till hösten. Jag hoppas verkligen det. Är inte välfärden viktigare än att ni med stora överskott ska lägga besparingar på kommuner och landsting? Är det inte så att vi behöver mindre grupper i förskolan, mindre klasstorlekar och en bättre äldreomsorg? Då kan vi ju inte frysa statsbidragen, och definitivt inte när vi har stora överskott.

Det är mycket mer som skulle behöva tas upp i en sådan här debatt. Det är mycket som är oroväckande, till exempel att det inte byggs tillräckligt många billiga hyreslägenheter, att man måste ha en inkomst på över ½ miljon för att ha råd med hyran för en nybyggd trea, att det finns 1 procent lediga lägenheter i 123 kommuner och att det i storstadsregionerna finns 1–3 promille lediga hyreslägenheter – i Göteborg är det 10 i det kommunala bostadsbeståndet.

Vi har över 600 000 ungdomar som ska flytta hemifrån. För det behöver vi 158 000 bostäder. Men det finns inget nationellt mål för bostadsbyggande. Vi föreslår ett sådant. Vi föreslår också en fond till detta ändamål, som man också ska kunna söka ur om man ska bygga om.

Men man ska bygga klimatsmart. Målet är att alla flerbostadshus ska vara klimatsmarta år 2010. Det ger oss möjligheter som det första landet i Europa med ett sådant mål. Det skapar nya marknader, nya jobb och nya möjligheter till stora energibesparingar. EU föreslår ett sådant mål till år 2016.

Fru talman! Jag har kanske varit långrandig. Men jag har ändå tagit upp viktiga och stora frågor. Jag hade önskat mig en annan ekonomisk politik under den här mandatperioden. Det kan jag drömma om. Vi har en politik som sorterar människor, sorterar dem som närande och tärande. Man har olika skattetabletter. Är man högavlönad, frisk, vit man tjänar man väldigt bra på den ekonomiska politiken och belönas med rikliga skattesänkningar. Är man garantipensionär får man lite, för på något vis har man väl bidragit ändå. Är man vanligt arbetande får man också en liten morot. Men är man student, sjuk eller arbetslös har man ingenting att förvänta sig av den här regeringen.

Totalt sett har vi en regering som minskar sammanhållningen, solidariteten och jämställdheten, och vi får vänta med en miljö-, energi- och klimatomställning till framtiden.

Anf. 4 MIKAELA VALTERSSON (mp):

Fru talman! Konjunkturen har dämpats och bromsats in både globalt och i Sverige. Den kraftiga sysselsättningsutvecklingen som startade 2005 i Sverige och sedan accelererade under 2006 och 2007 dämpas nu kraftigt. Sysselsättningen stiger fortfarande något i år men avstannar i princip 2009. Enligt regeringens egen prognos ökar till och med arbetslösheten 2009.

Inom flera sektorer, som till exempel byggnadsindustri och sjukvård, råder stor brist på kvalificerad arbetskraft, och det utbildas i dag för få personer i förhållande till de behov som finns. I det läget har regeringen valt att skära ned på både antalet högskoleplatser och den kommunala

vuxenutbildningen, liksom på arbetsmarknadsutbildning. Den viktiga omskolningen för bristyrken försvåras därmed.

Behovet av allt snabbare anpassning och omställning ställer stora krav på människor att byta arbete, vidareutbilda sig och omskola sig. Om möjligheter till detta inte ges kommer människor i förlängningen att hamna utanför arbetsmarknaden eller kanske förpassas till regeringens arbetsmarknadspolitiska program i form av varaktigt samhällsnyttigt arbete.

Till skillnad från regeringen tar vi i Miljöpartiet parti för individens behov. Vi ser att det finns en tydlig koppling mellan utbildning och arbetslöshet. Arbetslösheten bland personer med förgymnasial utbildning är 12,8 procent och för dem med eftergymnasial utbildning 3,9 procent. Det visar på ett tydligt samband mellan utbildning och chansen att klara sig på arbetsmarknaden samt på behoven av att fortsätta att satsa på utbildning för att minska den svåra arbetslösheten.

Vår slutsats är att det går att göra mycket för de personer som har verkliga problem att komma in på arbetsmarknaden. Men en sådan politik kräver från finansministern och regeringen lite ansträngning, mycket medkänsla och förståelse för riktiga människor och deras problem.

De långsiktiga problemen på arbetsmarknaden, behovet av utbildad arbetskraft och möjligheterna för människor att ställa om löser man inte genom skattesänkningar, fiktiv utanförskapsstatistik eller nedskärningar i trygghetssystemen. Man gör det genom satsningar på utbildning, på forskning, på större möjligheter till rörlighet på arbetsmarknaden, på stöd och hjälp till dem som är arbetslösa och genom att skapa utrymme för alla att delta på arbetsmarknaden.

Fru talman! Det är viktigt att vi redan i dag beslutar oss för att alla kommande investeringar ska gå till att minska klimatutsläppen. Inte en krona ska gå till projekt som ökar klimatpåverkan. Klimatets framtid sätter oss politiker på prov. Vissa politiska frågor kan man prata sig förbi eller hitta kompromisser om, men med klimatet är det annorlunda. Vi kan inte komma undan med att göra lite grann, kanske skruva upp skatten en halv procent hit eller dit. Nej, framtiden för den här planeten kräver att vi politiker vidtar de rätta åtgärderna nu.

De klimatpåverkande utsläppen i Sverige måste minska i storleksordningen 80–90 procent till 2050. För att klara det krävs mycket stora insatser. Ekonomiska styrmedel som koldioxidskatt och energiskatter måste användas för att styra mot ny teknik och minskad användning av fossila bränslen. Det behöver göras stora klimatinvesteringar. Klimatvänlig infrastruktur måste utvecklas. Energieffektivisering måste vara bärande i både industri, energiproduktion och bostadssektorn. Vi behöver satsa strategiskt på järnvägar för att minska klimatpåverkan.

För att nå Klimatberedningens mål att öka järnvägskapaciteten med 50 procent till 2020 krävs en rivstart och en intensifiering av Banverkets arbete. Regeringen gör precis tvärtom och skär i Banverkets anslag.

Omställningen av energisystemen är en av de absolut största utmaningarna som samhället står inför och en av våra viktigaste uppgifter de närmaste decennierna. Effekterna av fortsatta utsläpp av klimatgaser på dagens nivå kan få allvarliga följder. Hittills har vi släppt ut så mycket koldioxid och andra växthusgaser att det kommer att leda till en höjning av temperaturen med ca 2 grader Celsius. FN:s klimatpanel IPCC räknar

med att det går en tröskel vid precis den här temperaturökningen. Om temperaturökningen blir större än så kan utvecklingen skena och vi kanske står inför ett katastrofalt scenario.

För att klara dessa utsläppsminskningar samtidigt som vissa utvecklingsländer måste ges möjlighet att öka sina utsläpp krävs större minskningar i bland annat Sverige. Vi har ett stort ansvar att minska våra utsläpp. I dag släpper vi svenskar ut stora mängder växthusgaser per person, många gånger fler än vad som släpps ut av en genomsnittlig invånare på denna jord.

Trots den stora medvetenheten om klimatfrågan och de problem som den redan i dag ger upphov till har regeringens strategi hitintills varit att förhålla klimatfrågan. Tyvärr klarade inte regeringspartierna ens att leva upp till det ansvar som klimatfrågan kräver av oss i Klimatberedningens arbete. Samtidigt som regeringen har valt att prata mycket om klimatet fortsätter man att driva en direkt klimatfientlig politik. Vårpropositionens löften om nya väginvesteringar är bara ett exempel på detta. Att i det läget flytta pengar från järnvägar till vägar i tilläggsbudgeten visar att man inte har förstått allvaret i frågan.

Institutet för tillväxtpolitiska studier, ITPS, pekar i sin rapport *Konsten att nå både klimatmål och god tillväxt* på att den absolut största utsläppsminskningen bör ske i EU- och OECD-länderna. De visar att föreställningen från bland annat regeringen att det är effektivare att vidta åtgärder i fattiga länder inte håller. Tvärtom har OECD-länderna den teknik och den kunskap som krävs för att utveckla ny teknik. I rapporten sägs att det krävs storskaliga investeringar i ny teknik och infrastruktur. Tekniken och kunnandet ska sedan med hjälp av tillväxt i fattigare länder föras över dit. ITPS menar också att stora investeringar behöver göras i spårbinden infrastruktur. Det är ett effektivt sätt att minska utsläppen från transportsektorn.

Fru talman! Vi menar från Miljöpartiets sida att det är en viktig välfärds- och livskvalitetsreform att skapa mer tid för människor och underlätta vardagspusslet. Småbarnsföräldrar upplever stora problem med brist på tid. Man upplever att det är svårt att förena arbete med familjeliv. Enligt en undersökning av Jörgen Larsson är det totalt en fjärdedel av alla mammor och pappor som arbetar heltid som uppger att de skulle vilja ha en kortare arbetstid även om lönen minskar i motsvarande mån. 67 procent av dem som har barn mellan 1 och 14 år upplever att en normal vardag är mycket stressig. Det finns också stora skillnader mellan män och kvinnor i tidsanvändning. Mannen förvärsarbetar i snitt ungefär en timme mer per dygn medan kvinnor ägnar ungefär en timme mer till hemarbete eller tid med barn. Kvinnor använder ungefär lika mycket tid totalt för hem och barn oavsett sin arbetstid. För män minskar däremot tiden för hem och barn med hög arbetstid.

Det är viktigt att vi förbättrar möjligheterna för både män och kvinnor att förena arbete med familjeliv. Därför vill vi ge alla småbarnsföräldrar möjlighet att gå ned i arbetstid till en ersättning på 2 500 kronor – det som vi kallar barntid.

Regeringens politik så här långt har inneburit kraftiga försämringar i det sociala skyddsnätet. Ersättningsnivån i arbetslöshetsförsäkringen har sänkts samtidigt som avgifterna har höjts och regelverket har stramats åt. Resultatet har blivit en sämre och dyrare försäkring, och mer än 400 000

människor har lämnat försäkringen. Många av dessa är hänvisade till det kommunala försörjningsstödet om de förlorar sitt arbete och det kanske blir sämre tider.

Även sjukförsäkringen har försämrats. Regeringen straffar dem som har det svårast ekonomiskt för att förbättra för dem som redan har det bra. Det här är en osolidarisk politik som skapar otrygghet, som Miljöpartiet inte kan ställa upp på.

I valrörelsen pratades det om att mellan en och två miljoner människor stod utanför arbetsmarknaden. Under valrörelsen användes begreppet bred arbetslöshet där regeringspartierna med Moderaterna i spetsen hävdar att en och en halv miljon människor i Sverige var arbetslösa. Från och med budgetpropositionen 2008 använder man i stället begreppet utanförskap. I vårpropositionen skriver man till exempel att antalet personer som får sin försörjning från system som rör ohälsa, arbetslöshet och försörjningsstöd minskade med 121 000 personer under 2007. Men med regeringens sätt att räkna ingår även personer som är förkylda bara två dagar i det här så kallade utanförskapet. Det här är missvisande och gör att fokus helt försvinner från riktiga människor med riktiga problem, människor som står långt från arbetsmarknaden och behöver hjälp med att komma tillbaka.

Det här så kallade utanförskapet debatterade vi en hel del i den senaste budgetdebatten i kammaren. Då hävdade finansutskottets ordförande Stefan Attefall att jag hade fel om att sjuklöneperioden ingick i det så kallade utanförskapet. Det skulle vara intressant att höra om Stefan Attefall vidhåller den åsikten i dag.

Vi har låtit riksdagens utredningstjänst med utgångspunkt från Finansdepartementets egna prognoser beräkna utanförskapet enligt Moderaternas ursprungliga beräkningsmodell, den som användes i valrörelsen. Den analysen visar att mellan år 2007 och 2010 – alltså under den här mandatperioden – kommer inte utanförskapet att minska med en enda person utan snarare öka något.

Regeringens ekonomiska politik är kortsiktig, fru talman. Den bygger på dålig förståelse för de samhällsproblem vi står inför. Regeringen är blind för enskilda individers upplevelser, behov och drömmar. Regeringen tar inte klimathotet på allvar utan fortsätter att hävda att problemen ska lösas av någon annan någon annanstans någon annan gång.

Under tiden fortsätter man att presentera en politik som tar oss allt längre från klimatmålen. Regeringens aviserade storsatsningar på vägar är ett exempel på detta.

Det behövs helt andra typer av åtgärder än dem som regeringen hittills presenterat för att verkligen hjälpa människor som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Regeringen borde ha fokuserat på att öka tryggheten för människor som är arbetslösa och sjuka och gjort insatser för dem som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Ni borde ha hjälpt småbarnsföräldrar att kunna kombinera ett arbete med ett bra familjeliv och få mer tid för tillvaron med barn.

Ni borde ha förbättrat för de fattiga pensionärer som inte har fått någon del av era skattesänkningar.

Ni borde ha höjt studiemedlet för fattiga studenter.

Ni borde ha sänkt arbetsgivaravgifterna för småföretag.

Ni borde dessutom ha sett till att ställa om Sverige i en hållbar riktning. Fokus borde ha varit på att storsatsa på järnvägar, förnybara energilösningar och hållbart bostadsbyggande. En klimatvänlig infrastruktur behöver utvecklas. Energieffektivisering måste vara ledstjärnan i energiproduktion, uppvärmning och industri. Genom att vara med och skapa ny teknik, nya lösningar och storskaliga beteendeförändringar kan vi ställa om Sverige, och Sverige kan få en roll som en global aktör som andra lyssnar på.

Fru talman! Jag yrkar bifall till reservation 3.

Anf. 5 STEFAN ATTEFALL (kd):

Fru talman! Svensk ekonomi är i dag en av de starkaste i Europa. Arbetslösheten är den lägsta på 16 år. Aldrig förr har vi haft fler arbetade timmar i svensk ekonomi. Vi har god ordning på offentliga finanser, och vi för en ansvarsfull ekonomisk politik. Förtroendet för den svenska ekonomin är stort.

Målet för det finansiella sparandet med 1 procent överskott överskrids de närmaste åren med bred marginal. Orsakerna är att vi har haft en stark tillväxt med en mycket gynnsam utveckling på arbetsmarknaden i kombination med att utgifterna kraftigt minskat som andel av bnp.

Tack vare en ansvarsfull ekonomisk finanspolitik – både av den förra regeringen och av den nuvarande – har statskulden minskat till 36 procent av bnp för 2007. Den förväntas minska ytterligare till ca 15 procent år 2011. Svenska statens ränteutgifter väntas minska från 47 miljarder kronor i år till 28 miljarder kronor 2011. Det innebär faktiskt ett ökat utrymme i statens budget för reformer på 20 miljarder kronor varje år. Det är stora pengar.

Statsbudgetens överskott för 2007 blev 103 miljarder kronor. För 2008 beräknas det till 104 miljarder kronor.

Den goda ekonomin gör att många tänker: Ja, men nu finns det pengar! Nu kan vi spendera dem! Det är självklart att vi måste göra det på ett ansvarsfullt sätt.

Vi måste tänka på framtiden, att vi får allt fler äldre människor och att vi har stora utmaningar. Vi har också konjunkturkänsliga finanser som gör att det måste finnas reserver om det verkligen vänder nedåt i ekonomin framöver.

Vi måste se till att pengarna används på ett sådant sätt att vi inte skapar överhettning i vissa sektorer, helt enkelt vårda det konjunkturläge som råder.

Vi måste självfallet göra strukturellt riktiga reformer, som stärker Sveriges utvecklingskraft på sikt, och självklart också reformer som ökar och förbättrar välfärden för människor.

Det här återkommer regeringen till i höst. Redan vet vi vad vi har beslutat här i riksdagen och vad som aviseras i vårpropositionen.

Vi får en tandvårdsreform där vi kraftigt förbättrar skyddet för människor med problem med tänderna, från en statlig utgift på 3 miljarder till ca 6 miljarder kronor.

Vi förstärker och förbättrar psykiatrin. Det kommer ytterligare förslag i den riktningen.

Vi har möjliggjort införandet av ett vårdnadsbidrag för kommunerna.

Vi gör ökade satsningar på äldreomsorgen. Det är på gång många förslag för att förstärka värdighetsgarantin inom äldreomsorgen, öka det fria valet, förstärka kvaliteten och öka antalet äldreboenden.

Vi har reformer på skolans område, som att stärka kunskapen i skolan. Vi satsar och aviserar också återkommande satsningar på forskning och infrastruktur.

Vi har sänkt skatterna på arbete.

Vi har reformerat fastighetsskatten. Det är nu en kommunal avgift som stärker kommunernas ekonomi. Och de stigande taxeringsvärden som vi nu hör talas om när man gör prognoser för framtiden begränsas i sitt genomslag, därför att vi har satt avgiften till 0,75 procent av taxeringsvärdet och ett tak på 6 000. Tänk vilken oro som hade rätt ute bland Sveriges villaägare om Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiets politik hade gällt på fastighetsskatteområdet! Då hade alla fått betala 1 procent av taxeringsvärdet i skatt.

Pensionerna kommer att förstärkas för våra äldre. Regeringen har redan aviserat en teknik för att förbättra pensionerna för de sämst ställda genom en skattesänkning. Det slutliga avgörandet och den slutliga bedömningen om nivåer och omfattning kommer i budgetpropositionen. Det här är en fråga som vi kristdemokrater har drivit länge och som vi välkomnar. Vi återkommer, som sagt var, till den delen i budgetpropositionen.

Under 2007 ökade sysselsättningen med 2,4 procent, vilket innebär 104 000 fler personer i arbete. Sedan valet 2006 har drygt 200 000 människor gått från arbetslöshet till arbete. Det är många. För att göra det begripligt hur många det är kan jag ta ett exempel.

Det är 16 mil från Stockholm till Gävle. Ulla Andersson från Vänsterpartiet kan sätta sig på tåget en dag och åka mot Stockholm. Tänk att du tittar ut genom fönstret och ser människor på rad, och då sträcker sig den kön, de 200 000, ända från Gävle till Stockholm. I Uppsala kan du plocka upp Thomas Östros och berätta för honom hur många du har sett hittills. Tillsammans kan ni fundera över hur många människor som har kommit i arbete, fått uppleva arbetsgemenskap och fått möjlighet att försörja sig själva.

Hur vi än vrider och vänder på statistiken är den svenska ekonomin urstark, och sysselsättningen har gått kraftigt framåt och kommer att gå framåt.

Det påstås från oppositionen, inte minst Socialdemokraterna, att det kom så många nya jobb under deras sista år vid makten. Tittar man på exempelvis oktober 2005 till oktober 2006 ser man att antalet jobb ökade med 42 000. Men ungefär hälften av dem var ett ökat antal Amsåtgärder, och dessutom ökade antalet sjukskrivna med 3 000 personer.

Relativt andra länder i Europa har vi mycket goda förutsättningar att dämpa den konjunkturavmattning som nu finns omkring oss och förvalta och förlänga nästa konjunkturuppgång. Det finansiella sparandet ligger till exempel årligen 4 procent över det samlade snittet för EU-länderna. Den genomsnittliga tillväxten för åren 2007–2009 beräknas till 2,2 procent för Sverige, 2 procent för Belgien, 2,5 procent för Österrike och 1,9 procent i snitt för euroområdet.

Som Socialdemokraterna säger i sin reservation hade alliansregeringen goda förutsättningar hösten 2006. Ja, vi stod på toppen av en högkon-

junktur, som hade varit ganska länge. Vi har inte bara förvalt status quo utan med nödvändiga reformer förstärkt de strukturella förutsättningarna för svensk ekonomi ytterligare.

Alliansregeringen har inte bara flutit med i konjunkturen. Regeringen har tagit vara på den. Regeringen har också förstärkt den med nödvändiga reformer. Genom en aktiv politik har vi skapat förutsättningar för Sveriges ekonomi att varaktigt växa, för sysselsättningen att varaktigt öka och för jämviktsarbetslösheten att varaktigt sjunka.

Finanspolitiska rådet, bestående av framstående forskare, bekräftar också att regeringens politik ger varaktiga effekter på sysselsättningen. En av de mer välmeriterade arbetsmarknadspolitiska forskarna i Sverige, Anders Forslund, uppskattar att regeringens arbetsmarknadsreformer kan minska arbetslösheten med någonstans runt 0,5 procentenheter upp till 2 procentenheter. Genom jobbskatteavdraget och den reformerade a-kassan kan den strukturellt betingade jämviktsarbetslösheten ”ha fallit med drygt en procentenhet”, som man skriver i Finanspolitiska rådets rapport på s. 194.

Vi för en framgångsrik kamp mot vad vi kan kalla utanförskapet, och det går så pass bra att man frestas ställa frågan: Vad i all sin dar gjorde ni socialdemokrater under era år när konjunkturen också var god? Varför nyttjade inte ni den goda konjunkturen till att långsiktigt bryta utanförskapet och varaktigt höja sysselsättningen i ekonomin, oberoende av konjunkturläget?

Socialdemokraternas politik var och förblir vänsterkonservativ, och den var och förblir orättvis. Er politik konserverade massarbetslösheten. Er politik konserverade och låste in människor i ett varaktigt utanförskap. Er politik konserverade en illa fungerande arbetsmarknad. Er politik konserverade ineffektiva och skadliga skatter.

Ni förde en orättvis politik mot alla dem som ville och kunde arbeta, men ni skapade inte politiska förutsättningar för det.

Ni förde en orättvis politik mot alla dem som förtidspensionerades mot sin vilja. Ni förde en orättvis politik genom västvärldens hårdaste beskattning av låginkomsttagare. Ni förde en orättvis politik genom fastighetsbeskattningen då ni beskattade kojor som om de vore slott bara för att de låg i så kallade attraktiva områden. Det kallar jag en vänsterkonservativ och orättvis politik.

Fru talman! Vi vill att samhällsekonomin ska utmärkas av effektivitet, men vi kanske först måste inse att en väl fungerande ekonomi och samhällsekonomisk effektivitet, liksom för övrigt arbetslinjen, inte är mål i sig. De utgör tillsammans medel för det gemensamma bästa. Effektivitet ur statskassans synvinkel säger inget om etisk och moralisk legitimitet. Samhällsekonomisk effektivitet måste skapas med respekt för vad vi kallar grundläggande värden och mänskliga fri- och rättigheter.

Någon kanske säger att det är självklart, men så har det inte alltid varit. Fastighetsskatten kan vara ett exempel på detta. Den kunde, tillsammans med förmögenhetsskatten, bli ett fullkomligt dräpslag mot enskilda individer. På samma sätt kan det bli med arbetslinjen. Om arbetslinjen var ett övergripande mål skulle det mycket väl kunna anföras som motiv för att ingen arbetsför mamma eller pappa borde vara hemma med sina barn när de är små – som om inte barnen var det övergripande målet, utan arbetet kommer före dem. Var det för övrigt inte just på det sättet

som Mona Sahlin lite galet resonerade i partiledardebatten den 11 juni när hon sade: ”Nu kommer också vårdnadsbidraget, vars syfte är att dra människor bort från arbetsmarknaden.” Vad är egentligen mål och medel för er socialdemokrater? Är arbete målet och barnen medel? För oss är det tvärtom.

Fru talman! När jag har gått igenom oppositionspartiernas reservationer slås jag av hur enkel deras strategi tycks vara. Smått blir stort, och ibland dras halsbrytande slutsatser. För socialdemokratisk del tycks argumentationen vara uppbyggd på två premisser. Den första lyder: Förutsättningarna var fantastiska hösten 2006. Den andra lyder: Regeringen spred stora skattesänkningar och införde nya bidrag, försämrade för arbetslösa och så vidare. Slutsatsen blir då att politiken är orättvis och ekonomin tudelad.

Den första premissen, att förutsättningarna var goda, stämmer ju vad gäller den internationella konjunkturen. Den hade också pågått i några år. Den andra premissen är däremot falsk. Regeringen har inte spritt stora skattesänkningar. Regeringen har sänkt trösklarna för att komma in i arbete, ökat avkastningen på arbete, förstärkt drivkrafterna till arbete och avskaffat Sveriges skadligaste och dumaste skatt, som några har uttryckt det, nämligen förmögenhetsskatten. Man har dessutom avskaffat Sveriges mest hatade skatt, fastighetsskatten.

Slutsatsen blir därför att vår politik gör att människor får hjälp att själva resa sig ur bidragsberoende och arbetslöshet. Det gäller inte minst de 200 000 människor som Ulla Andersson och Thomas Östros skulle kunna se från tågfonstret på sin väg till Stockholm.

Sedan påstår man från exempelvis Socialdemokraterna att det nu finns en massa brister på arbetsmarknaden, att regeringen har vidtagit felaktiga åtgärder och att vi får en massa bristyrken. Enligt Arbetsförmedlingen är de viktigaste bristyrkena yrken inom teknik och data, specialstyrken inom hälso- och sjukvård och vissa läraryrken. Sedan kommer vissa yrken inom bygg- och anläggningsverksamhet och några yrken inom industrin med höga kvalifikationskrav. Man kan fråga sig hur några Amskurser skulle kunna lösa bristen inom teknik och data och specialistyrken inom hälso- och sjukvården. Är inte detta områden som utbildningsminister Thomas Östros borde ha löst genom att tillsätta sådana platser på sin tid, i stället för att tro att man nu löser de problemen med Amskurser?

Vi är nu mitt uppe i en kraftig sysselsättningsutveckling och har arbetsmarknadspolitiska program motsvarande 2 procent av arbetskraften. Det är ganska mycket när det är goda tider. Vi har minskat det något jämfört med Socialdemokraternas tid.

Man säger att vi har dragit ned på komvux, men också där är vi nere på den nivå som var före det stora Kunskapslyftet, som gjordes mitt i en djup lågkonjunktur. Nu är det mer kommunerna som själva avgör detta. De som har svårare att få plats på komvux är snarare de som just har gått ut gymnasiet och vill läsa upp sina betyg, medan de som verkligen behöver förbättra sina utbildningar får platser inom komvux.

Vänsterpartiet föreslår kraftigt höjda skatter som kommer att skapa mer problem på arbetsmarknaden och arbetslöshet. De vill slopa det finanspolitiska ramverket. Självklart är ett finanspolitiskt ramverk aldrig perfekt i alla delar, men frågan är om vi kommer att ha bättre ekonomi i

Sverige om vi skrotar ramverket. Tänk er ett slopat finanspolitiskt ramverk och Vänsterpartiets spenderbyxor i Regeringskansliet! Frågan till Thomas Östros är: Hur ser du på en sådan utveckling, du som aspirerar på att bli finansminister? Vad ska du ge Vänsterpartiet i utbyte? Är det slopat utgiftstak eller slopat överskottsmål som du tänker bjuda på i förhandlingarna?

Jag gillar också Miljöpartiet och deras engagemang för mer tid för barnen. Det finns i deras förslag snarlika kopplingar till det som vi har infört med vårdnadsbidrag. Skillnaden är möjligen att vårdnadsbidraget är mer flexibelt utformat. Jag gillar självklart också engagemanget för miljöfrågorna, men det innebär ju inte att vi måste koppla bort hjärnan i sammanhanget och bara ha ett engagemang.

Mikaela Valtersson säger att vi inte ska ge en enda krona till det som ökar klimatutsläppen. Ska man tolka det som att förbättringar av vägar och trafiksäkerhet, som kanske innebär att några fler kör på vägen, är av ondo?

Vi i Sverige släpper ut 0,2 procent av världens koldioxidutsläpp. Vi har höga utsläpp per capita, men vi måste självklart genomföra åtgärder som innebär både att vi är föregångare internationellt och att vi tar hänsyn till människors vardag och jobb, fördelningsspolitik och till att hela Sverige ska kunna leva. Vi behöver en klok politik på miljöområdet med både hjärta och hjärna. Det är viktigt att understryka det.

Fru talman! Jag yrkar bifall till utskottets förslag i finansutskottets betänkande 20.
(Applåder)

Anf. 6 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Fru talman! Ingen är så ogenerad som Stefan Attefall när han räknar hem sysselsättningsutvecklingen de två senaste åren som att det skulle vara regeringens förtjänst. Ni har ju dessutom ett finanspolitiskt råd som har konstaterat att det är konjunkturen som har skapat jobben, inte regeringens politik. Lägg det där åt sidan! Det blir bara lite genant.

Låt mig ta upp två väldigt allvarliga frågor som bekymrar mig. En är fastighetsskatten. Kd gick ju till val på att avskaffa fastighetsskatten. Det var ett löfte som spreds över hela landet. Den skulle ersättas med en kommunal avgift på 2 800 kronor.

Om vi tittar på Stefan Attefalls eget hemlän kan vi konstatera att människor där knappast upplever att fastighetsskatten är avskaffad. I Jönköpings län får 72 procent av husägarna nu höjd skatt på grund av höjda taxeringsvärden. I Vetlanda är det 96 procent, i Vaggeryd 96 procent och i Gnosjö 93 procent. Ett sviket vallöfte – förklara för mig varför det är vettigt att i princip ta bort fastighetsskatten för tiomiljonersvillan i Djursholm medan husägarna i Jönköpings län ska få höjd fastighetsskatt!

Den andra frågan gäller pensionärerna. Också det är en väldigt viktig diskussion som vi hade i valrörelsen. Nu har ni infört ett skattesystem där pensionärer betalar uppemot 1 000 kronor mer i månaden i skatt. Kommer Stefan Attefall och Kristdemokraterna till hösten att lägga fram förslag som ytterligare vidgar klyftan mellan den skatt som en löntagare betalar och den som en pensionär betalar?

Vi föreslår en skattesänkning för samtliga pensionärer. Vi tycker att det är fel att ha skattesystem som så vidgar klyftan och som gör att män-

niskor som har arbetat hårt ett helt liv när de går i pension upptäcker att de får byta skattekolumn och betala högre skatt än en löntagare med motsvarande inkomst. Kommer Stefan Attefall att rösta för ytterligare vidgning av den här klyftan?

Anf. 7 STEFAN ATTEFALL (kd) replik:

Fru talman! Sysselsättningen har stigit kraftigt sedan valet. Självklart beror detta på både konjunktur och regeringens åtgärder. Exakt hur avvägningen däremellan sker kan man alltid diskutera, och självklart blir regeringens politik mer effektiv på längre sikt än på kort sikt.

Finanspolitiska rådet skriver att det i huvudsak är konjunkturen som har skapat de flesta nya jobben. Å andra sidan kan vi säga att alla prognosmakare som har gjort bedömningar har underskattat den kraftiga sysselsättningsutvecklingen.

Anders Forslund som är en av experterna i Finanspolitiska rådet säger också att man mycket väl kan få mycket starka effekter även på kort sikt av många åtgärder. Men det som är det intressanta i Finanspolitiska rådets slutsatser är ju att de långsiktigt varaktiga effekterna är betydande när de slår igenom i bland annat hela ekonomin.

Frågan är då till Thomas Östros, som går emot den här politiken: Varför går du emot en politik som experterna säger är varaktigt rimlig och klok?

Fastighetsskatten har inte avskaffats helt och hållet – så kan det upplevas för många människor – helt enkelt därför att vi har kvar taxeringsvärdessystemet för en del människor. Men det är en fjärdedel lägre beskattning för dem som ligger under taket än vad det hade varit med Socialdemokraternas politik. Det är viktigt att komma ihåg.

Taxeringsvärdena steg under er tid och under vår tid. Nu har vi en lägre skattesats, och vi har ett tak, så det blir aldrig några orimliga effekter.

När det gäller pensionärerna kommer det att komma förslag i höst. Då kommer vi att kunna återkomma och diskutera det. Det kommer att bli förbättringar för pensionärerna. Hur stora och exakt på vilket sätt återstår att se i budgetpropositionen.

Anf. 8 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Fru talman! Faktum är att väldigt många husägare, inte minst i Stefan Attefalls eget hemlän Jönköping, den stora majoriteten, får skattehöjningar i fastighetsskatten. Det är tvärtemot ert vallöfte.

Kristdemokraterna profilerade sig väldigt hårt i den här frågan. Nu har ni fått backa. Och nu får ni uppleva att husägare blir väldigt förvånade när de upptäcker att man för ett enkelt radhus i Vetlanda eller Gnosjö betalar en högre fastighetsskatt i år än förra året, medan ägaren till tiomiljonersvillan i Djursholm betalar en fastighetsskatt som är samma som den för alla radhusägare i övrigt i landet, 6 000 kronor per år.

Vad är det för rim och reson i detta? Varför ömmar ni så mycket för de riktigt förmögna i samhället, och varför ska de inte betala en rimlig fastighetsskatt?

Frågan om pensionärerna är också väldigt viktig. Det är ju dags att ge ett besked. Vi har sagt nej till att införa den här klyftan i inkomstskatt mellan pensionärer och löntagare.

Vi har lagt fram förslag i riksdagen om att alla pensionärer borde få rätt till en skattesänkning. Nu lägger ni från regeringens sida fram förslag som riktar in sig på att de sämst ställda pensionärerna ska få det något bättre. Det tycker vi är bra. Det har vi krävt länge. Men hur är det med den breda pensionärsgruppen? Har inte Stefan Attefall märkt hur upprörda pensionärerna är?

Pensionärsorganisationerna uppvaktade ju oss i finansutskottet. Budskapet från dem var klockrent. De accepterar inte att man efter ett hårt yrkesliv ska betala mer i skatt som pensionär än vad man gör som löntagare.

Hur förklarar du att det är den här skillnaden i skatt mellan en pensionär och en löntagare? Kommer Stefan Attefall att rösta ja till förslag i höst som ytterligare vidgar den klyftan? Det tycker jag att landets pensionärer förtjänar ett svar på.

Anf. 9 STEFAN ATTEFALL (kd) replik:

Fru talman! Jag kan bara konstatera att i politik är allting en fråga om att kompromissa. Vi kristdemokrater hade självklart velat gå längre när det gäller den kommunala avgiftens storlek. Men jag konstaterar, vilket är viktigt för mig som politiker, att det nya systemet ger 25 procent lägre beskattning än det gamla socialdemokratiska systemet. Då väljer jag det nya systemet.

Detta innebär att människor hade drabbats mycket hårdare – det hade kanske varit tusenlappar mer per år i högre fastighetsavgift eller fastighetsskatt – om Socialdemokraterna och Thomas Östros hade suttit vid makten.

Människor som haft en fruktansvärt snabb stegring av sin fastighetsavgift eller fastighetsskatt under de gångna åren märker självklart också när det blir ett tak i det hela. Det är ju logiskt. Problemet har varit att man, som jag sade, har beskattat kojor som om de vore slott bara för att de legat i så kallade attraktiva områden.

När det gäller pensionärerna vill jag säga att Finanspolitiska rådet säger att jobbskatteavdraget är ett mycket effektivt instrument för att varaktigt höja sysselsättningen. Därför vidtog vi de åtgärderna först. Det ger långsiktigt goda förutsättningar för att höja sysselsättningen, vilket gynnar oss alla, inklusive pensionärerna.

Nu kommer också reformer som hjälper pensionärerna. Vi har varit måna om att pensionärerna ska få del av standardhöjningen. Vi konstaterar att regeringen nu kollektivt, gemensamt, har lovat att det blir förbättringar för pensionärerna. När det gäller exakt hur det kommer att utformas kommer det ett förslag i budgetpropositionen i höst.

Vårpropositionen har inte de här skarpa förslagen. De kommer i budgetpropositionen i höst tillsammans med många andra frågor. Thomas Östros får lite grann ge sig till tåls till dess.

Anf. 10 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Fru talman! Mitt i denna högkonjunktur, Stefan Attefall, får vi ta del av olika rapporter. Vi kan till exempel ta Rädda Barnens rapport om barnfattigdomen i Sverige. Deras årsrapport visar att klyftor mellan fattiga och rika barn ökar kraftigt.

Andelen fattiga barn i Danderyd, en kommun som ni verkligen verkar vilja gynna, är 5,5 procent. Men i Rosengård är andelen fattiga barn 68,3 procent. Särskilt drabbade är utlandsfödda familjer och familjer med ensamstående föräldrar.

I förra veckan kom det ett nyhetsbrev från Sveriges Makalösa Föräldrar. Där skrev de så här:

”Vad ska du göra på semestern är en av de vanligaste frågorna just nu. En artighetsfras för många, en skamstämpel för andra.”

Där kan vi läsa att andelen föräldrar som inte har råd att åka på semester ökar. 31 procent av föräldrarna generellt och 42 procent av de ensamstående föräldrarna har inget spännande svar på den frågan. Man har inte råd.

Makalösa föräldrar säger att låga avgifter för bad, museer och närheten till bibliotek kan vara något som förbättrar sommarlovet för dessa barn.

Men vi vet att du har fryst statsbidragen till kommunerna, så att sätta låga avgifter för bad och hålla öppet på bibliotek är inte så lätt. Det fria inträdet till museerna har ni avskaffat.

Vi har låtit riksdagens utredningstjänst titta på den här frågan. Då kan vi se att andelen barn i fattiga familjer ökade från 8,4 procent 2006, något som vi var oerhört missnöjda med, till 11,3 procent nästa år. Det är 230 000 barn under 18 år som lever i relativ fattigdom. Hur känns det, Stefan Attefall, att vara kristdemokrat och säga sig värna barnens bästa och ha ökat barnens fattigdom så väsentligt? Framför allt är det då barn till ensamstående föräldrar.

Anf. 11 STEFAN ATTEFALL (kd) replik:

Fru talman! Jag har varit med så pass länge att jag vet att man kan få de flesta siffror med hjälp av RUT, eftersom de räknar på vad man ger dem för underlag. Så jag vill gärna titta på de siffrorna.

Men jag håller med om att det engagemang som du har för barn som har det svårt är viktigt och riktigt.

Jag tycker själv att det är ett problem att vi har många människor som lever i, som du säger, relativ fattigdom, för det är ju i förhållande till övriga grupper. Det är klart att om ekonomin växer och fler människor kommer i arbete får de som finns utanför detta en relativ försämring, även om det inte alltid är så i kronor räknat. Det är ett bekymmer.

Frågan är bara: Varför har vi hamnat i det här läget, där många människor har den situation som du själv beskriver? Ja, en av de viktigaste orsakerna är att jobben oftast har saknats. Jobbpolitiken är viktig.

Där vet vi att vi för en politik som varaktigt ger bättre förutsättningar för fler att få ett arbete. Sedan vet vi en sak när det gäller många människor som lever på mycket knappa marginaler. Vad är deras största utgift i hushållskassan? Det är inte hyran. Det är inte maten. Det är skatten.

Vi beskattar och har beskattat våra låginkomsttagare hårdast i hela världen. Låt oss föra en diskussion om hur vi kan skapa ett skattesystem som gör att människor slipper betala skatt innan de kan försörja sig själva. Det skulle jag vilja ha en spännande diskussion om.

Ulla Andersson har själv varit ansvarigt kommunalråd i Gävle. Hur gick det under den tiden med att förbättra sysselsättning och liknande saker? Jag vet att antalet jobb i Gävle kommun sedan valet har ökat med

1 500. Varför lyckades du inte lösa alla de här problemen när du själv var ansvarig politiker?

Anf. 12 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Fru talman! Ja, Stefan Attefall, att du försöker misstänkliggöra RUT för ert misslyckande är väl lite väl magstarkt.

Om man tittar på den rapport som vi har tagit fram med de beräkningsmodeller som RUT faktiskt generellt använder sig av kan man se att i familjer med ensamstående föräldrar ökar andelen fattiga barn från 14,9 procent år 2006 till 26,9 procent nästa år och 26 procent i år.

Det måste ju svida väsentligt. Jag kan också lyfta upp för Stefan Attefall att de 10 procent fattigaste i Sverige under en livscykel får tillbaka ungefär 1,2 miljoner mer än vad de betalar i skatt genom de omfördelningar som skatter, socialförsäkringssystem och den kommunala välfärden faktiskt bidrar till. Jag tycker att det vore värt att tänka på för Kristdemokraterna.

Jag vet inte om Stefan Attefall någon gång har varit ensamstående förälder och hela tiden fått gå med magkänslan om man ens ska ha pengar till matsäck nästa vecka på dagis, om man ska ha råd att köpa nya gummistövlar, om man över huvud taget ska kunna göra något på semestern ihop med sina barn. Jag kan tala om att det är tärande. Det är fruktansvärt, och jag menar att du i ett parti som ingår i regeringen borde ta denna fråga på största allvar.

I stället gör ni vad ni kan för att försvåra för de här familjerna. Ni har försämrat i sjukförsäkringen. Många ensamstående kvinnor är faktiskt sjukskrivna. Ni har försämrat för de deltidsstämplande. Många ensamstående kvinnor får inget annat än deltidsjobb. Ni har försämrat i a-kassan och sänkt ersättningsnivåerna. Det här drabbar barnen också, Stefan Attefall.

Jag vet inte om du har insett det, eftersom du står här och fortsätter att försvara den här politiken. Det borde göra ont i magen på dig i dag när du går på semester.

Anf. 13 STEFAN ATTEFALL (kd) replik:

Fru talman! Jag ska gärna läsa Ulla Anderssons RUT-rapporter. Jag vet att vi har haft och fortfarande har problemet med många människor som har svårt att få vardagen att fungera. Jag har själv inte varit ensamstående förälder, men jag har bekanta som är det. Jag vet vilka problem de brottas med.

Men vad är lösningen på deras problem? Är det bara mera kommunala och statliga bidrag, eller är det att ge människor förutsättningar för arbete och egenförsörjning?

Vår strategi är att skapa goda förutsättningar för arbete, att sänka skatterna på arbete men också se till att vi har en väl fungerande välfärd i form av bra kommunal service, stöd och liknande saker. Dessa människor behöver en bra skola, en skola som rustar deras barn för framtiden, en skola som ger kunskap. Allt detta har vi börjat med, och det pågår ett intensivt arbete för att ge mera verktyg och mera hjälp och stöd till människor att resa sig från både faktisk fattigdom och relativ fattigdom.

Kommunerna har inte alls fått några sänkta statsbidrag. Ingen regering har någonsin, åtminstone inte sedan 90-talets början inför det nya

statsbidragssystemet, haft någon indexering eller inflationsskyddade statsbidrag. Det är för att statsbidraget till kommunerna bara utgör 20 procent av kommunernas inkomster. Det är skatteunderlaget från människor som arbetar som är den viktiga intäktskällan. Det är också för att det självklart är en bedömning man måste göra utifrån hur den totala samhällsekonomin ser ut.

Regeringen återkommer i höst med besked om kommunernas ekonomi. Vi konstaterar redan att kommunerna får 1,6 miljarder kronor mera tack vare omläggningen av fastighetsskatten till ett fast kommunalt fastighetsavgiftssystem. Det är ett besked som man redan har fått. Regeringen återkommer med bedömningar om kommunernas ekonomi i höstens budgetproposition.

Anf. 14 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Fru talman! I vårpropositionen kan man läsa att sjuklöneperioden ingår i era utanförskapsiffror. I den förra budgetdebatten som vi hade här i kammaren hävdade Stefan Attefall att så inte var fallet när vi hade läst innantill.

För min del skulle jag aldrig anklaga vare sig Stefan Attefall eller någon annan av de politiker som finns i Sveriges riksdag för att inte använda hjärnan. Jag har stor respekt för olika politiker, för det engagemang som de har, och för olika politiska partier, trots olika åsikter. Där emot tycker jag att man ska vara saklig.

Stefan Attefall ställdes inför en intervju med TV 4 som hade tittat på det RUT-uppdrag som vi hade gett. De hade sett precis samma sak som vi, att det faktiskt var så att sjuklöneperioden ingick i utanförskapsiffrorna. Då hummade och mumlade Stefan Attefall lite och hade lite svårt att formulera ett svar. Men han lovade att om det var så att han hade fel skulle han i dagens debatt rätta till det.

Jag har än så länge inte hört någonting. Därför vill jag ha svar på frågan: Vidhåller Staffan Attefall fortfarande att sjuklöneperioden inte ingår i deras utanförskapsiffror?

(Applåder)

Anf. 15 STEFAN ATTEFALL (kd) replik:

Fru talman! Jag har undersökt saken. I SCB:s siffror ingår inte sjuklönen för de första två veckorna. I de siffror som regeringen har använt sig av sedan lång tid tillbaka, även under den förra regeringens tid, ingår de två första veckorna. I den delen hade jag fel i debatten förra gången.

Men förändrar det på något sätt bilden? Det handlar om att räkna om till helårstal, ca 40 000 på siffror som rör sig runt en miljon. Det förändrar inte bilden.

Detta är ett viktigt mått som indikerar att man för en politik som minskar alla grupper som lever på sociala ersättningar, oavsett om det handlar om sjuklön, sjukpenning, förtidspension, a-kassa eller liknande saker. Vi ser hur den gruppen nu minskar i alla läger. Alla grupperna minskar. Det är den riktiga poängen och den viktiga poängen.

Det innebär inte att någon påstår att den här gruppen ska bli noll. Vi kommer alltid att ha människor som behöver sjukpension eller sjuk- och aktivitetsersättning långvarigt, som är sjukskrivna både kort och lång tid

eller som kommer att vara arbetslösa under olika perioder mellan olika jobb.

Men när vi för en politik som minskar alla de här grupperna för vi en riktig politik. Därför är detta en bra indikation på en riktigt förd politik.

I själva detaljfrågan som Mikaela Valtersson ställde på den förra debatten hade hon rätt.

Anf. 16 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Fru talman! Det är bra att man kan erkänna när man har fel, tycker jag. Det var precis det som också stod i vårpropositionen som inte var så svårt att läsa sig till, att i SCB:s siffror har man ett annat sätt att räkna. Det är det som också har använts förut. Det ni har tillfört den här perioden är att räkna in sjuklöneansvaret.

Problemet med det är att det inte är en liten detalj. Det gör att fokus hamnar fel. För om man anstränger sig så till den milda grad att få ned antalet bland dem som är sjuka av kanske förkylning eller influensa i en vecka eller bara ett par tre dagar och ägnar ansträngningar åt det tappar man fokus från det som är de riktigt svåra problemen. Det är att hjälpa människor som står långt från arbetsmarknaden, som har varit sjuka eller arbetslösa under lång tid.

Det krävs stora insatser, stora utbildningsinsatser till exempel, för att hjälpa dessa människor att omskola sig eller ställa om för att komma tillbaka till arbetsmarknaden. Men ni lägger sådan energi på att lösa något som inte är ett så stort problem. Det är det som är det svåra när det gäller att fokusera. Man hamnar fel. Fokuserar man på fel problem hamnar man på fel åtgärder. Därför är det ett mycket större problem än en liten detalj.

Anf. 17 STEFAN ATTEFALL (kd) replik:

Fru talman! Det är inte så att vi fokuserar på detta. Det är 4 procent ungefär av de tal vi diskuterar. Det är inte så att regeringen lägger engagemang på att försöka få människor att komma tillbaka till arbetet från influensa en eller två dagar tidigare. Ansträngningen ligger på att få en jobbpolitik som skapar arbete, på rehabiliteringsgaranti och en bättre sjukskrivningsprocess, på en bättre fungerande sjukvård som kortar sjukvårdsköer. Det är där engagemanget ligger. Det är där kraften ligger. Det är på de punkterna man ska mäta regeringens resultat när mandatperioden är över.

Jag vill påstå att detta i sak är en detalj, men det var ett felaktigt konstaterande från min sida, eftersom jag mest hade studerat SCB:s siffror. Under förra mandatperioden tittade jag mer på SCB:s siffror än på regeringens siffror, eftersom detta var siffror som även fanns under den förra regeringen i deras underlag.

Anf. 18 LARS ELINDERSON (m):

Fru talman! Jag vill börja med att rikta mig till Thomas Östros och tacka för den sommarhälsning vi fick inledningsvis. Jag vill önska det samma. Jag vill också rikta en eloge till Thomas för det fina samarbete vi har haft under den korta tid som han har varit med i finansutskottet.

Vi har ett bra samarbetsklimat i finansutskottet, en konstruktiv dialog. Vi lyssnar på varandra och har respekt för varandras åsikter och roller.

Jag ska samtidigt medge att vi var lite oroliga när vi fick reda på att Thomas skulle ansluta sig till finansutskottet i våras. Efter den konfrontation som hade varit i näringsutskottet i synnerhet i vissa frågor under huvuddelen av mandatperioden fram till nu var vi lite rädda att det också skulle påverka klimatet i finansutskottet.

Det har det inte gjort. Thomas har på ett bra sätt anpassat sig till den fina atmosfär vi har. Det är jag tacksam för. Jag vill rikta det tacket till Thomas Östros.

Däremot vill jag säga att jag upplever att Thomas Östros har behållit sin vana att blunda hårt med åtminstone ena ögat och ibland med båda ögonen när han beskriver verkligheten. Ensidigheten i beskrivningen av den ekonomiska utvecklingen stämmer inte riktigt med den bild jag har av Thomas Östros som seriös ekonom. Alla positiva tecken beror på den tidigare socialdemokratiska regeringen, även sådant som helt styrs av den internationella utvecklingen och internationella faktorer, medan alla negativa signaler beror på den nya regeringen, även sådant som helt styrs av den internationella utvecklingen eller internationella faktorer.

Som ekonom reagerar jag över den här tendensen att blunda med ena ögat eller båda ögonen, och jag återkommer lite senare med några frågor på ett antal punkter som Thomas Östros har berört i debatten här i dag.

Vårpropositionen anger riktlinjer för den ekonomiska politiken, budgetpolitiken och skattepolitiken. Regeringen fullföljer sin politik med inriktning på att fler människor ska få möjlighet att stå på egna ben genom eget arbete och genom mer pengar i plånboken efter det att skatten är betald.

Politiken består i huvudsak av tre delar: att skapa drivkrafter för arbete, att göra det lättare och mindre kostsamt att anställa och att göra det enklare och mer lönsamt att driva företag. Propositionen anger åtgärder för att öka svenska företags konkurrenskraft genom satsningar på infrastruktur, forskning, fokus på kunskap i förskola och skola och genom en ökad integration av bland annat utrikes födda på den svenska arbetsmarknaden.

Man anger en omfattande satsning på klimatpolitiken och på energiområdet och en målinriktad satsning på att stärka välfärden, bland annat genom att öka medborgarnas valfrihet på välfärdsområdet.

Regeringens finanspolitik har fokus på ett viktigt område där Socialdemokraterna har misslyckats. Det innebär inte att allt som Socialdemokraterna har gjort har varit fel – tvärtom. Vakhållningen av det finanspolitiska ramverket har lagt en god grund för den nya regeringens ekonomiska politik. Men omläggningen av arbetsmarknadspolitiken är och har varit en förutsättning för att bryta det växande utanförskapet, oavsett i vilka statistiska mått det mäts, och att minska arbetslösheten.

Omställningen av politiken har medfört en större ökning av sysselsättningen och medelarbetstiden och minskning av utanförskapet på kort tid än någonsin tidigare. Samtidigt har de offentliga finanserna haft en lika anmärkningsvärd utveckling. Regeringen anger i vårpropositionen att statsskulden i slutet av den här treårsperioden kommer att vara nere på en nivå som vi inte har haft sedan i början av 50-talet.

Även om det naturligtvis är svårt att exakt ange vad som är effekter av tidigare regerings fattade beslut, vad som är en följd av internationella konjunkturförändringar och hur mycket som beror på regeringens åtgär-

der är det ingen tvekan om att den förda politiken har inneburit ett trendbrott i flera avseenden, framför allt när det gäller sysselsättningen och arbetsmarknadens funktionssätt.

På en punkt vill jag korrigera Thomas Östros redan nu, nämligen när det gäller frågan om vad Finanspolitiska rådet faktiskt säger om utvecklingen fram till i dag. Man säger *inte* att regeringens politik inte har haft effekt. Man säger att det är för tidigt att dra slutsatser om hur stor effekt regeringens politik har haft.

Sammantaget menar Finanspolitiska rådet att regeringens politik innebär en sänkning av jämviktsarbetslösheten på mellan 1 och 1,5 procent på sikt. Det motsvarar, om Finanspolitiska rådet och andra bedömare har rätt, mer än 100 000 nya jobb och 70 000–80 000 färre i utanförskap.

Lägre jämviktsarbetslöshet ökar också utrymmet för regeringen att med finanspolitiska medel ytterligare stimulera hushållens konsumtionskraft och öka investeringar i infrastruktur och andra produktivetsfrämjande insatser.

Finanspolitiska rådets bedömningar bekräftas också av SCB:s senaste statistik över sysselsättning och arbetslöshet som visar på en fortsatt mycket stark arbetsmarknad trots en viss dämpning på grund av konjunkturavmattningen. Det man kan reagera över när man tittar på SCB:s prognoser när det gäller arbetslösheten är att vi i en lågkonjunktur faktiskt bara kan konstatera en marginell justering av arbetslösheten uppåt, trots en omfattande lågkonjunktur som i andra länder får betydligt större genomslag än i Sverige.

Trots en vikande konjunktur kommer utvecklingen av de offentliga finanserna enligt regeringen att fortsätta att utvecklas positivt. Utvecklingen har sedan propositionen lades på riksdagens bord för två månader sedan ytterligare stärkt denna tendens. Den finansiella turbulensen i världen har i huvudsak stabiliserats, även om kvardröjande effekter sannolikt kommer att medföra en mer utdragen återhämtning av världsekonomin än vad som tidigare ansetts troligt.

Osäkerheten på finansmarknaden har sannolikt också påverkat den internationella prisutvecklingen på energi-, råvaru- och spannmålsmarknaderna och är en av förklaringarna till den oväntat snabba ökningen av inflationen. Samtidigt innebär detta att fortsatt stor osäkerhet om hur inflationen kommer att utvecklas kvarstår.

Jag har ett par konkreta frågor när det gäller inflationsutvecklingen som jag vill rikta till Thomas Östros. Jag ställer frågorna till dig som ekonom.

Min första fråga är: Vilka faktorer anser Thomas Östros ligga bakom inflationsutvecklingen i Sverige under det senaste året?

Den andra frågan är: Anser Thomas Östros att vi hade haft ett högre arbetskraftsutbud och ett högre resursutnyttjande i ekonomin om vi hade haft en högre a-kassa?

Den tredje frågan är: Hade realinkomsterna – inte reallönen utan nettoinkomsterna i skattebetalarnas plånböcker – och därmed konsumtionskraften för hushållen varit högre om regeringens skattesänkningar inte blivit av?

Det är de tre frågor jag vill ställa, och de är direkt kopplade till några av Thomas Östros påståenden här i debatten.

Jag förstår att Thomas Östros är ivrig att få svara på mina frågor och kanske också ställa några frågor till mig, vad vet jag. Men jag har ytterligare något att tillföra först.

Särskilt glädjande i sysselsättningsutvecklingen är att långt fler långtidsarbetslösa än någonsin tidigare tycks ha fått fotfäste på arbetsmarknaden under de senaste åren. Det som var det strukturella problemet med sysselsättningen och den ökande arbetslösheten och som regeringen fokuserade särskilt på var att stora grupper hamnade i ett långvarigt, nästan konstant utanförskap utanför arbetsmarknaden.

Det som har hänt nu med den nya politiken är att olika grupper av långtidsarbetslösa tycks ha fått fotfäste på arbetsmarknaden. Antalet fasta anställningar fortsätter att öka som andel i relation till de totala anställningarna.

De långsiktiga effekterna av regeringens arbetsmarknadspolitik kommer att medföra en varaktig förbättring av sysselsättningen och en lägre så kallad jämviktsarbetslöshet. En enig kår av utomstående bedömare menar att regeringens sysselsättningspolitiska reformer kommer att ge betydande effekter på sysselsättning och jämviktsarbetslöshet på sikt.

Den socialdemokratiska myten att den tidigare regeringen skapade fler jobb under sitt sista regeringsår än alliansregeringen under sitt första år fel i grunden. En del av de jobb Socialdemokraterna skapade under sitt sista år var tillfälliga jobb genom arbetsmarknadsprojekt och andra tillfälliga åtgärder som ersattes under slutet av 2006 och under 2007 av ordinarie jobb på den ordinarie arbetsmarknaden.

Nästan 50 000 tillfälliga arbetsmarknadspolitiska jobb försvann. De inrättades 2006 och försvann under slutet av 2006 eller under 2007 och ersattes av ordinarie jobb på den ordinarie arbetsmarknaden. 50 000 av de jobb som Socialdemokraterna hävdar skapades av den gamla regeringen försvann. I stället kom 50 000 nya jobb över till den nya regeringens sida av balansräkningen.

Fru talman! Det finns ytterligare ett antal påståenden som håller på att etableras som myter. Jag var inne på en av dem i en av frågorna till Thomas Östros, nämligen frågan om skillnaden mellan realinkomst och reallön.

Socialdemokraterna hävdar att vi är mycket nära att få en situation där reallönen kommer att bli negativ på grund av en ökad inflation. Men i verkligheten har den borgerliga regeringens skattesänkningar gjort att trots en negativ inflationsutveckling har hushållen under det här året och även under nästa år fått en garanterad realinkomstförstärkning som förmodligen också kommer att innebära ett positivt tillskott till konsumtionen i ekonomin.

Om utvecklingen skulle gå därhän att hushållens köpkraft skulle minska, det vill säga om oppositionens politik skulle genomföras och skattesänkningarna inte skulle genomföras, skulle det slå direkt på tillväxten. Detta är ytterligare ett skäl för regeringen att fortsätta sänka skatterna i normala inkomstlagen och inte ett argument mot.

Herr talman! Regeringens politik för ökad sysselsättning, minskad arbetslöshet och minskat utanförskap har varit framgångsrik. Utskottet ser en fortsättning på den inslagna vägen som ett naturligt led i att långsiktigt stärka den svenska ekonomin.

Oppositionen är splittrad och anvisar helt olika vägar för framtiden, men en sak är de eniga om, och det är att det ska löna sig mindre att arbeta och mer att inte arbeta. En sådan politik skulle leda oss tillbaka till den återvändsgränd som vi är på god väg att ta oss ur.

Herr talman! Jag yrkar bifall till förslaget i finansutskottets betänkande nr 20.

Anf. 19 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Herr talman! Låt mig börja med att tacka Lars Elinderson för de trevliga orden. Jag ska också säga att Lars Elinderson är en trevlig person att ha att göra med i det vardagliga arbetet i utskottet. Det är väldigt viktigt att kunna umgås som vanligt folk på arbetsplatsen.

Men det är också viktigt att väldigt tydligt kunna uttrycka de politiska åsikter som vi företräder. Jag är djupt upprörd över den politik som Lars Elinderson har bidragit till att sätta i sjön i Sverige. Det handlar om ökade klyftor, svikna vallöften, som till exempel fastighetskatten, orättvisor mot landets pensionärer och en väldigt tuff politik mot dem som har det allra tuffast i vårt samhälle.

Det är det som är själva strategin bakom Lars Elindersons idé. Han hoppas att om man gör det tillräckligt svårt att bli sjuk eller arbetslös ökar drivkraften att ta ett arbete. Det är så ni brukar säga. Då pressar ni ned ersättningsnivåerna i socialförsäkringssystemen och i a-kassan och hoppas att man börjar pressa ned lönerna ute på arbetsmarknaden och efter hand skapar en låglönearbetsmarknad. Den är populär bland många ekonomer. Det är inte alls ovanligt att ekonomer förespråkar detta.

Men i den här kammaren är vi inte ekonomer. Här är vi valda företrädare för Sveriges folk. Jag är alldeles övertygad om att de inte vill se en sådan utveckling där landet dras isär, där människor blir tvungna att ta arbeten som man inte kan leva på, där man efter hand måste ha två arbeten för att klara försörjningen av sin familj och där man inte längre tillhör ett försäkringssystem. Lars Elinderson har själv varit med och bidragit till att nästan en halv miljon människor har varit tvungna att lämna arbetslöshetsförsäkringen. Då får man leva på socialbidrag. Det är ett socialbidragssamhälle som Lars Elinderson står för. Närmare hälften av landets kommuner rapporterar ökade socialbidragskostnader i högkonjunkturen. Hur ska det då inte bli när vi har sämre tider?

Anf. 20 LARS ELINDERSON (m) replik:

Herr talman! Jag såg fram emot att få svar på de frågor jag ställde. I stället fick jag ett antal nya frågor. Jag ska försöka svara på dem.

Jag tycker att begreppen orättvisa och rättvisa är subjektiva begrepp som man måste definiera innan man använder dem. Det är min uppfattning att vi håller på att lösa de stora orättvisorna genom att skapa ett mindre utanförskap och genom att ge människor förutsättningar att gå tillbaka till arbetsmarknaden. De stora orättvisorna drabbade dem som långsiktigt hamnade utan försörjning i ett bidragsberoende, i synnerhet

de som aldrig fått fotfäste på arbetsmarknaden. Där låg den stora orättvisa i den socialdemokratiska politiken.

Sedan medger jag att om man sänker ersättningarna vid arbetslöshet innebär det också en ökad press på arbetslösa att söka nya jobb och nya försörjningsmöjligheter. Det är så. Det är ett tufft besked, men så är det. Men den viktigaste delen i stimulansen för att få människor att söka jobb handlar om att se att det faktiskt finns en skillnad mellan den ersättning jag får om jag är arbetslös och den ersättning eller lön jag får om jag jobbar.

Jag hörde en kommentar från en av dina företrädare när de här frågorna aktualiserades i valrörelsen. Personen var mycket upprörd över att "människor ska tvingas ta vilka jobb som helst". Jag tycker faktiskt i huvudsak att om man är behörig, kompetent och har arbetsförmåga ska man också få acceptera att ta jobb även inom ett område som man kanske tidigare inte har haft ambitionen att jobba inom. Vem ska annars ta jobben om det inte finns en press och ett tryck att söka de jobb som finns? Det behöver inte vara livstidsjobb. Det kan vara tillfälliga jobb för ungdomar eller personer som långvarigt står utanför arbetsmarknaden av andra skäl.

Anf. 21 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Herr talman! Vårt samhälle är självfallet uppbyggt på att alla ska arbeta för sin försörjning efter sin förmåga. Det är en klassisk socialdemokratisk arbetslinje som jag tror är en av orsakerna till att Sverige har varit framgångsrikt genom åren.

Det senaste decenniet har vi haft en bnp-utveckling i Sverige som har varit starkare per person än till exempel den i USA under deras storhetstid under 90-talet. Det har orsakats av att vi har valt produktivitetlinjen och konkurrenskraftslinjen. Vi har satsat på utbildning och kunskap.

Nu har vi en halvering av bnp-utvecklingen. Produktiviteten har fallit drastiskt. Vi kan börja se konkurrenskraftsproblem på sina håll. Är det en klok strategi att säga att Sverige ska ha som huvudsaklig idé att vi ska konkurrera med låga löner som människor inte kan försörja sig på? Är det så vi möter Kina, Indien, Sydafrika, Brasilien och rader av länder som, mycket positivt, kommer in i världshandeln? Nej, det måste självfallet handla om utbildning.

Ni tar bort de effektiva åtgärder som forskarna säger fungerar, nämligen att ge de arbetslösa en rejäl yrkesutbildning så att de kan ta de arbeten som finns. Det skär ni bort. Ni erbjuder bara sämre villkor i största allmänhet.

Jag är övertygad om att det samhälle som Lars Elinderson strävar efter strävar inte de breda grupperna efter. Ni har gödslat dem som har goda inkomster. De riktigt förmögna har haft en fantastisk tvåårsperiod med skattesänkningar i hundratusenkronorsklassen. Men de som har det sämst ställt i vårt samhälle pressas hårt. Jag tycker att Lars Elinderson ska ta sig en funderare på den politiken. Visserligen är du moderat, men det finns gränser för vilken orättvisa man kan föra det här landet in i.

(Applåder)

Prot. 2007/08:131
18 juni

*Riktlinjer för den
ekonomiska politiken
och Redovisning av
skatteutgifter*

Anf. 22 LARS ELINDERSON (m) replik:

Herr talman! Vi har haft två år på oss att fundera på den frågan. Det här påståendet förde Socialdemokraterna fram som ett av sina huvudargument i valrörelsen: Vi kommer att få en låglönearbetsmarknad. Vi kommer att konkurrera med låga löner, och det ska vi inte göra. Men vad har hänt?

Vi har haft en av de största samlade avtalsrörelserna på många år. Och vad hände? Jo, de i breda kvinnodominerade löntagaryrken fick den största lönehöjningen i mannaminne. Ert argument har vi funderat på i två år, och vi har konstaterat, om vi var osäkra, att det var fel.

Bnp-tillväxten påverkas negativt, säger Thomas Östros och hänvisade tidigare också till Konjunkturinstitutets rapport. Jag citerar ordagrant och inte valda delar ur Konjunkturinstitutets rapport: ”BNP-tillväxten stärks också av att finanspolitiken läggs om i en expansiv riktning 2009 och 2010.” Oss ekonomer emellan betyder detta i huvudsak att regeringens skattesänkningar och satsningar på infrastruktur kommer att förstärka bnp-utvecklingen under de kommande åren.

I den här kammaren är vi inte ekonomer, säger Thomas Östros. Jag tycker ändå att man ska använda den kunskap man har fått som ekonom för att fatta kloka beslut. Det är tråkigt att han helt avstår från att ställa frågor som syftar just till att lyfta fram kunskap om ekonomiska faktorer. Och jag fick inget svar på någon av de tre frågor som jag ställde, vilket är tråkigt.

Anf. 23 ROGER TIEFENSEE (c):

Herr talman! Åhörare! Det var fler åhörare här när vi voterade i morse. Det är också några som är intresserade av finanspolitik, och det gläder mig.

Det är en intressant debatt, tycker jag. Det är väldigt mycket en strid om verklighetsbeskrivningen. Går det bra eller går det dåligt? Vems förtjänst eller fel är det att det går som det går?

Så här i fotbollstider kanske det kan vara relevant att prata om att vi befinner oss i halvlek. Vad säger man till laget i omklädningsrummet inför fortsättningen av mandatperioden? Vad säger man i kommentarer i halvlek till hur det har gått? Då ska man vara ödmjuk, och man ska framför allt hålla sig till fakta, för annars lurar man folk. Då lurar man både sina medspelare, motspelare och de som är åhörare.

Jag tycker att det är fullt rimligt att så här i halvlek titta tillbaka på vad som har hänt sedan alliansregeringen tog över regeringsmakten och att också blicka framåt på vad som finns kvar på att-göra-listan.

I stora drag har Allians för Sverige varit inriktad på att göra det mer lönsamt att arbeta och enklare, roligare och lönsammare att driva företag. Det var fokus på att minska utanförskapet. Det var det som alliansen gick till val på, och det var det som vi vann valet på. Det är också det som utvärderingen av oss mycket kommer att grunda sig på. Det är alltså en fullt rimlig diskussion vi för här.

Utanförskapet minskade med 121 000 personer under 2007, med 165 000 sedan valet. Vi kan också se att ohälsotalen nu börjar närma sig nivåer som vi inte har sett sedan 1975.

Alliansen vann valet på frågan om jobben, och det finns socialdemokrater som är insiktsfulla nog att inse att Socialdemokraterna förlorade valet på frågan om jobben.

Luciano Astudillo, som är en av de personer som leder rådslagsarbetsgrupper inom Socialdemokraterna, har sagt: Vi förlorade valet framför allt på grund av att väljarna inte trodde på vår förmåga att skapa jobb. Jag tycker att det är klokt, insiktsfullt och också prestigelöst. Det är ett uttalande som tyder på att man vill pröva om, förbättra. Jag tror att det är jätteviktigt oavsett var man befinner sig – i politiken, i organisationer eller i företag – att våga ifrågasätta det man gör för att ständigt bli bättre.

Men när jag hör Thomas Östros här i debatten verkar Lucianos kloka insikt vara som bortblåst. Vi får då höra det Östroska påståendet ungefär att allt som hänt fram till dags dato är Socialdemokraternas förtjänst, inklusive utvecklingen på arbetsmarknaden, och nu när den internationella och svenska konjunkturen går ned är det alliansregeringens fel. Det är en god retorik, javisst. Men frågan är om det är en seriös ekonomisk analys. Jag tycker inte att det blir trovärdigt.

Finanspolitiska rådet har sagt att jobbskatteavdraget och a-kassereformen ökar sysselsättningen. Sedan kan vi så klart köra hårklyveriet om den har ökat eller kommer att öka. Jag väljer att använda det pågående, att den ökar.

Tror man på Finanspolitiska rådet i den ena delen och sedan tar bort alliansregeringens politik blir man svaret skyldig, för då måste man ju tro på Finanspolitiska rådet i den andra delen, att alliansregeringens politik gör skillnad. Låt oss därför sluta med de lite larviga hårklyverierna om ”har” eller ”kommer att”, för det är en pågående process.

En annan fråga som jag tycker är intressant är inflationen. Ja, vi har hög inflation i Sverige i dag, och den är till största delen importerad. Det är oljepriset och priserna på livsmedel som stiger på grund av att efterfrågan i världen ökar när konsumenter i Kina och Indien ökar sitt välstånd. De förändrar till exempel sin kost och börjar äta mer kött. De kommer högre upp på Maslows behovsskala. Är det då alliansregeringens fel eller förtjänst? Ja, det är svårt att dra den långtgående slutsatsen. Och man kan ju fundera på om det är någonting som Socialdemokraterna skulle vilja förändra, att förvägra kineser och indier en sådan utveckling? Nej, jag tror inte det. Vi måste gemensamt se till att all utveckling måste kunna vara hållbar.

När det gäller inflation är den samlade effekten av regeringens jobbpolitik att den dämpar inflationstrycket. Om man ökar utbudet av arbetskraft dämpas inflationen.

Konjunkturinstitutet konstaterade i december 2006 i en rapport att vi hade haft ännu högre inflation utan regeringens skattesänkningar. Jag tyckte att jag hörde någon här tidigare i debatten som gjorde den omvända analysen, att det är just på grund av regeringens skattesänkningar som vi har hög inflation. Det blir en rätt ytlig ekonomisk analys. Det är bara retorik, för Thomas Östros påstår att den höga inflationen beror på regeringens politik. Det är inte utan att man blir lite orolig när oppositionens finansministerkandidat gör en sådan helt felaktig analys av inflationens orsaker.

Det blir ännu mer oroande när man tittar på de förslag som Socialdemokraterna lägger fram. Det handlar om skatthöjningar i storleksordningen 35 miljarder i det liggande budgetförslaget från i höstas. Hushåll och företag ska få ökade skatter och 9,6 miljarder bara i höjda arbetsgivaravgifter för ungdomar. Grattis! När man går in i en lågkonjunktur är det just de ungdomar som har kommit sist in på många arbetsplatser som riskerar att åka först ut. Då är Socialdemokraternas besked att de höjer arbetsgivaravgifterna för unga. Det är inte något roligt budskap att ge unga studenter eller unga som är inne på arbetsmarknaden inför deras sommarlov.

Vid sidan av frågan om jobb och företagande är miljö och klimat en väldigt prioriterad fråga för Centerpartiet och alliansregeringen. Mikaela Valtersson påstod här tidigare i debatten att regeringen förhalar klimatfrågan. Det är ett påstående som får stå för Mikaela. Men vi har gjort en läxa hemma. Det har bedrivits ett bra klimat- och miljöarbete under lång tid i Sverige oavsett regering. Det är en fråga som vi i mångt och mycket ska söka konsensus i. Vi har fortsatt det. Vi har infört en miljöbilspremie som har blivit en succé. Centerpartiets ambition är att till 2015 ska miljöbilar vara normen. Vi är på god väg att nå dit.

Vi har genomfört ett klimatskattepaket i senaste budgeten. Inför hösten får vi göra en analys. I och med de oljeprisökningar som är finns det redan ett väldigt kraftigt omställningstryck på flygbolag och bilister. Då är det kanske andra, mer investeringsinriktade klimatåtgärder vi ska ägna oss åt.

Vi har inte bara gjort saker på hemmaplan. Vi har också åstadkommit överenskommelser internationellt som ingen annan regering i Sverige har lyckats med. EU:s statschefer gjorde en överenskommelse om 20-20-20 till 2020, alltså 20 procent minskade klimatutsläpp, 20 procent energieffektivisering och 20 procent förnybart till år 2020. Det är ett mycket insiktsfullt och kraftfullt åtagande. Det är dessutom kopplat till att om det blir en internationell överenskommelse för vad som ska komma efter Kyoto – vilket det kanske blir på mötet i Köpenhamn 2009 när Sverige är ordförandeland i EU och har en mycket viktig roll att spela – höjs EU:s gemensamma mål för minskade klimatpåverkande utsläpp till 30 procent.

EU-kommissionen har gjort en ansvarsfördelning kopplad till överenskommelsen. Regeringen följer upp det med en energi- och klimatproposition som kommer någon gång i vinter. Där hoppas jag att vi kan hitta breda lösningar i stället för att bara bli beskyllda för att förhala frågan.

Mycket viktig för klimatfrågan är också infrastrukturpropositionen som kommer i höst. Miljöpartiets enda argument kokar ned till att om man satsar på nyinvestering i vägar har man smutsat ned händerna och är inte klimattrovärdig. Men man måste kunna göra både–och. Vi håller på att ställa om vår bilpark till nya energieffektiva bilar som går på alternativa bränslen. Det är väl bra? Jag är emot utsläppen, inte bilarna. Men jag vet inte hur Mikaela ställer sig till det.

Avslutningsvis har det påståtts – som något slags kvitto på att alliansregeringens politik leder fel – att försörjningsstöden ökar. Men faktum är att om man tar bort introduktionsersättningen har försörjningsstöden, eller i folkmun socialbidragen, minskat. Alliansregeringen kan väl inte lastas för att vi har haft en kraftig migrationsström från Irak? Den ana-

lysen blir lite larvig. Det funkar kanske retoriskt, men i en ekonomisk eller migrationspolitisk analys blir det larvigt.

Låt oss hålla oss till fakta. Det har inte bedrivits någon politik för att öka socialbidragen, tvärtom. Vi har en politik som bedrivs för att minska utanförskapet totalt sett. Det vi lyckas med nu är att minska utanförskapet både när det gäller ohälsotal och arbetslöshet. Vi minskar det på alla fronter och vi har ökat sysselsättningen. Socialdemokraternas linje har förut varit att trycka ned en sak och då åker en annan upp. Nu minskar vi det på bredden. Det är jag stolt över. Därför yrkar jag bifall till utskottets förslag.

Anf. 24 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Jag hoppas att Roger Tiefensee får en skön sommar. Jag förstår att han har haft heta nätter ett tag. Med anledning av FRA, menar jag – men han kanske hade önskat något annat.

Jag tänkte diskutera en fråga som är väsentlig och viktig. I måndags steg bensinpriset för första gången till över 14 kronor. Det mesta tyder på att oljepriset kommer att fortsätta stiga eftersom oljekällorna sinar och dagens koldioxidutsläpp är ohållbara.

Framtidens transportkostnader är väsentliga för Sveriges ekonomi i framtiden, framför allt av två skäl. Det ena är att vi är ett litet land som inte kan få ekonomin att fungera utan en omfattande import och export. Höga transportkostnader skulle göra importen dyr och exporten mindre lönsam.

Det andra är att Sverige är ett glest befolkat land med långa sträckor mellan bostäder och arbetsplatser. Mycket av biltrafiken är svår att ersätta med andra färdmedel. Investeringar i järnvägar i dag är därför en försäkring för en bättre miljö och mot höga oljepriser.

Vi kan ganska ofta läsa i tidningar om stora företag som vill men inte kan ta sitt miljöansvar på grund av att det är fullt på spåren eller för att man inte genomför de nyinvesteringar som behövs i utökad spårkapacitet eller i ombyggnad. Så är det för de stora pappersindustrierna utefter Norrlandskusten. På Botniabanan kan man bara lasta godstågen till en tredjedel eftersom det är för stor lutning på spåren.

Företrädare för pappersindustrin har gått ut i tidningarna och sagt att det inte är deras ansvar att investera i järnväg utan regeringens. Men med er politik förväntar ni er att privata finansärer, till exempel företag, ska gå in och göra investeringarna eller att kommuner och landsting ska ta statens ansvar för infrastrukturinvesteringar. Det rimmar illa med Centerpartiets ingång i regionalpolitik och som ett grönt parti och ett parti som värnar företagets möjligheter. Roger Tiefensee, hur ser du på denna fråga?

Anf. 25 ROGER TIEFENSEE (c) replik:

Herr talman! Först vill jag återgälda Ulla Anderssons önskan om en god och välförtjänt sommarledighet. Jag har inte haft heta nätter, men det har inte varit så mycket sömn den senaste tiden. Jag fick ett sms från min fru där hon skrev att jag såg lite sliten ut i tv. Det var jag.

Över till frågan om oljepriser och människors möjligheter att transportera sig: När det gäller investeringar och underhåll av vägar och järnvägar tog vi över ett område som varit eftersatt under lång tid. I planerna

fattades det 100 miljarder. Det hade grävts gropar och klippts band, men det hade inte följts upp med finansiering.

I höstas gjorde vi den största satsningen som har gjorts på underhåll i mannaminne, tror jag. Den var på 1,2 miljarder ytterligare på drift och underhåll av vägar och järnvägar. Den gjorde vi i tilläggsbudgeten i höstas för att vi inte ska erodera det kapital vi har.

Tittar vi framåt är vi överens om att vi ska göra en närtidssatsning i budgeten 2009/10 men också en långtidssatsning i infrastrukturpropositionen som kommer under hösten.

Det gäller också att göra smarta saker. Min partikollega infrastrukturminister Åsa Torstensson har gett Banverket i uppdrag att titta på om man via signalsystem och sådant kan packa spåren bättre och utnyttja den befintliga infrastrukturen bättre.

Även rätt så små investeringar gör skillnad. I Stockholms- och Mälardalsregionen börjar man mer och mer kunna lita på tidtabellerna. Jag pendlar själv till Stockholm med Svealandsbanan. Förut har man fått ta ett tidigare tåg för att man inte har kunnat lita på att tåget kommer fram i tid. Men nu kan man börja sova en kvart längre på morgonen, och det är värdefullt för en småbarnspappa.

Anf. 26 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Samtidigt kan vi konstatera att Banverket säger att man behöver mycket mer pengar för att över huvud taget kunna garantera att tågen ska gå i tid.

Ni tycker att kommunerna ska ta ett större ansvar för infrastrukturen. Ni kräver alltså att kommunpolitiker, oavsett politisk färg, ska välja mellan investeringar i vägar och investeringar i skolor. Är det rimligt? Är inte investeringar i infrastruktur ett statligt ansvar?

Näringslivet säger att om det är något man förväntar sig av staten så är det att man ska tillgodose behovet av infrastruktur.

Ni förväntar er att företagen, i stället för att investera i en ny maskin eller i produktutveckling, ska ta statens ansvar för infrastrukturen. Det tycker jag är mycket oroväckande.

Förutom det kan man se att ni har skjutit på en hel del investeringar, till exempel dubbelspåret utanför Gävle. Det gör att jag ofta kommer för sent eller får stå i kö. Ni har gjort enorma skattesänkningar i stället för att investera i järnväg. Investeringar i järnväg är inte inflationspåverkande i samma utsträckning som skattesänkningar eftersom det ger stabilisering i ekonomin.

Om man förväntar sig att kommunerna ska ta ansvaret för investeringar är det lättare för kommuner med god tillväxt och hög sysselsättning, eftersom de har högre skatteintäkter, än för en kommun på landet med en demografi med många äldre och höga kostnader. Det gör det ännu svårare för den kommunen att få hjulen att snurra vidare och utveckla det samhälle man lever i. Är det rimligt ur ett centerperspektiv?

Slutligen har jag en fråga om Finanspolitiska rådet som föreslår att man ska utreda en investeringsbudget i staten, precis som man har i till exempel Tyskland och Storbritannien. Är det något som intresserar Centerpartiet och som det skulle vara värt att titta på?

Anf. 27 ROGER TIEFENSEE (c) replik:

Herr talman! Jag vill först be om ursäkt för att jag inte svarade på frågan om kopplingen till kommunerna. Den försvann i mina anteckningar.

Det handlar egentligen om att både drift, underhåll och investeringar har eftersatts under lång tid. Ulla Andersson säger att vi har skjutit på investeringar. Nej, det har vi inte gjort. Era kalkyler höll inte. Det var den enkla orsaken.

Vi kommer med närtidssatsning 2009, 2010. Vi kommer med en ny infrastrukturproposition för den långsiktiga planperioden. Rikspolitiker, företag och kommunpolitiker vill nå snabb effekt. Därför måste vi kanske göra gemensamma insatser eftersom det här har varit eftersatt under lång tid. Jag tycker inte att det är fel att vi gör det. Men vi ska inte ändra princip. Principen tycker jag ska vara att staten ska ha huvudansvaret för de stora stråken – järnvägar och vägar.

Eftersom principen inte gällde när Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet ledde landet, utan ni eftersatte det under så lång tid och inte förde till resurser, kanske man måste göra gemensamma insatser. Kommuner och regioner kanske måste gå in och ta ett finansieringsansvar för att man snabbt ska kunna återupprätta infrastrukturen. Den är oerhört viktig. Den är viktig både när det gäller miljön och när det gäller att vi ska få fungerande arbetsmarknadsregioner där människor ska orka pendla till sina jobb och dessutom ha ett familjeliv.

Jag kan lugna Ulla Andersson med att det kommer. Det kommer en närtidssatsning i höstens budget för 2009 och 2010. Det kommer en infrastrukturproposition i höst. Den kommer att vara bra för miljön, med investeringar i väg och järnväg, och den kommer att vara bra för människors vardag, för att livspusslet ska gå ihop.

Glad sommar!

Anf. 28 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Herr talman! Jag förstår att Roger Tiefensee vill att vi ska ha konsensus i miljö- och klimatpolitiken. Jag har förstått att det är den strategi ni har i debatten. Om man har tunt med egen politik tjänar man kanske inte på att skapa konflikt med ett parti som har väsentligt större trovärdighet i de här frågorna än vad ni har.

Problemet med er politik är inte det lilla ni har gjort – det är ändå något som är i rätt riktning. Det har vi också lyft fram. Problemet är att det är på tok för litet. Samtidigt som ni gör några bra steg gör ni rena antiklimatåtgärder. Det är det som är problemet. Den sammantagna helheten leder inte i rätt riktning i tillräckligt stor utsträckning och i tillräckligt snabbt tempo.

Ni pratar om klimat och gör en viss skattehöjning, men inte tillräcklig. Ni driver att vi ska ha Förbifart Stockholm, som är något som många forskare och analytiker säger inte ens är samhällsekonomiskt lönsamt. Den späder dessvärre också på miljöproblemen. Den bidrar kanske inte ens till ökad framkomlighet. Där är trängselavgifter ett mycket bättre verktyg. Ni börjar er regeringsperiod med att avskaffa den beslutade flygskatten. Ni utfasar flera av de stöd som finns och har funnits för energiomställning, till exempel möjligheten att energieffektivisera i offentliga lokaler.

Vi har en väldigt allvarlig situation med klimathotet. Insikten om det borde leda till väsentligt fler åtgärder och till att man inte vidtar åtgärder som leder helt fel. Det är problemet. Ni gör några bra saker, men långt ifrån tillräckligt.

Därför vill jag fråga Roger Tiefensee: Ser du inga problem med att ni samtidigt vill satsa på gigantiska motorvägsbyggen runt Stockholm?

Anf. 29 ROGER TIEFENSEE (c) replik:

Herr talman! Jag var inne på detta i mitt anförande. Miljöpartiet kommer ständigt tillbaka till detta – om vi inte satsar på vägar och infrastruktur har vi löst klimatproblemet.

Jag vill inte komma åt bilarna. Jag vill komma åt utsläppen. Jag har ingenting emot bilar.

Med fullföljande av den logik som Mikaela drar upp är det ganska naturligt att ni minskar anslagen till enskilda vägar med 1 miljard. Det har ni i er budget. Det är ni överens om i de tre oppositionspartierna.

Det är en tydlig motsättning. Jag är emot utsläppen. Du är emot bilarna.

När det gäller andra klimatåtgärder har vi bejakat trängselavgifterna. Det är ett sådant miljöstyrande ekonomiskt incitament som Centerpartiet och alliansen vill ha kvar.

Flygskatten som var på gång var en skatt på varje flygstol, på varje biljett. Om man körde med ett halvfullt flygplan hade skatten för det flygplanet blivit lägre. Det är ju bättre att som regeringen och EU gemensamt vill föra in flyget i systemet med handeln med utsläppsrätter.

Mikaela kommer in på frågan om investeringsstöd av olika slag. Det fanns investeringsstöd för att investera i värmepumpar och biobränsleanläggningar. Det är ju sådant som är lönsamt tack vare skatter och de oljepriser vi har nu. Frågan är om man då ska störa marknaden med ett investeringsstöd.

När ni skulle införa investeringsstödet dog först marknaden helt och hållet. Det installerades inte en enda värmepump. När stödet sedan kom blev det överhettning. Är det bra när marknaderna först går framåt och sedan bakåt och det blir ryckigt? Är det inte bättre att ha en långsiktig politik som innebär att det görs både privatekonomiska och samhällsekonomiska investeringar, i stället för att man väntar på investeringsbidrag?

Anf. 30 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Herr talman! Det kan ju vara ett retoriskt grepp att försöka ställa vägar mot bilar. Från Miljöpartiets sida är vi inte emot alla vägar. Här handlar det om ett gigantiskt bygge runt Stockholm som handlar om minst 25 miljarder och som många fler än Miljöpartiet de gröna kan visa inte är samhällsekonomiskt lönsamt och som bidrar till ökade klimatutsläpp. Då måste man stanna upp och fundera om det verkligen är rätt väg att gå.

Vi påbörjade förra mandatperioden tillsammans med Socialdemokraterna och Vänsterpartiet en stor satsning på miljöbilar. Det fick väldig fart. Ni har sett att det behövs fortsatt stöd för att man ska få i gång utvecklingen. Ni har tydligen inte samma logik när det gäller energiområdet. Det behövs också.

Vi behöver få fram en mängd förnybara bränslen. Vi är inte där ännu att det är den största delen av marknaden. Man måste vidta åtgärder som leder i rätt riktning. Då krävs att man satsar väldigt mycket på järnväg och ger människor alternativ samtidigt som man satsar på att få fram bränslen. Det räcker inte att bara göra det.

Att satsa på fler bilar och större framkomlighet för bilar leder till mer klimatutsläpp. Det är all världens expertis överens om.

Ni visar hela tiden på kalkyler som inte höll och säger att vi inte sköt till pengar. Det är inte sant. Vi förde till pengar varje år hela tiden under den förra mandatperioden de år som vi hade att budgetera.

Nu under er period drar ni ned järnvägsanslagen. Det är vad ni de facto har gjort. Det är mycket prat, men ni drar ned järnvägsanslagen för att skjuta över mer till vägar. Det är fel väg om man vill rädda klimatet.

Anf. 31 ROGER TIEFENSEE (c) replik:

Herr talman! Mikaela Valtersson kommer in på att det är ett retoriskt grepp att ställa bilar mot vägar. Hon blir svaret skyldig. Det är Miljöpartiet som ständigt kommer tillbaka till Förbifart Stockholm.

Sedan sade Mikaela Valtersson att vi skulle stanna upp. Men det är precis det som sker. Titta på Stockholmstrafiken i rusningstid! Då står det stilla. Det stannas upp. Det är det som vi vill förändra. Vi vill få trafiken att flyta bättre för att människor ska kunna lita på att de ska komma till jobbet i tid. Det är också klart att den trafik som flyter är mer energi-effektiv än en trafik som står stilla.

Jag ska återgå till investeringsstöd och så vidare. Blir marknaden ryckig – man vet inte om det kommer ett investeringsstöd och väntar kanske med en investering – blir det inte en bra och fungerande marknad.

Lite grann känns det som att Miljöpartiets klimatpolitik bygger på att man ska räkna miljarder eller miljoner. Hur mycket satsar vi på klimatinvesteringar? Men om dessa miljarder eller miljoner inte är klimateffektiva är de inte så mycket värda. Det handlar inte om hur mycket man satsar som är det viktiga i politiken utan det är resultatet av det.

Vi kommer att återkomma både med en infrastrukturproposition och med en klimat- och energiproposition i höst. Jag hoppas att vi kan ha en bred konsensus. Jag söker inte det för att vi skulle vara tomma på förslag, utan jag söker det för att frågan är värd det. Vi behöver en långsiktig klimat-, energi- och gärna infrastrukturpolitik.

Anf. 32 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Herr talman! Om Kristdemokraterna i det tidigare replikskiftet står för det största valsveket när det gäller fastighetsskatten är det bra konkurrens i fråga om Centerpartiets valsvek när det gäller arbetsgivaravgiften.

Jag minns valrörelsen. Det intryck som Sveriges småföretagare fick av Centerpartiet var att det nu skulle bli sänkta arbetsgivaravgifter. Därför är det inte konstigt att chocken blev väldigt stor bland landets småföretagare när det raskt förbyttes i mycket kraftigt höjda arbetsgivaravgifter efter regeringsskiftet. Det var en arbetsgivaravgiftshöjning på 6 miljarder som för en liten företagare med två tre anställda innebär att arbetsgivaravgifterna ökar med nästan 40 000 kronor per år. Det kan handla om till exempel den chokladhandlare som jag brukar besöka hemma i Uppsala, Annelie K Choklad – ett litet företag som gör fantastiskt god och fin

choklad. Det är ett framgångsrikt litet företag som lockar till sig många kunder. Naturligtvis fick hon en väldigt negativ överraskning när borgerligheten kom till makten och det visade sig att hon fick betala uppemot 40 000 kronor mer i arbetsgivaravgift.

Hur förklarar Centerpartiet det? Centerpartiet gick trots allt till val på sänkta arbetsgivaravgifter.

Nu har vi fått företagarnas beskrivning av vad de själva tycker om regeringen och småföretagarpolitiken. Organisationen Företagarna ger betyget Icke godkänt. I dessa betygstider är det viktigt att framföra det till Centerpartiet. Det är två svaga punkter – att man har höjt arbetsgivaravgifterna och att krånglet har ökat tvärt emot löftena.

Nu hörde jag till min förvåning att Maud Olofsson vill sänka arbetsgivaravgiften efter två år av höjningar av arbetsgivaravgiften.

Kan Roger Tiefensee beskriva vad som är Centerpartiets ståndpunkt? Ska arbetsgivarna, jag menar arbetsgivaravgifterna, upp eller ned? Ska småföretagarna få sänkta arbetsgivaravgifter vid årsskiftet, eller ska de få behålla sina höjda arbetsgivaravgifter?

Anf. 33 ROGER TIEFENSEE (c) replik:

Herr talman! Centerpartiets inställning är definitivt att företagen ska upp. Jag tyckte att det var en snygg formulering från Thomas Östros.

Men det som var tydligt inför valet var att det som stod högst på företagens och företagsorganisationernas önskelista var reformerade 3:12-regler och slopad förmögenhetsskatt. Det har vi genomfört. Vi har levererat.

Sedan är det naturligt att en organisation som Företagarna aldrig ska vara nöjd. Som jag var inne på i mitt anförande ska man ständigt sträva efter förbättringar. Det är deras roll. Det tycker jag är jättebra.

När det gäller arbetsgivaravgifterna har vi inte höjt dem som helhet. Vi har använt den nedsättning som fanns för att i stället sänka arbetsgivaravgifterna kraftigt för ungdomar – 9,6 miljarder – och för äldre. Det gör vi därför att det fanns en rätt så stor dödviktskostnad i den arbetsgivaravgiftssänkning som var i storleksordningen 6 miljarder. Vi såg att den inte hade lett till så många jobb. När det gäller chokladfabrikörens kalkyl hade hon fått 37 000 kronor i lägre arbetsgivaravgifter om hon hade tre anställda.

Vi såg att vi kunde använda dessa pengar på ett bättre sätt. Tittar man på totalen i den ekonomiska kalkylen för en företagare har den varit neutral eller positiv ekonomiskt sett.

Sedan kan du dessutom lägga till regelförenklingsarbetet. Näringslivets regelnämnd har räknat ut vad vi har åstadkommit. Det är 10 miljarder i minskade kostnader för minskat regelkrångel.

Jag vet att den regering som Thomas Östros satt i hade höga ambitioner. Men ni lyckades inte nå någonstans med detta. Vi tvingade er, tillsammans med Miljöpartiet, att börja mäta. Det var vad ni åstadkom.

Anf. 34 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Herr talman! Nej, några minskade kostnader har det inte blivit. De senaste beräkningarna visar att regelkrånglet ökar. Sedan har ni ambitioner på området. Men det hade ni också på arbetsgivaravgiftsområdet.

Det var väldigt tydliga ambitioner. Det skulle bli sänkta arbetsgivaravgifter.

Ska jag säga till Annelie med chokladbutiken att hon ska vara glad över att hon blev av med sin dödviktskostnad? Visserligen säljer hon choklad i lösvikt, men det är väl ändå att ta i.

Vad är det för syn på tjänstesektorn som avspeglar sig i detta? Om man har personal som är över 27 år ska man få ökade kostnader. Det är det som ni har levererat – 37 000 kronor per år i ökade arbetsgivaravgifter trots ett solklart vallöfte om sänkta arbetsgivaravgifter.

Ni började med att höja arbetsgivaravgiften för småföretag under det första året. Under det andra året höjde ni arbetsgivaravgiften ytterligare för småföretag. Och när det tredje året ska inledas säger Maud Olofsson: Vi vill gärna sänka arbetsgivaravgiften för småföretag. Det är en återställare av er egen återställare.

Är det en målsättning, ett löfte, eller vad innebär detta? Vi har svårt att förstå. Jag tror att också landets småföretagare har väldigt svårt att förstå. Är det så att ni till hösten återinför den sänkning av arbetsgivaravgiften som socialdemokratin införde vid vår tid vid makten, den som ni nu har höjt med nästan 40 000 kronor per år?

Anf. 35 ROGER TIEFENSEE (c) replik:

Herr talman! Jag vet inte om Thomas Östros hängde med i mitt resonemang. Men det som ni gjorde var att ni ville behålla en generell arbetsgivaravgiftssänkning som gick till alla. Den gick till SKF och till stora kommuner. Den var utformad för att vara mest betydelsefull för småföretagen. Men vi såg att den inte var effektiv.

Vi har använt dessa resurser och mer därtill för att rikta arbetsgivaravgiftssänkningar till grupper, till exempel ungdomar, som har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Vi ser att introduktionsåldern på arbetsmarknaden är för hög. Vi vill att det ska bli mer attraktivt att anställa unga människor. Därför sänker vi arbetsgivaravgiften för unga människor.

När vi har gjort sådana effektiva insatser som också visar sig på totalen, då ökar sysselsättningen, och då är det klart att vi har resurser. Jag har inget emot generella arbetsgivaravgiftssänkningar. Man kan se principen att man har kvar arbetsgivaravgiften nominellt när sjukförsäkringsavgiften och arbetslöshetsavgiften går ned. I stället ökas den allmänna löneskatten. Den är nu på 7 procent. Normalt sett ska detta vara i konjunktursvängningar. Vi ska inte ha en procyklisk arbetsgivaravgift. Men det som alliansregeringen har åstadkommit är en strukturförändring. Då tycker jag att företagen borde få del av den.

Men vi återkommer med sådana besked i höstpropositionen.

Anf. 36 JOHAN PEHRSON (fp):

Herr talman, kära kolleger! Också jag skulle vilja tacka för en bra vår, gott samarbete och mycket intressanta debatter.

I kväll gäller det – Sverige mot Ryssland i Europamästerskapet i fotboll.

I dag gäller det – svensk politik. Laguppställningen är tydlig. Det är regeringens lag mot firma Östros, Valtersson och Andersson.

Egentligen är alla vi i denna sal, skulle jag vilja säga, svenska landslaget i politik. Så borde det ju vara, men nu är det inte riktigt så. Det blir lätt så att vi pucklar på varandra som, som jag förut nämnde, firmor. Firmor kallas ju de huliganer som förstör idrotten. Ibland får man en känsla av att vi hela tiden vill misstänkliggöra varandra och tro att saker gjorts av något mindre behjärtansvärt skäl.

Vi kan konstatera att det är lite oklart. Jag tror att Sverige i kväll vinner EM-fotbollsmatchen. Samtidigt vet jag att Sverige kan få det tufft framöver, för man kommer nog att senare möta mycket bra lag. Men jag vet att Sverige ligger fantastiskt bra till i EM i ekonomi och ligger fantastiskt bra till i EM i politik.

Tittar man på de uppställningar som görs när man jämför länder i Europa och tittar man på statsskuld och på tillväxt och kollar ränteläge, stabilitet och relativ inflation ser man att Sverige ligger fantastiskt bra till. Det vore roligt om den ena delen av det svenska landslaget i politik kunde erkänna och vara glad över att Sverige ligger högt upp i dessa tabeller.

Vi i denna kammare, i riksdagen – vi i det här landslaget i politik – har att fatta beslut om vilka strukturer som ska gälla för den ekonomiska politiken, vilka drivkrafter vi ska gynna, hur vi ska skapa förtroende i omvärlden och hur vi ska behålla en ganska stark och god stabilitet, för det är bra för en långsiktigt hållbar tillväxt, för en god välfärd och för människors välbefinnande.

Vi ska också prata om rättfärdighet. Det talas ofta om rättvisa skatter. Hur utformar man rättvisa skatter? Hur premierar man utbildning och ansvarstagande? Ja, det har vi att ansvara för. Det är bara utanför denna kammare som människor kan bygga Sverige, som människor kan utbilda Sverige och som människor kan visa omsorg om människor i Sverige och skapa ett tryggt Sverige. Vi kan jobba med strukturer. Det är vårt ansvar när vi ställer upp med landslaget i politik.

Jag tycker att den här regeringen har varit väldigt framgångsrik i att förstärka en hel del av dessa avgörande strukturer för att säkra att Sverige ligger i topp i EM i politik under de kommande åren.

Vi har fokuserat på att fler människor ska komma i arbete, för välfärd kan bara skapas genom att människor varje dag går till ett arbete.

Vi kan se till att människor får en bättre integration i Sverige, men människorna själva måste självklart också bidra till det.

Vi kan satsa på utbildning och kunskap. Vi tror att den omläggning vi nu gör av barn- och ungdomsskolan är central, för visst är det konstigt att Sverige inte är bäst i matematik – som man skulle önska. I stället är svenska elever bättre i mindre eftersträvansvärda tabeller till exempel när det gäller frånvaro, språkbruk eller vad det nu kan vara – negativt språkbruk; inte svenska så som vi vill se den.

Den här regeringen har också signalerat – det framgår tydligt av inriktningen – att vi till hösten kommer med rejäla satsningar på både forskning och infrastruktur. Det är åtgärder som vi vet också bidrar till att Sverige ligger bra till internationellt, i mästerskap i ekonomi tillsammans med andra europeiska länder.

Visst är det väl så, Thomas Östros, att det är roligt att Sveriges finansiella sparande har legat så mycket över alla andra europeiska länder de

senaste åren. Det är någonting att glädjas åt, tycker jag, nu när riksdagen gör sommaruppehåll.

Vi kan bygga strukturer, och människor kan bygga Sverige. Det är vårt ansvar att leverera strukturerna. Vi tror att välståndet på detta sätt blir bättre. Vi tror att välfärden kan öka, så vi ser nu satsningar på tandvården, på äldreomsorgen och på psykiatrin – där kan det komma mer i höst. Det gäller också fortsatta satsningar på våra minsta barn i våra förskolor. Detta är välfärden som vi tillsammans ska betala och som vi långsiktigt tillsammans ska trygga.

I dessa tider är det också glädjande att se att rekordmånga människor kan ta semester. I tidigare replikskiften, herr talman, var det tal om att det är för många barn som enligt Rädda Barnen lever under den fattigdomsgräns som vi i Sverige sätter och som är lite annorlunda än den vi ser i världen. Det gäller att komma ihåg det när länder jämförs.

Det är alltså rekordmånga barn som nu har föräldrar som kan ta semester och som kan få vara lediga efter att ha fått ett jobb att gå till. Också det är, menar jag, en del av välfärden.

Men det finns orosmoln. Vi har pratat en hel del om den internationella inflation som smittar ned Sverige. Det är klart att också vi är oroliga. Inflationen kan drivas, och skapas i regel – här ser det ut som att svenska landslaget kommer in i gult och blått; Miljöpartiets gruppleadare kom just in i kammaren och laddar för matchen – av en alldeles för stor efterfrågan. Det är ju det vi ser när det gäller den internationella efterfrågan på energi, olja och mat till exempel.

Det kan också vara så att vi har en bristande konkurrens och för mycket av monopol i Sverige. Visst är det så. Vi och regeringen tror att det är bra att skapa mångfald och att bryta upp monopoliserade marknader. Båda dessa vägar måste vi gå för att skapa ett ökat utbud och täppa till de flaskhalsar som finns. Det minskar inflationstendenserna.

Men ibland när man debatterar med oppositionen här – med laget Östros, Valtersson och Andersson – låter det som att vi har skapat inflationen i Sverige. Det är väldigt udda att påstå det. Det är väldigt få människor som delar den bedömningen.

Vidare har vi en finansoro som naturligtvis också påverkar Sverige. När förlusterna i de största bankerna beräknas kunna uppgå till 6 000 miljarder kronor är det rätt mycket pengar som har gått upp i rök. Detta påverkar också Sverige. Historiskt har även Sverige drabbats av kriser.

Eftersom vi i Sverige ligger så pass mycket i topp i EM i välstånd, i EM i ekonomi och i EM i politik klarar vi finansoron ganska hyggligt relativt sett, hoppas jag. Som många pekar på vill också jag verkligen, för Folkpartiets del, markera att jag med oro ser på den här sommaren. Vi vet ju vilka utmaningar som sommartid brukar komma i ekonomier. Det kan gälla också nu. Mycket av detta påverkas av centrala beslut i andra länder.

Vi står alltså rustade. Och nu kommer det, så lyssna nu, Thomas Östros! Vad beror det på? Ja, det beror på att vi är många som har bidragit till svensk ekonomisk politik under de senaste åren. Det finns en bred uppslutning bakom det finanspolitiska ramverk som bygger en hel del av den struktur som vi gemensamt försöker vårda. Här har också Socialdemokraterna bidragit.

Prot. 2007/08:131
18 juni

*Riktlinjer för den
ekonomiska politiken
och Redovisning av
skatteutgifter*

Den inställning som finns i breda grupper i denna riksdag – hos en väldigt stor majoritet – till frihandeln är väldigt bra, och det ska vi värna. Den syn vi haft på att säkra pensionssystem som bygger på hållfasthet och inte på det gamla mer pyramidliknande spelet är också väldigt bra. Det har skapat stabilitet och en struktur som har fört Sverige upp till toppen i EM i ekonomi.

Vi har tidigare pratat lite grann – där har väl Socialdemokraterna mer att önska – om att ta åt sig äran när det gäller att avreglera viktiga marknader. I dag är det självklart att Thomas Östros inte tänker återsocialisera eller monopolisera elmarknaden eller telemarknaden. Men så lät det tidigare när vi genomförde de förändringarna.

Det finns också en bred uppslutning bakom EU-medlemskapet. Det gäller viktiga strukturer som vi är många som har ett ansvar för, och vi är många som måste vårda dem. Det är väldigt centralt för Folkpartiet att stå fast vid detta när vi ställer upp till match i EM i politik och svensk ekonomi, som vi ju nu debatterar.

Några av de saker som dyker upp här i debatten måste bemötas. Jag tänker till exempel på talet om en tudelad ekonomisk utveckling. Ja, det är absolut ett problem att det råder brist på människor som har en utbildning som är perfekt för de jobb som har kommit. Dock är det så att många av bristyrkena beror på att vi i årtionden har misslyckats med att leverera en bra, kvalitativ utbildning.

Från regeringens sida försöker vi nu möta detta genom att lägga fram en ny yrkesutbildning. Vi försöker i integrationsarbetet stärka drivkrafterna för arbete. Vi tror dessutom att man i goda tider, under högkonjunktur, kan ha lite mindre av arbetsmarknadsutbildning och komvux och sedan satsa mer på dem under tider med sämre konjunkturläge. Det är helt självklart. Om man har ett annat förhållningssätt, att hela tiden öka dessa, jobbar till slut alla på Ams eller komvux, och då rasar vi fort i tabellen över EM i ekonomi.

Jag hör mycket om rättvisa skatter från oppositionens sida. Det är väldigt speciellt vad som menas, men i praktiken innebär det kraftigt höjda inkomstskatter för människor som bygger landet – de utanför denna kammare. De som varje dag går till jobbet ska få höjda skatter, vilket tydligen är lika med rättvisa skatter.

De som jobbar hårt, kanske entreprenörer som skapar sig en förmögenhet, ska drabbas av en straffbeskattning för att de inte handlar upp pengarna eller spenderar dem på alkohol och tobak. Om man sparar pengarna får man en förmögenhet, och då ska man straffas. Detta kan jämföras med att Socialdemokraterna tycker att det är utmärkt att den som ärver en massa pengar – det kanske kommer miljarder från en gammal moster – ska få dem skattefritt. Däremot gäller det inte den som jobbar ihop pengarna. Det är orättvist. Dessutom vet vi att förmögenhetsskatten driver kapital ut ur landet, kapital som behöver användas för investeringar.

Det sägs att småhusägarna är väldigt viktiga. Om man nu är orolig för att taxeringsvärdena går upp beroende på en god ekonomisk utveckling i vårt land är det inte många av dem jag träffar som brukar gråta över att deras fastigheter ökat i värde. Det är mycket ovanligt. Men motståndarsidan har kanske träffat några. Därför har vi satt ett tak så att man inte ska behöva lämna hus och hem för att man satsat på sitt eget boende. Egna-

hemstanken, att det hus jag bor i är något som ska vårdas och sköta om, är ju en tanke som en gång fanns långt inne i socialdemokratien. Man ska alltså inte straffas. Men nu är tanken tydligen att det blir ännu mer rättvist om vi höjer dessa skatter kraftigt. Det tycker jag är konstigt.

Folkpartiet står således mycket stolt bakom riktlinjerna för den ekonomiska politiken, som vi har att besluta om i dag. Vi hoppas att detta förslag blir vinnande vid dagens votering, precis som några andra viktiga förslag ska vinnas vid voteringen. Och Folkpartiet hoppas att Sverige spöar Ryssland i kväll.

Anf. 37 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Jag kan förstå att Johan Pehrson lyfter upp fotbollen och gläds över den för han har inte mycket att vara glad över nu för tiden. Det har under lång tid varit rea på liberala värderingar, och med tanke på FRA-debatten kan man konstatera att det till och med varit utförsäljning på liberala värderingar.

Jag tänkte ta upp några av de grundläggande principerna i liberalismen och återgå till socialförsäkringssystemen. I Folkpartiets valmanifest 2006 skriver ni: ”Om en alliansregering i enlighet med Bankerydsöverenskommelsen sänker taket i sjukförsäkringen 2007 bör det återställas när kostnadsläget i försäkringen är under kontroll, vilket enligt vår bedömning kan vara fallet redan 2008.”

När ni skrev detta kan man säga att det redan fanns överskott i sjukförsäkringen och planerades för stora framtida överskott. De senaste beräkningarna visar att överskottet kommer att vara 22 miljarder år 2010. Det känns extra märkligt när detta står precis ovanför en rubrik som lyder ”Trygghet vid sjukdom”. Visst är det väl härligt? Folkpartiet är med och straffar människor som är sjuka och talar samtidigt om trygghet vid sjukdom. Vad är det för människosyn som smugit sig in i de liberala värderingarna?

Nu har ni även gått med på en diagnosbaserad sjukförsäkring, det vill säga om du har ett hjärtfel har du rätt att vara sjukskriven 28 dagar, men inte längre. Har ni kanske blivit smittade av moderata värderingar? Vi har ju kunnat ta del av dokument där Moderaterna skriver att det är höga ersättningsnivåer i sjukförsäkringen som gör att folk blir sjuka.

Vad har hänt, Johan Pehrson, med de liberala värderingarna? Känns det inte lite hårt att ni är med och sänker ersättningarna i sjukförsäkringen, något som framför allt drabbar kvinnor och väldigt många barn? Varför straffar ni sjuka människor? Vad har hänt i Folkpartiet liberalerna?

Anf. 38 JOHAN PEHRSON (fp) replik:

Herr talman! Jag måste summera lite av det som hänt under våren. Som jag personligen framfört till Ulla Andersson är jag väldigt tacksam över att hon på Vänsterpartiets kongress tog strid, i flera timmar, för att avgöra om Kuba var en demokrati eller en diktatur. Tack, Ulla, för att du stod upp för demokratin på Vänsterpartiets kongress!

När det gäller värderingar och realisation kan jag säga att jag någon gång besöker Överskottsbolaget i Örebro och handlar pastasås när jag ska laga mat till mina barn. Om det skulle finnas en politisk marknad på Överskottsbolaget skulle priset inte kunna sjunka mycket lägre än vad

det sjunkit vad gäller de vänsterpartistiska, kommunistiska, värderingarna – det gäller även internationellt. Jag tycker att vi ska bejaka den prisutvecklingen.

Sedan tycker jag att vi lite grann tycks ha återvänt till den politiska huliganismen. Straffa sjuka? Tror Ulla Andersson på allvar att Folkpartiet i dag drivs av att vi ska straffa sjuka? Vi drivs av att få en högkvalitativ sjukvård, kunna skapa välstånd i landet, se till att människor som blir sjuka får rehabilitering.

Vi tror dock att det vore bra för Sverige om vi hade en socialförsäkring som låg helt utanför statsbudgeten. Det är vår vision och vårt mål. Jag vet inte var Vänsterpartiet stod då, men under lång tid föreslog vi det för Socialdemokraterna när de var i majoritet. Vi fick inte det stödet och det gehöret. Vi fortsätter att arbeta för en sådan lösning, och jag har en dröm om att vi en dag kommer att nå dit, att Folkpartiet får igenom sitt förslag, för jag tror att det skulle bli väldigt bra. Jag hoppas att det kan ske under den nuvarande regeringens tid vid makten.

Anf. 39 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Jag kan konstatera att Johan Pehrson inte har några bra argument eftersom han för debatten på den låga nivån. Det är väl så när man som gruppledare för Folkpartiet känner sig trängd av att ha sålt ut sina liberala värderingar. Då hanterar man frågan på det sättet.

Ni har infört flera stora förändringar. Dels har ni sänkt inkomstberäkningsgrunden så att ersättningsnivåerna sänkts, dels har ni gjort så att man efter sex månader ska stå till hela arbetsmarknadens förfogande om man redan har ett jobb. LAS sätts alltså ur spel och hela ansvaret för rehabilitering läggs på individen, inte på arbetsgivaren.

Vad är det som gör att Folkpartiet går med på sådana försämringar och förändringar? Att vara sjuk är jobbigt nog. Dessutom ska man alltså behöva oroa sig för ekonomin, varje dag, varje vecka, varje månad under sjukskrivningsperioden när det enda man vill, helst av allt, är att bli frisk. Varför gör ni så? Varför ska en sjukskriven kvinna med kanske redan låg inkomst få en ännu lägre sjukersättning och förutom att oroa sig för sin hälsa också behöva undra hur tusan hon ska klara sig. Varför gör regeringen så att hon får ytterligare några hundra mindre varje månad? Vad är det som driver en liberal till det?

Vad är det som gör att Folkpartiet i sitt valmanifest skrev att om sjukförsäkringen kommer att gå med överskott ska den återställas? Sjukförsäkringen har gått med överskott hela tiden. Den planeras gå med ännu större överskott, och ändå lägger ni fram en budget där ni ytterligare drar ned på sjukförsäkringen och därmed försämrar den. Det måste kännas hårt att vara liberal.

Jag kan tänka mig att förslaget sparar en hel del energi, men ni kan nog inte gå in i ett badrum med lyset tänd för då ser ni er själva i spegeln, och det måste vara svårt.

Anf. 40 JOHAN PEHRSON (fp) replik:

Herr talman! Vi måste ta ett steg tillbaka och fundera på hur det sett ut. Ulla Andersson var med och regerade. Då hade vi en situation där människor i stor omfattning förtidspensionerades, fick sjuk- och aktivitetsersättning, som det heter i dag – varje dag. Som mest handlade det om

140 personer per dag. Man sade till dem: Tack ska du ha! Vi vill inte se dig här, men du får en förtidspension. Sköt om dig och hoppas det går bra!

Vi försöker vända på den utvecklingen. Vi tror att människor som har nedsatt arbetsförmåga kan försöka komma tillbaka så snart som möjligt och därmed bidra. Det kanske inte kan ske fullt ut, vilket är målet, men kanske på halvtid eller kvartstid.

Detta är en tanke som driver oss. Vi vill inte sätta människor på läktaren. Vi vill att människor ska vara med och hjälpa till. För att trygga sjukförsäkringen på lång sikt är det viktigt att det finns en skillnad mellan dem som arbetar och dem som inte arbetar. Tittar man internationellt, ut i Europa, ser man att Sverige fortfarande ligger väldigt bra till när det gäller nivån på sjukersättningen och sättet att möta den människa som av någon anledning inte kan gå till jobbet. Det tycker jag är väldigt värdefullt att värna. Vi ska värna det på lång sikt. Folkpartiet vill utveckla detta.

Ulla har rätt: Det står i Folkpartiets papper att vi vill ha en sjukförsäkringsmodell utanför statsbudgeten. Det jobbar vi för. Vi har dock tyvärr inte fått majoritet för detta i denna riksdag så långt.

Anf. 41 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Herr talman! När man lyssnar på Johan Pehrson låter det som att allt är lysande. Det finns ingen förståelse för att människor upplever orättvisor, upplever att man har svårt att komma in på arbetsmarknaden, upplever att försäkringssystemen fallerar eller upplever att man inte får den utbildning man behöver. Allt är lysande. Jag kan ge Johan en rekommendation: Gå inte till val med ett sådant budskap! Det kommer att sluta illa.

Jag undrar vart socialliberalismen har tagit vägen i Folkpartiet. Låt mig ta ett exempel, förskolan. Det är ett klassiskt område för samarbete mellan socialdemokrater och folkpartister och en oerhört viktig del av välfärden, investeringar i våra minsta som verkligen är bland det klokaste man kan göra. Vi har byggt ut förskolan. Vi har byggt en allmän förskola. Vi har satsat på mer välutbildad personal för att kunna minska barngrupperna. Barngruppernas storlek minskade under ett antal år när vi hade ett särskilt riktat stöd för att anställa mer personal i förskolan.

Nu ställer Folkpartiet upp på flera förslag som direkt hotar förskolan. Vårdnadsbidraget är ohyggligt ojämnt. När Norge införde det var det 96 procent kvinnor som tog ut vårdnadsbidraget. Detta har Folkpartiet ställt upp på. Vi ser i praktiken att de pengarna i kommunerna ställs mot pengar till förskolan. I Stockholms kommun beräknas vårdnadsbidraget kosta 140 miljoner kronor. Det är drygt 400 pedagoger som blir hotade om man inför vårdnadsbidraget.

Nästa steg är barnomsorgspengen, som Centerpartiet säger ska kunna användas till den barnpassning man fixar själv – utan krav på pedagogiskt innehåll, utan krav på pedagogisk personal. Är Folkpartiet berett att både införa vårdnadsbidraget i kommunerna och införa en barnomsorgs-peng som drar resurser från förskolan och minskar kvaliteten? Nu ser vi barngrupperna öka i storlek igen. Vad är det för socialliberal politik?

Anf. 42 JOHAN PEHRSON (fp) replik:

Herr talman! Det är monopolisten, som vi hörde tidigare, den enögde företrädaren för Socialdemokraterna som uppträder här, personen som vill att alla ska göra lika.

Thomas Östros! Möter du precis som jag människor ute i verkligheten? Det finns de som på fullt allvar säger: Jag skulle uppskatta jättemycket om vi kunde vara hemma längre med våra barn, för jag och min familj har den här livssituationen.

Vi tar in rejält med skattepengar från människor – vi ska aldrig ta för mycket – och använder dem sedan för att satsa på förskola och skola, vilket Thomas Östros beskriver mycket bra. Den här regeringen gör det. Titta i en internationell jämförelse. Vi ligger i topp, jag lovar.

Men att några människor väljer att vara hemma med sina barn behöver inte jag och min familj värdera och tala om att dessa människor gör någonting dåligt. Människor är olika. Jag kan visa respekt för det. Det är lite av liberalismens kärna, men inte socialismens kärna, absolut inte, så jag förstår att Thomas Östros har svårt att förstå detta och dela den uppfattningen.

De får en ersättning under en viss tid för att de är hemma och inte använder sig av den kommunalt finansierade barnomsorgen. Jag tycker att det är rimligt. Men det är inte en paradfråga från Folkpartiet. Det vet Thomas Östros. Ska vårdnadsbidraget skapa fred på jorden så att alla blir lyckliga?

Dessutom har det vissa fördelningspolitiska effekter, vilket jag annars vet att Thomas Östros brukar tycka kan vara ganska bra. Det finns familjer som får mycket knapra resurser i dag om de väljer att vara hemma. De får nu en förstärkning.

Vad gäller möjligheten att själv ordna sin barnomsorg utgår jag från att moderna och kloka föräldrar ser till att barnen får del av pedagogisk verksamhet och inte bara omsorg.

Anf. 43 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Herr talman! Jag inledde med att efterfråga socialliberalismen. Det var verkligen välgrundat. Jag tror inte ens att FRA med de möjligheter ni kommer att ge dem i eftermiddag skulle kunna detektera några spår av socialliberalism i era hemliga samtal.

(Applåder)

Det här var ett engagerat tal mot jämställdhet. Jag är van vid att höra folkpartister tala för jämställda villkor för män och kvinnor. Nu införs ett bidrag som vi vet kommer att gå i huvudsak till att kvinnor är hemma med barnen. Folkpartiet är inte ens bekymrat.

Det ska inte finansieras med ett bidrag från staten, utan det ska tas pengar från förskolan, som vi har sett som så viktig att bygga upp med hög kvalitet, pedagogiskt innehåll, välutbildad personal och trygghet för barnen. Det är inte någon skola för att klara konkurrensen med kineserna, som Anders Borg brukar tala om, utan för barnens utveckling och trygghet, någonting som jag tror att alla vi föräldrar uppskattar väldigt mycket. Hur kan Folkpartiet gå med på detta och sedan argumentera så engagerat för denna ojämslida reform?

Låt mig ställa en fråga till för att se om det går att detektera något utan avlyssning. En annan socialliberal fråga är att värna försäkrings-

stemen, så att det inte bara är de med låga inkomster utan också de med medelinkomster som får 80 procent eller liknande om man till exempel är sjuk. Vi höjde taket i sjukförsäkringen, vilket är väldigt viktigt till exempel för stora och breda tjänstemannagrupper, som TCO-medlemmar och Sacomedlemmar, så att också de känner att de tillhör ett försäkringssystem. Man betalar in, och man får ut när man råkar illa ut på olika sätt. Vi respekterar de här systemen och tycker att de är bra i ett modernt samhälle.

Men ni sänkte taket, tvärtemot Folkpartiets politik. Det märkliga är att vi har haft en vår med önskemål från parti efter parti i den borgerliga alliansen om arbetsgivaravgiftssänkningar, vägbyggen och järnvägsbyggen, medan Folkpartiet inte har sagt någonting om taken i socialförsäkringen och sjukförsäkringen. Driver ni den frågan? Har ni någon kontakt med era socialliberala rötter?

Anf. 44 JOHAN PEHRSON (fp) replik:

Herr talman! Jag vill först återkomma till synen på våra minsta och på föräldraskapet. Det är ganska viktigt. Jag hoppas att Thomas Östros verkligen visar en annan respekt för mångfalden i Sverige, att Thomas Östros visar förståelse för att familjer kan välja olika och att familjer kan se olika ut. För mig som liberal och socialliberal är det helt avgörande.

Thomas Östros kanske inte kan använda någon avlyssningsutrustning, men om han bara hade skruvat upp någon apparat hade han kunnat höra att jag sade att detta inte är Folkpartiets kärndel i den familjepolitiska reform vi jobbar med. Vi pratar om kvalitetspengar till förskolan och om möjligheten att själv kunna välja mer när det gäller barnomsorg. Även jämställdhetsbonusen ingår, och vårdnadsbidraget är en del. Det är valfritt för kommunerna, inget tvång från staten. Om medborgarna vill ha det ska det kunna bli så.

Jag tycker absolut att det är viktigt att människor med högre inkomst, god inkomst, också ska få högre ersättning. Det står i vårt partiprogram, och jag är mycket glad att Thomas Östros tar del av detta, för när jag letar efter idéer i hans eget partiprogram blir det tunt. Här är vi kanske dock till viss del lika.

Vi i den här regeringen har så långt valt att satsa på välfärdens kärna. I kommunerna blir det fler anställda i välfärdsverksamheterna. Vi satsar pengar på psykiatrin och på tandvård, vilket Socialdemokraterna aldrig kunde göra. Man måste ibland välja var man ska börja.

Om Thomas Östros läser en dagstidning som kommer ut i den kungliga huvudstaden kan han läsa artiklar där folkpartister för fram att vi tycker att en socialförsäkringsreform vore någonting som den här riksdagen borde enas om. Sossarna sade länge nej, men jag har noterat att de öppnar i dag.

Anf. 45 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Låt mig börja med att också jag tacka meddebattörerna för sommarhälsningar. Vi har ett soligt sommarväder att se fram emot och någon tid av avslappnad ledighet.

Det är fotbollstider, och vi kan konstatera att det går bra för Sverige. Vi har haft en ökning av den reguljära sysselsättningen under det föreva-

rande året med 120 000 personer. I dag har vi också fått KI:s rapport. Jag kan inte undanhålla kammaren att läsa upp en rad ur denna.

Vi har på s. 70 en tabell där man har med reguljär sysselsättningsgrad. Den var 79,4 procent år 2007, år 2008 blev den 80,4, år 2009 beräknas den bli 80,5, och år 2010 beräknas den bli 80,8. Den socialdemokratiska regeringens mål för sysselsättningspolitiken var 80 procents reguljär sysselsättningsgrad.

Man uppnådde det under noll år. Vi uppnådde det år 2008. Det är 1–0. Vi uppnår det år 2009. Det är 2–0. Vi uppnår det år 2010. Det är 3–0. Jag hoppas naturligtvis att resultatet i kväll blir lika glädjande som denna framgång för Sverige.

Det går bra för Sverige. När vi tittar på arbetslösheten är det tydligt att den minskar. Ungdomsarbetslösheten mätt med Eurostats definition låg på 15 procent i maj i år. Den låg så sent som i september 2008 på 20 procent, och under år 2005 var den uppe i 23 procent.

Den regionala arbetslösheten minskar. Tittar vi till Västernorrland är det minus 20 procent. Tittar vi till Gävleborg är det minus 22 procent. Tittar vi på Norrbotten är det minus 25 procent. Tittar vi på Jämtland är det minus 33 procent. Den regionala arbetslösheten har de senaste två åren minskat kraftigt.

Låt oss titta på deltidsarbetslösheten. Enligt Ams statistik har deltidsarbetslösheten minskat med 25 000 personer de senaste två åren.

Låt oss titta på långtidsarbetslösheten. Ams pressmeddelande är tydligt. Långtidsarbetslösheten minskar kraftigt. Det handlar om en nedgång från 50 000 till 30 000 personer de gångna åren.

Låt oss titta på jämviktsarbetslösheten. Det är den arbetslöshet som är förenlig med prisstabilitet. Finanspolitiska rådet konstaterar att under år 2008 förväntas jämviktsarbetslösheten minska kraftigt.

Det spelar egentligen inte någon roll vilket mått på arbetslöshet vi väljer. Med den här regeringens politik och den utveckling vi har i omvärlden har arbetslösheten minskat.

Det faktum att det går bra för Sverige beror på många faktorer. Vi har en industri som är teknikvänlig och satsar på förnyelse och innovationer. Vi har under år investerat i utbildning och forskning.

Vi har valt öppenhet i våra relationer till omvärlden. EU-medlemskapet har varit av avgörande betydelse för att stärka Sveriges konkurrenskraft.

Vi har arbetsmarknadsparter som tar stort ansvar för att lönebildningen ska vara förenlig med de inflationsmål och den samhällsekonomiska stabilitet vi behöver.

Vi har gjort en sanering av finanspolitiken under 90-talet där inte minst Göran Persons regeringar tog ett stort ansvar. Vi har en oberoende centralbank som upprätthåller prisstabilitet.

Allt detta är grundläggande faktorer som gör att det går bra för Sverige. Men det är också lika tydligt att regeringen har ett stort medansvar för att det går bra för Sverige.

Vi har haft den diskussionen några gånger. Jag kan roa mig med att återigen slå upp i KI:s rapport. Man har här lite tid att sitta och snegla i papperen.

På s. 61 konstaterar man att regeringens ekonomiska politik också bidrar till att stimulera arbetskraftsutbudet. Man konstaterar på s. 72: Re-
geringens ekonomiska politik fortsätter att stimulera arbetskraftsutbudet.

Prot. 2007/08:131
18 juni

Man fortsätter på s. 75 med ett konstaterande där man drar slutsatsen att den potentiella arbetskraften ökar också till följd av utbudsstimulerande åtgärder i den ekonomiska politiken.

Jag kan rekommendera s. 61, 72, 75, 94, 97 och 108 till läsning. Där är slutsatserna tydliga. Regeringens ekonomiska politik minskar arbetslösheten, pressar tillbaka utanförskapet och bidrar till att färre människor fastnar i ett långvarigt utanförskap.

Varför är det så? Det är ingen slump. Det finns knappast någon regering i svensk historia eller ens i europeisk samtid som har gjort mer för att stärka jobbpolitiken än vad vi har gjort.

Vi har jobbskatteavdraget. Det finns en enighet av alla som bedömer det att det är en åtgärd som har en betydande och kraftig effekt på sysselsättningen. Det beror på att det ökar drivkraften att vara på arbetsmarknaden. Utbudet av arbetskraft ökar. Det betyder att till den efterfrågan vi har i ekonomin får fler människor jobb utan att vi får problem med prisstabiliteten.

Vi har lönebildningen. Det blir mer värdefullt för parterna på arbetsmarknaden att ta ansvar för en lönebildning som är förenlig med full sysselsättning med ett jobbskatteavdrag.

Vi har matchningen. Det är alldeles uppenbart att jobbskatteavdraget gör att det blir mer lönsamt att aktivt söka arbete och öka sina insatser för att hitta ett arbete.

Jobbskatteavdraget förbättrar arbetsutbudet, arbetsmarknadens funktionssätt och lönebildningen.

Vi har a-kassan. Vi har återupprättat a-kassan som en omställningsförsäkring. Det ska inte vara en evig inkomstförsäkring, utan en omställningsförsäkring som ger ett gott försäkringsskydd. Den ger ett bättre försäkringsskydd än i praktiskt taget alla jämförbara länder. Men den måste vara en omställningsförsäkring.

Vi har sjukförsäkringen. Vi har breddat vägarna tillbaka. Jag ska inte läsa upp formuleringarna i Konjunkturinstitutets rapport. Men de överensstämmer med dem som vi har sett från Försäkringskassan. Försäkringskassan tror att regeringens åtgärder starkt bidrar till att vi nu är på väg mot en sjukfrånvaro som vi inte upplevt sedan 1960-talet.

Vi har Arbetsförmedlingen. Nu är inte längre uppgiften för Ams att dölja arbetslöshet. Nu är Arbetsförmedlingens uppgift att förmedla arbete. Det handlar om att se till att sökande matchas med de vakanser som finns och att vi klarar av att öka sysselsättningen utan att inflationen tar fart.

Vi har gjort det enklare att anställa. Det är kanske allra mest tydligt med den stora, kraftiga sänkning av arbetsgivaravgifterna för ungdomar som nu sker vid årsskiftet. Det gäller också dem som är 65 år och dem som står svagast på arbetsmarknaden. Det är de som får ta del av nystartsjobben.

Det är högst påtagligt att det sker något med företagsklimatet i Sverige. Vi har gjort det mer lönsamt och mer attraktivt att vara företagare. Att äga företag är en viktig samhällsfunktion.

Det är ägarna som ger företagen en framtidsvision. Det är ägarna som står upp och pratar med rovkapitalister och tar ansvar mot fackliga organisationer. Det är ägarna som ser till att nya produkter, nya innovationer och nya sätt att finansiera kommer på plats i näringslivet.

Det är därför som förmögenhetsskattens avskaffande, ändringen av 3:12-reglerna, arvs- och gåvoskattens avskaffande och sänkningen av fastighetsskatten är viktiga åtgärder. Det är åtgärder som gör att beskattningen av ägande i Sverige förbättras. Ägande är viktigt för sysselsättningen och därför för välfärd, välstånd, rättvisa och trygghet.

Vi har vidgat företagsamheten med hushållsnära tjänster. Ökade möjligheter kommer under de närmaste åren för entreprenörer att vara verksamma inom barnomsorg, primärvård och äldreomsorg. Det kommer att bidra till att stärka möjligheterna för att uppnå både en god välfärd och en god tillväxt.

Nu ska vi gå vidare. Det ska vi göra med utgångspunkt i en ansvarsfull ekonomisk politik. En grundläggande uppgift för oss är att se till att vi har starka offentliga finanser. Det finansiella sparande ökar från förra året till i år till över 3 procent. Det förblir 3 procent nästa år trots att tillväxten viker.

Vi levererade förra året en budgeteringsmarginal på 28 miljarder. Det ser ut som att osäkerhetsmarginalerna är betydande för de kommande åren. Statsskulden minskar.

Det är viktiga saker. Det är viktigt att vi ser till att vi i orostider har en stark ekonomisk utveckling. Det är det som säkrar att vi inte behöver skära i välfärden och att vi har en möjlighet att teckna försäkring så att en dämpning i tillväxten inte blir en lågkonjunktur.

Det här är höstens uppgift. Vi ska se till att en dämpning i konjunkturen inte övergår i en lågkonjunktur. Vi ska se till att vi gör det samtidigt som vi upprätthåller långsiktig uthållighet i offentliga finanser och samtidigt som vi prioriterar de åtgärder som har störst effekt på den långsiktiga tillväxten. Det ska ske utan att försvåra Riksbankens viktiga uppgifter att upprätthålla prisstabilitet.

Våra åtgärder är mycket tydliga. Vi är beredda att gå vidare med fortsatta förändringar av jobbskatteavdraget. När det lönar sig bättre för människor att komma tillbaka om det än är på halvtid så kommer fler människor tillbaka. Vi vill sänka marginalskatterna för breda inkomstgrupper så att det blir mer lönsamt att öka från halvtid till heltid.

Det är viktigt att begränsa uttaget av statlig inkomstskatt. Statlig inkomstskatt är en straffskatt på utbildning och har stora negativa skadeverkningar på entreprenörskap och företagsamhet. Det finns inte någon viktigare åtgärd för att stärka företagsklimatet än att begränsa uttaget av statlig inkomstskatt.

Vi ska gå vidare med satsningar på utbildning, forskning och förskola. Det är med kunskap vi lägger grunden för en god välståndsutveckling på sikt. Ska vi ha det bästa välståndet, de högsta reallönerna och den starkaste produktionen ska vi ha den bästa förskolan, den bästa skolan och den bästa forskningen. Det är den uppgift vi går vidare med till hösten.

Det är också viktigt att investera i järnvägar och viktigt att investera i vägar. Det är med hjälp av infrastruktur vi binder samman våra arbetsmarknader och skapar förutsättningar för våra exportföretag att vara konkurrenskraftiga.

Det kommer att bli en offensiv och betydande satsning på infrastruktur de närmaste åren. Det kommer att bli både vägar och järnvägar, för vi behöver alla våra trafikslag.

Mot detta har vi oppositionen. Hur tänker man hantera en dämpning i tillväxten? Hur tänker man hantera ett högt resursutnyttjande? Först ut på plan hade vi Thomas Östros. Det är tydligt vad det är som gäller; det är höjda skatter för låg- och medelinkomsttagare och höjda skatter genom minskat jobbskatteavdrag som gör det mindre lönsamt att vara på arbetsmarknaden och som gör att arbetsmarknaden och lönebildningen fungerar sämre.

Konsekvent arbetar man vidare med den metoden när man lovar höjd a-kassa till dem med lite högre inkomster. Det är en åtgärd som har precis samma effekt. Vi har en lite svagare utveckling den närmaste tiden i den rekordtillväxt på jobben vi har haft under den senaste åren. Då slår Socialdemokraterna till med att chockhöja arbetsgivaravgifterna för ungdomar. Det är den lösning unga människor ska erbjudas – en fördubbling av arbetsgivaravgifterna.

I tider av finansiell oro och med kännedom om det faktum att Sverige hittills har klarat sig väl får vi veta följande: Låt oss inte känna några bekymmer! Återinför förmögenhetsskatten! Höj fastighetsskatten! Driv ned huspriser! Driv ut kapital! Se till att Sverige åter blir en lekball för marknadsspekulanterna! Det är vad den politiken skulle leda till.

Jag hoppas att Thomas Östros får en god semester, men jag hoppas att han ägnar en del tid åt att göra om sin ekonomiska politik. Den motion ni väckte förra hösten kan inte väckas igen. I det ekonomiska läge vi har nu har vi inte råd med skattehöjningar på låg- och medelinkomsttagare. Vi har inte råd med en chockförbättring av a-kassan, och vi har inte råd att skatta ut unga människor från arbetsmarknaden.

Miljöpartiet står å andra sidan för den kanske mest ologiska ekonomiska politiken. Jag har stor respekt för Miljöpartiet. Jag delar bedömningen att CO₂-skatten, handelssystem, minskade nedsättningar av CO₂-skatterna för icke-handlande sektor, CO₂-skatt i fordonsskatten, miljöbilspremie och gröna certifikat är viktiga åtgärder. Det är bra åtgärder som gör att förorenaren får betala och att vi uppmuntrar goda beteenden. Det är en logisk politik. Det är en politik som skulle minska koldioxidutsläppen och förstärka förutsättningarna för Sverige att kombinera hög tillväxt och en god klimatpolitik.

Då blir logiken så märklig när varje skattesänkning för dem som arbetar är något som Miljöpartiet motarbetar. Varje bidrag man kan höja för dem som inte arbetar blir en väg till det miljöpartistiska idealet. Det är naturligtvis så att om man gör det mindre lönsamt att arbeta, mindre lönsamt att anställa och mindre lönsamt att vara företagare så har det samma effekter fast med omvända tecken när man arbetar med ekonomiska styrmedel i miljöpolitiken.

Om Miljöpartiet är det mest ologiska partiet är det svårt att säga något annat än att Vänsterpartiet är det mest oansvariga. Här har vi Ulla Andersson som står i Sveriges riksdags talarstol och argumenterar för att vi ska överge det kanske starkaste bidraget till den stabilitet vi har haft i Sverige under de senaste 20 åren. Sverige har inte varit makroekonomiskt föredöme sedan Bretton Woods-systemet bröt samman. Nu har vi en ordning med utgiftstak, med budgeteringsmarginaler och med minskande statsskuld. Det är en ordning som andra länder beundrar och som bidrar till att vi har stabilitet. Låt oss hålla fast vid den ordningen. Låt oss se till att Vänsterpartiets inflytande i svensk politik förblir så begränsat som det är i dag.

Allians för Sverige kan till väljarna redovisa resultat. Sysselsättningen har ökat. Arbetslösheten i alla dess former har minskat. Utanförskapet reducerades med 120 000 förra året. Offentliga finanser är starka. Vi har byggt resultaten på samarbete. Vi är fyra partier, Moderaterna, Centerpartiet, Folkpartiet och Kristdemokraterna, som med förhandlingar, samtal, grannanden och överväganden tillsammans smälter samman våra olika uppfattningar till en stark gemensam politik. Det är styrkan i vårt samarbete. Vi kommer också framåt att kunna leverera ett offensivt valmanifest för 2010. Vi kan samarbeta. Vi kan arbeta tillsammans för en gemensam politik som är bra för Sverige.
(Applåder)

I detta anförande instämde Jessica Polfjärd (m) och Jörgen Johansson (c).

Anf. 46 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Vi har nyss hört en finansminister som nästan har försökt övertala sig själv och även väljarna när det gäller hur bra den här politiken skulle vara. Vi kan konstatera att väljarna har sett och förstått att i en moderatledd regering gäller inte alla människors lika värde.

Vi har också nyss hört finansministern återigen ha en politisk pajkastning i stället för att diskutera frågor i sak, vilket jag beklagar. Jag kan förstå att en moderatledd regering behöver ramverk att hålla sig i efter den förra borgerliga regeringsperioden då man helt körde statsfinanserna i botten.

Men Moderaterna har i alla fall genomgått en retorisk förvandling, och på ett mycket skickligt sätt. Visst skiner de grundläggande värderingarna igenom då och då i debatten. Jag skulle kunna ta några exempel. Anders Borg själv svarade en gång i tiden att det inte är några problem att kvinnor har lägre löner, de är ju gifta med män. I den här kammaren svarade Emma Henriksson så här i en debatt om att förändringarna i a-kassan skulle leda till lägre löner: Men, Ulla, vi vill inte *bara* sänka lönerna. Anna Lilliehöök svarade så här i en debatt om försämringarna i komvux: Nu har det varit så att kanske 40 procent av dem som läser där – alltså på komvux – redan har gymnasieexamen. Detta är uppenbarligen skälet till att man drar ned statsbidragen till komvux.

Människosynen och de moderata värderingarna lyser kraftigt igenom. Vi kan också se det i politisk handling. Statsrådet Odell försökte i en debatt i fredags svara mig på frågan om varför man fryser statsbidragen till kommunerna när staten har så otroliga överskott. Han kunde inte

svara. Jag fick inte svar på frågan. Men Anders Borg kanske kan svara. Varför fryser ni statsbidragen till kommunerna när ni vet att det får oerhört stora effekter på förskolan, skolan och äldreomsorgen? Det vore bra att få ett svar på det. Ni är ju medvetna om att ni har gjort det, och ni har skrivit om det i budgetpropositionen.

Anf. 47 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Det är naturligtvis glädjande att Ulla Andersson brinner för jämställdheten. Jag förstår att hon också nu känner en glädje över att jobbskatteavdrag och vår politik för full sysselsättning bidrar till att fler kvinnor kommer i arbete och på sikt bidrar till att inkomstskillnaderna mellan män och kvinnor minskar.

Men den här regeringen står naturligtvis inte för en nedskärningspolitik i kommunerna. Låt oss ta komvux som exempel. När Vänsterpartiet fick medansvar för Sverige 1998 hade vi 225 000 helårsstudenter i komvux. När Ulla Andersson och vänsterkoalitionen avgick var det 140 000. Det är en så kallad vänsterpartistisk satsning som vi ser där – 85 000 färre studenter i komvux.

Låt mig bara nämna några av de satsningar vi har gjort på kommunsektorn: fritt val, äldreomsorgssatsning, vårdgaranti, psykiatri, tandvård, lärarnas utbildning, lärarnas möjligheter att forska i tjänsten, läsa-räkna-skriva och extramedel för arbetsmarknaden på kommunsidan, det vill säga nystartsjobben. Detta är en rad olika åtgärder som gör att statsbidragen till kommunsektorn ökar. I år ökar de med 5 miljarder sammantaget, och under nästa år ger vi ett tillskott på nästan 2 miljarder tack vare fastighetsskatten.

Det här gör att den kommunala konsumtionen, de kommunala investeringarna och den kommunala sysselsättningen ökar. Det är naturligtvis glädjande. Vi är glada över att Sveriges duktiga förskollärare, Sveriges duktiga lärare, vårdbiträden, sjuksköterskor och alla de olika yrkesgrupper som bär upp välfärden har lite bättre förutsättningar att göra sitt arbete. Grunden till att vi nu ser en snabb och stark utveckling i kommunerna är att vi har lyckats med jobbpolitiken. En politik som gör att fler människor kommer i arbete minskar belastningen på kommunernas budgetar och gör att skatteintäkterna ökar. Det är därför en politik för full sysselsättning också är en politik för god välfärd.

Anf. 48 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Vad jag vet bor Anders Borg i närheten av Katrineholm. Frysningen av statsbidragen i Katrineholm innebär nästa år 8 ½ miljon mindre till Katrineholms kommun, och året därpå drygt 16 miljoner. I min hemkommun Gävle innebär det 46 miljoner mindre år 2010, eller 107 anställda. Det här betyder för dem som jobbar inom välfärdsområdena vård, skola och omsorg att de kommer att få det mycket tuffare. Och det är framför allt kvinnor. De har det tufft i dag. De har alldeles för få arbetskamrater, alldeles för låga löner och tyvärr också alltför ofta deltidsanställningar. Anders Borg och den moderatledda regeringen gör vad de kan för att klämma åt ytterligare i stället för att underlätta. Ni kan inte ens skylla på att det är dåliga ekonomiska tider. Det argumentet finns inte.

Det är snarare så att vi tar del av ett nyliberalt moment 22. I goda tider ska man skära ned på välfärden eftersom det är ekonomiskt dåligt, i dåliga tider har man inte råd. I goda tider ska man göra samma sak. I Moderaternas Sverige är det alltså aldrig rätt att satsa på välfärden. Målet är tydligt uttalat även i budgetpropositionen – välfärdens andel av bnp ska minska. Kommuners och landstingens andel av bnp ska minska. Det är en tydlig ambition ni har i politiken.

Jag tycker att det vore hederligt av Anders Borg att så här inför sommaren lätta på sitt samvete och erkänna det här i talarstolen i stället för att dölja sig bakom retoriskt skickliga dimridåer. Ska du lätta på samvetet, Anders Borg, och erkänna att det är ett nyliberalt moment 22 ni står för och att satsningarna på välfärden bara är någonting ni har med när statsministern är ute och dansar i Borås för att få fina bilder? I politisk handling gör ni vad ni kan för att det inte ska bli bättre äldreomsorg, vård, skola eller förskola. Kvinnorna straffar ni ut.

Anf. 49 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Jag ska inte gå in på alla delar av effekten av att vi har en vänstermajoritet i Katrineholms kommun. Jag tror att de som har sina barn i skola där är pinsamt medvetna om vilket gap det är mellan vänsterpartiernas retorik och den praktiska handlingen. Det är naturligtvis så att satsningar på skolor inte betyder att man stänger skolor, men det är det vi upplever i vänstermajoritetens Katrineholm.

Jag skulle gärna vilja fortsätta den diskussionen, men låt oss vidga perspektiven. Kommunerna har haft rekordresultat de senaste åren, bättre än vad man upplevde under vänsteråren. Det fortsätter de närmaste åren, om vi ska tro på Konjunkturinstitutet. Den kommunala konsumtionen ökar. Rekordinvesteringar talar man om i kommunsektorn.

Det här beror på att vi har en stark sysselsättningsutveckling som gör att också kommunsektorn får större resurser. Jag kan gärna ge ett löfte i den här kammaren, och det är att vi i de kommande budgetarna kommer att gå vidare med satsningarna på kommunerna. När vi stramar upp och tydliggör arbetslinjen kan vi använda offentliga medel till det de ska användas för, inte till att människor står utanför och måste få sin försörjning via offentliga budgetar. Vi kan använda dem till att höja kvaliteten i barnomsorgen, att se till att det pedagogiska innehållet i barnomsorgen blir bättre, att förstärka kunskapskvaliteten i skolan, att se till att sjukvården får resurser att erbjuda värdig och högkvalitativ omsorg och vård.

Det är vad vi vill göra. Vi vill inte skära ned på barnomsorg, skola och sjukvård. Vi vill att lärare, förskollärare, vårdbiträden och läkare ska uppleva att i Moderaternas Sverige, i alliansens Sverige, i ett Sverige som präglas av full sysselsättning finns det resurser för våra viktiga välfärdsverksamheter.

Anf. 50 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Herr talman! Det är en tillbakablickande regering vi ser som försöker ta åt sig äran av en högkonjunktur från 2005 till 2008, den näst bästa under 50 år enligt Arbetsförmedlingen. Det är klart att ekonomerna står på rad och säger just detta. Högkonjunkturen har skapat arbete.

Anders Borg sade själv inledningsvis att det tar ett par år. Nu tar det fyra fem år innan skattepolitiken ger sysselsättningseffekter enligt An-

ders Borg. Men trovisssheten är så stark att du är beredd att slå sönder viktiga försäkringssystem i vårt samhälle.

Finanspolitiska rådet riktar mycket skarp kritik mot regeringen och Anders Borg. Med mycket kraftiga avgiftshöjningar i arbetslöshetsförsäkringar har man förmått pressa ut nästan en halv miljon människor från försäkringarna. Då skakar Anders Borg bara på axlarna och försöker låta det rinna av. Att sitta i en regering är att ta ansvar. Att driva fram i en regering att en av våra viktigaste försäkringar i modernt samhälle skakar sönder är inte acceptabelt. Vad tänker Anders Borg göra för att se till att människor finns med i en arbetslöshetsförsäkring? Är du beredd att kraftigt sänka avgifterna? Eller ska du införa en tvångsförsäkring? Vad är det som kommer att ske? Vi har i dag en halv miljon människor som riskerar att möta en lågkonjunktur med socialbidrag.

Förra gången vi debatterade tog jag upp frågan om pensionärerna. Anders Borg vägrade att svara på frågor om pensionärerna. Du har drivit igenom ett skattesystem där pensionärerna betalar upp till 1 000 kronor mer i inkomstskatt i månaden jämfört med en löntagare. Vad är orsaken till detta? Pension är ju uppskjuten lön. Vad är argumentet för att pensionärerna ska betala mer i skatt än en löntagare?

Nu kommer det förslag om att rikta satsningen mot de sämst ställda pensionärerna. Det är bra, men alla pensionärer har väl rätt till en skattelättnad. Kommer Anders Borg att vidga denna klyfta så att pensionärerna betalar ännu mer i skatt än en löntagare efter höstens budgetproposition?

Anf. 51 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Den socialdemokratiska rättvisesynen kanske inte kan bli så mycket tydligare än i Thomas Östros inlägg. Man vill förbättra rättvisan. 2 miljarder ytterligare i skattelättnader för pensionärer är en tanke som jag tror att vi alla kan känna sympati för. Men den stora rättvisökningen kommer av att klyftan mellan förvärvsarbete och pensionärer minskar genom att det blir 17 miljarder i höjd skatt för förvärvsarbete. Kan jag få ett besked från Thomas Östros – ni säger väl nej till våra fortsatta skattesänkningar? Det blir väl en skatteschock i höstens budgetproposition på kanske lite över 30 miljarder. Det är socialdemokratisk rättvisa. Låt vårdbiträden, låt städare, poliser och lärare få höjd skatt. Det är socialdemokratisk rättvisa. Det är inte så att du föreslår 32 miljarder i sänkt skatt för pensionärerna. Du föreslår 32 miljarder i höjd skatt för dem som arbetar. Det är den socialdemokratiska rättvisesynen.

Låt oss ta det här med effekterna av politiken. Jag ska inte läsa upp tidigare citat från KI, för det blir lite trist. Jag kan ta några andra i stället, för det är rätt många. Åtgärderna bedöms få särskilt stora effekter på potentiell bnp 2010, konstaterar KI. Man fortsätter på s. 108 och konstaterar att de nya reglerna i sjukförsäkringen bedöms leda till ytterligare snabbare avslutande av pågående sjukfall. Man konstaterar att vi är nere på mycket låga nivåer.

Det här är viktiga åtgärder som bygger upp långsiktig framtidspolitik. Mot det står en socialdemokrati som inte orkar ge besked i framtidsfrågorna. De besked vi får handlar om a-kassan – kraftigt höjd ersättning för dem med höga inkomster. Låt oss analysera de effekterna. Det betyder att lönebildningen försämras. Det betyder att risken för inflation ökar. Det betyder att matchningen på arbetsmarknaden försämras. Det betyder att

jämviktsarbetslösheten och inflationsbenägenheten i svensk ekonomi ökar.

Det är Socialdemokraternas besked. Rättvisa är skattechock och höjda bidrag.

Anf. 52 THOMAS ÖSTROS (s) replik:

Herr talman! Det blir väldigt tydligt när man lyssnar på Anders Borg att verkligheten inte tränger sig på. Det är teorins värld, och att genomföra teorierna är det som är det avgörande. Då spelar det ingen roll att vi har en finansminister som slår sönder en av de viktigaste försäkringarna i ett modernt samhälle. Vad tror Anders Borg händer i ett samhälle där människor som lever i en ekonomi som är öppen för internationell konkurrens vet att företag kommer att läggas ned och återuppstå eller att det kommer att uppstå nya, vet att vi kommer att ha en stor strukturomvandling på arbetsmarknad men samtidigt inte är försäkrade när olyckan är framme? Det landet blir mindre öppet, man blir mer rädd för teknikförändringar, mindre öppen för strukturomvandlingar.

Detta gör finansministern utan att ens kommentera när Finanspolitiska rådet kallar det för ett misslyckande och riktar ansvaret direkt på Anders Borg. En halv miljon har lämnat försäkringen. Anders Borg har ingen idé om det är ett bekymmer eller inte. Det är ett förskräckande resultat att lämna efter sig.

Sedan har vi frågan om pensionärerna som inte är värd ett ord när Anders Borg talar om framtiden. Vad är det som gör att du kan bygga upp ett skattesystem som så orättvist behandlar människor som har arbetat hårt i ett helt liv? När de går i pension byter de skattekolonn och får betala mer i inkomstskatt än vad en löntagare gör. Du har nu föreslagit, med promemorior, att till hösten vidgas denna klyfta ytterligare. Det är tydligt att högkonjunkturen och en trovärdig stark socialdemokratisk politik gav oss ett par hundratusens ökning i sysselsättningen. Nu när effekterna ska komma stagnerar sysselsättningen, men teorin ligger kvar. Gör mer av detsamma, skjut bara fram effekterna. Nu ligger de vid 2010 tydligen, vi hörde det. Men Arbetsförmedlingen prognostiserar minskad sysselsättning nästa år, Anders Borg. När du själv trodde att din politik skulle få effekt visade det sig att det var då stagnationen i arbetsmarknadsutvecklingen kom.

Vi har en trovärdig politik för både rättvisa och sysselsättning. Din politik står för klyftor och stagnation i sysselsättningsutvecklingen. (Applåder)

Anf. 53 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Gäst hos verkligheten är väl beskrivningen av Thomas Östros, gäst i en verklighet som ter sig alltmer främmande i förhållande till den egna beskrivningen. Ungdomsarbetslösheten minskar. Det låtsas vi inte om. Den regionala arbetslösheten går ned, deltidsarbetslösheten minskar, långtidsarbetslösheten faller kraftigt, jämviktsarbetslösheten minskar påtagligt. Det finns knappast något prefix eller suffix man kan använda till ordet arbetslöshet som inte nu enligt ett statistiskt mått går nedåt. Det är den verklighet vi upplever.

Socialdemokraterna har gjort viktiga insatser för jobben. Låt oss komma ihåg att vi hade en period av nästan lika snabb nedgång av ar-

Prot. 2007/08:131
18 juni

*Riktlinjer för den
ekonomiska politiken
och Redovisning av
skatteutgifter*

betslösheten i slutet av 90-talet. God tillväxt bidrog naturligtvis, men också kloka åtgärder från den socialdemokratiska regeringen spelade in. Man stramade åt socialförsäkringssystemen. Man sänkte a-kassan. Man införde aktivitetsgarantin för att skapa en ny arbetsmarknadspolitisk åtgärd som uppmuntrade människor att söka arbete. Det var åtgärder som bidrog till lägre arbetslöshet, precis på samma sätt som liknande åtgärder nu kommer att bidra till lägre arbetslöshet.

Låt oss ta frågan om pensionärerna en gång till. Jag är glad över att vi har starka offentliga finanser. Jag är glad över att vi kan satsa på äldreomsorg. Jag är glad över att vi har möjligheter att komma tillbaka med en förbättring för pensionärerna. Kan vi göra den större, om det ryms i budgetarna, tror jag att vi kommer att nå enighet om det i alliansarbetet.

Men det är inte där skon klämmer för Thomas Östros. Där är det 2–3 miljarder som Thomas Östros vill använda. Den stora åtgärden, över 30 miljarder, om jag förstår Thomas Östros replik rätt, ska komma med en skattechock för låginkomsttagare. Varenda LO-medlem som jobbar mer än halvtid ska få känna av den socialdemokratiska rättvisepolitiken rätt ned i lönekuvertet, för det är en rättvisepolitik byggd på skattechock för vanliga människor. Det är en politik bort från välfärd och bort från full sysselsättning.

(Applåder)

Anf. 54 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Herr talman! Först måste jag säga att jag blev rätt förundrad när jag hörde replikskiftet mellan Anders Borg och Thomas Östros. Det var för min del en ganska främmande syn som Anders Borg gav uttryck för, att höjda bidrag i a-kassan skulle riktas till dem med höga inkomster, när Anders Borgs bild av dem med höga inkomster verkar handla om människor med 15 000–16 000 i månaden. Eller du menar kanske att man höjer taket? Det handlar kanske om dem med 18 000–19 000 kronor i månaden.

Men det är rätt oerhört att påstå att en sådan åtgärd som underlättar för de människorna skulle vara någonting som leder till allt ont i ekonomin. Det skulle bidra till högre inflation, till sämre tillväxt och jag vet inte allt vad du räknade upp. Det är en rätt anmärkningsvärd syn på människor. Om vi skulle underlätta för dessa människor att klara vardagen, att få pengarna att räcka hela månaden ut, att kanske kunna göra en liten semestertripp, i varje fall köpa en ny jacka eller bara kunna köpa mat månaden ut skulle det vara det som stjälppte svensk ekonomi. Man blir rätt förbluffad.

Nu till min fråga. Det är uppenbart att det finns ett tydligt samband mellan utbildning och arbetslöshet. Ju högre utbildning, desto lägre arbetslöshet. Samhället ställer stora krav på att man ska ställa om och omskola sig. Den här regeringen har också bidragit till att skruva åt de kraven ytterligare utan att vidta åtgärder som hjälper i denna omställning. Ni har i stället fokuserat på att försämra ersättningsarna och att få människor som är förkylda att gå till jobbet för att justera era så kallade utanförskapssiffror. Vad tänker finansministern vidta för åtgärder för att hjälpa dem som faktiskt står långt ifrån arbetsmarknaden, människor som är långtidssjuka och långtidsarbetslösa, att komma tillbaka till jobb?

Anf. 55 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Mikaela Valtersson talar om semestertripp. Jag förstår att det i Miljöpartiets Sverige, med de skatter som ni vill lägga på människors resande, inte lär bli några långa trippar.

Men här är Miljöpartiets ologiska politik väldigt tydlig. Ni föreslår två skattelättnader. Den ena är att ni för alla företag vill sänka arbetsgi-
varavgifterna på den lägsta lönesumman. Det är den kanske minst effek-
tiva arbetsmarknadspolitiska åtgärden, enligt Riksrevisionen. Den andra
är att ni vill ersätta jobbavdraget med höjt grundavdrag, en åtgärd som
har noll effekt på arbetsutbud, arbetsmarknadens funktionssätt och löne-
bildningen. Ni föreslår alltså och har märkligt nog lyckats hitta de nästan
enda skattelättnader som man inte kan hävda har en positiv effekt.

Däremot tror ni, för det spelar uppenbarligen ingen roll med ekono-
miska incitament, att koldioxidbeskattning, gröna certifikat, minskade
nedsättningar och handelssystem – en konsekvent linje från Miljöpartiet
– ska skapa starka ekonomiska styrmedel i miljöpolitiken. Det här blir
jätteologiskt.

Jag har funderat på vad det beror på. Är det så att Miljöpartiet tror att
ekonomiska incitament bara fungerar i halva ekonomin, när vi köper
bensin men inte när vi arbetar. Eller är det så att den är logisk? Är det
egentligen så att Miljöpartiet inte vill att vi arbetar? Är det egentligen så
att ni konsekvent har utformat skattepolitiken så att man har mer pengar
kvar oavsett om man arbetar, så att färre behöver arbeta? Är det egentliga
syftet att ni vill få bort den fulla sysselsättningen från dagordningen? Är
det därför Mikaela Valtersson så konsekvent försöker förneka att vi har
ett utanförskap, att vi har över miljonen människor som står utanför ar-
bete i Sverige, att vi har massarbetslöshet? Är det det som är logiken så
att det är en logisk politik? Det handlar om att människor inte ska arbeta,
därför att Miljöpartiet lever i en drömvärld där man inte erkänner att
välfärd och välstånd bygger på arbete.

Anf. 56 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Herr talman! Jag kan börja med att informera finansministern om att
man kan komma rätt långt på en semestertripp med tåg. Jag vet inte om
du känner till dem, men jag kan faktiskt rekommendera det. Man kom-
mer en bra bit.

Jag förstår att det är väldigt mycket lättare och kanske intressantare
också att prata om Miljöpartiets politik än om finansministerns egen
politik. Men du skulle kanske ändå kunna göra ett litet försök att svara på
den fråga du faktiskt fick i detta replikskifte, så kanske vi kan diskutera
vår politik vid något ytterligare tillfälle sedan.

Vad är det för åtgärder ni tänker vidta, om ni tänker vidta några över
huvud taget, för att hjälpa de människor som faktiskt är utanför arbets-
marknaden, som faktiskt kan sägas leva i något slags utanförskap? Det är
människor som har varit sjuka eller arbetslösa under lång tid och som
behöver hjälp att ställa om för att komma tillbaka i arbete. Om ni har
någon som helst ambition att hjälpa dem att komma tillbaka i arbete och
fokuserar på det problemet i stället för att försöka få människor som är
förkylda att gå till jobbet för att bättra på statistiken kan du väl vara så
vänlig och tala om för oss här i Sveriges riksdag och för svenska folket
vilka de åtgärderna kommer att vara.

Anf. 57 Finansminister ANDERS BORG (m) replik:

Herr talman! Det går inte att få någon logik i Mikaela Valterssons politik. Miljöskatterna är viktiga, effektiva. Handelssystemen är viktiga bidrag till att minska koldioxidutsläppen. Gröna certifikat, investeringsincitament, allt det är viktiga saker, ekonomiska styrmedel.

Samtidigt är man helt konsekvent när det gäller varje skatt som vi föreslår för att göra det mer lönsamt att arbeta; man är emot. Varje bidrag vi kan införa för att höja ersättningen när man är i utanförskap är Miljöpartiet för. Nu har man tydligen till den socialdemokratiska semipaletten lagt att man vurmar för Amsutbildningar.

Finns det ingen logik i Miljöpartiets politik? Varför kan inte ekonomiska styrmedel få fungera också på arbetsmarknaden? Jag är övertygad om att Miljöpartiet borde föra en ekonomisk politik som är i linje med deras miljöpolitik, nämligen att det är viktigt att det lönar sig att arbeta, att det är enkelt att anställa och att det lönar sig att driva företag i Sverige. Men där får vi inga svar från Miljöpartiet. Det finns ingen logik i den miljöpartistiska politiken.

Anf. 58 LARS JOHANSSON (s):

Herr talman! Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har i en gemensam reservation över skatteutgifterna 2008 redovisat våra gemensamma ståndpunkter som bygger på den stora skattereformen 1990. Den skapade ett skattesystem med lägre skattesatser, breda skattebaser, en neutral och likformig beskattning samt enkla regler.

Vi ser samtidigt med oro på vad den borgerliga regeringens skattepolitik för med sig. Utvecklingen leder till selektiva skatter med stora avgränsningsproblem. Det är svåröverskådliga skatteregler, och frågan är vilka och vad som ska omfattas av vissa regler.

Skatteverket har också framfört stark kritik och kräver nu extra resurser på flera hundra miljoner kronor för att administrera alla de nya, krångliga reglerna.

Jag vill inledningsvis också naturligtvis yrka bifall till vår reservation.

Efter två år med borgerlig skattepolitik kan vi tydligt se hur orättvisorna ökar och hur rika och välbeställda får sänkt skatt på andras bekostnad. Vårt samhälle dras isär, och otryggheten ökar för många människor. Vi socialdemokrater är upprörda över att den borgerliga regeringen utan hänsyn till viktiga principer om skatt efter bärkraft och breda skattebaser river upp den ena skatten efter den andra och inför nya avdragsmöjligheter som gynnar välbeställda.

Vad denna politik leder till vid nästa lågkonjunktur och hur välfärden ska finansieras när det bli fler äldre reflekterar de borgerliga riksdagsledamöterna inte över. Politiken handlar om att sänka så många skatter som möjligt, enligt plan med 100 miljarder under innevarande mandatperiod, och att få ned skattekvoten till 45 procent vid statsminister Reinholdts 45-årsdag.

Men kostnaderna för att leva i ett välfärdssamhälle försvinner inte för enskilda människor. Regeringens politik leder till nya pålagor för enskilda människor genom särskild skatt på trafikförsäkringen, höjd bensinskatt med – hitintills – 40 öre, trots att det motsatta utlovades vid valet. Höjda avgifter till a-kassan, högre räntor på lån och skattelättnader

för det stora flertalet leder till ökade levnadskostnader – dock icke för de rikaste.

Nu är regeringen på ett sluttande plan när det gäller att vårda sina skatteomläggningar för många löntagare. Många har fått ökade kostnader, bland annat för att räntorna går upp. Därför planerar man ytterligare skattesänkningar för att kompensera för den förda politiken.

Samtidigt verkar de borgerliga ledamöterna inte riktigt veta vad politiken leder till. På s. 11 i betänkandet skriver majoriteten att ”det är viktigt att sträva efter ett bibehållande av likformighetsprincipen för att undvika ett skattesystem som bidrar till inlåsnings effekter, blir styrande för val av investeringsobjekt och skapar konkurrenssnedvridningar. Ett enhetligt regelsystem med få undantag är också enklare att förstå och tillämpa.”

Ja, just det. Det här var de bärande principerna i 1990 års skattereform. Man tar sig för pannan! Har de inte förstått vad de håller på med?

800 000 pensionärer har kraftfullt protesterat mot att det inte längre finns en likformighet i inkomstbeskattningen. Den tidigare debatten visar tydligt på att många pensionärer nu får en betydligt högre beskattning än löntagare.

En av många som har skrivit till oss är Bengt Svensson, ordförande i PRO i Falkenberg. Han finner detta upprörande och skriver att vi ska sluta att diskriminera pensionärerna och återgå till skattetabellen enligt likformighetsprincipen. Folk går inte på den borgerliga retoriken. Folk har precis fattat vad den borgerliga politiken leder till.

Regeringens finanspolitiska råd har kraftfullt kritiserat regeringens borttagande av fastighetsskatten och införande av andra skatter på realvinster och räntebelagda uppskovsbelopp. Det leder till inlåsnings effekter när folk inte vill flytta vidare till en annan bostad eftersom det blir mer lönsamt att bo kvar.

Vidare skriver Finanspolitiska rådet att fastighetsskatten har en god förankring i den ekonomiska vetenskapen. Det är oftast det ni hänvisar till, nämligen de ekonomiska teorierna. Den har även ur ett fördelningspolitiskt perspektiv varit en attraktiv skatt. Det är därför svårt att finna några samhällsekonomiska argument för den förändring av fastighetsbeskattningen som har genomförts. Varför lyssnar ni inte på era egna experter? Är det möjligen för att de har samma åsikt som Socialdemokraterna?

När det gäller ett enhetligt regelsystem med få undantag är ni också ute på hal is. Ni har infört det mest generösa avdragssystemet i hela Europa för höginkomsttagare som köper städning, skoputsning och kock i trädgården. Det kostar 1,3 miljarder. Det går att få 26 000 högskoleplatser i hela landet för de pengarna. Man kan dessutom få dessa tjänster utförda i huset på Franska rivieran eller i fjällvillan i Åre vid jultid. Denna 50-procentiga rabatt står övriga skattebetalare för. Från årsskiftet kan du dessutom få detta som en löneförmån och skatta för bara hälften av förmånen. Andra förmåner som man får av arbetsgivaren får man betala full skatt för. Även här säger ni en sak och gör en annan.

Inför hösten planeras nya skattesänkningar för den som har jobb medan pensionärer som har arbetat sig till sin pension därmed får ännu högre pensionärsskatt. Orättvisorna kommer därmed att öka ytterligare, samtidigt som kommun och landsting får sämre ekonomi och trygghets-

systemen urholkas. Visserligen föreslås en förbättring för pensionärer med bara grundpension, vilket är bra. Men det är en blygsam satsning på ca 800 miljoner kronor enligt tidningsuppgifter mot de stora belopp som läggs på skattesänkningar.

Att sänka skatterna är ni pigga på, men att vidta nya åtgärder för att jaga skattefuskare ser vi inte mycket av. Regeringens passivitet inför skattefusket är obegriplig. Det gäller också de borgerliga ledamöterna i riksdagen. Däremot är man aktiv för att vidta åtgärder mot felaktiga utbetalningar i våra förmånssystem, vilka uppskattas till 20 miljarder kronor. Det arbetet påbörjades av den socialdemokratiska regeringen. Skattefelet på 130 miljarder kronor som Skatteverket har redovisat har inte lett till några nya åtgärder. Ni hänvisar bara till de åtgärder som den tidigare socialdemokratiska regeringen har startat.

Vi socialdemokrater anser att alla former av fusk ska bekämpas lika ihärdigt. Därför har vi presenterat ett sjupunktsprogram för bekämpning av skattefusk som ett komplement till de åtgärder som vi vidtog i regeringsställning. Det handlar om att tillföra Skatteverket de resurser som krävs för att bekämpa skattefusk. Resurserna ska användas till att anställa kvalificerade utredare som i huvudsak ska rikta in sig på de stora skattefuskarna.

En aktuell dom från Regeringsrätten som urholkar bolagsskatten innebär att staten riskerar uppemot 60 miljarder om året i uteblivna skatteintäkter. Vi kräver att regeringen omedelbart agerar och täpper till hålen i bolagsbeskattningen och ser över skatteflyktslagstiftningen.

Gör ekobrott och skattefusk till en viktig fråga på vår agenda under Sveriges år som ordförande i EU. Hantera gemensamma problem som skatteparadis, uppgiftsutlämning från enskilda stater och andra internationella skattefrågor under ordförandeskapet. I dag beräknas 11 399 miljarder vara placerade i skatteparadis. Här finns ett stort område att arbeta med om man är intresserad av att komma till rätta med skattefusk.

Ta initiativ till att samtliga stater inom EU ska omfattas av sparanddirektivets informationsplikt. Direktivet ska även gälla för bolag och stiftelser, vilket innebär att privatpersoners ränteinkomster ska beskattas i de länder där de är bosatta och inte där pengarna är placerade.

Se till att kassaregister omcertifieras vid ägarbyte för att på så sätt klargöra ansvarsförhållanden vid eventuella felaktigheter. Även kortläsare ska integreras i kassaregistret.

Utvidga det framgångsrika systemet med personalliggare till bygg-, taxi- och tvätteribranschen för att minska svartarbete. I samband med detta ska Skatteverket också få möjlighet att göra oannonserade kontroller även i dessa branscher. Låt arbetsgivare varje månad redovisa den skatt de betalar in för sina anställda per individ i stället för en klumpsumma. Det skulle underlätta för Skatteverket att upptäcka om arbetsgivare betalar in för lite skatt.

Vi har sedan detta program presenterades väntat på besked från regeringen eller från de övriga borgerliga partierna i riksdagen. Det har inte än kommit något besked. Blir det något program mot skattefusk i höst när den nya budgeten presenteras eller kommer ni att fortsätta den inslagna vägen att bekämpa skattefusk genom att ta bort skatt?

(Applåder)

Anf. 59 MARIE ENGSTRÖM (v):

Fru talman! Det är lätt att instämma i Lars Johanssons sista fråga. Jag ställde den också till majoritetsföreträdarna.

Det första jag skulle vilja göra är att beklaga att finansministern inte är här och deltar i skatteutskottets debatter. Så här i halvtid, efter de två första åren med alliansregeringen, har det hänt en hel del på skatteområdet. Det är en lång rad betänkanden med skatteförändringar som vi har debatterat i kammaren, och inte en enda gång har vi sett finansministern här.

Varför tar jag upp detta? Jo, det gör jag därför att jag tycker att alliansföreträdarna i skatteutskottet vid många tillfällen inte har kunnat svara på de frågor som vi från oppositionen ställt, utan man har hänvisat till regeringen – en regering som inte har velat vara här och delta i debatterna.

På de här två åren har regeringen lyckats genomföra ganska rejäla skattesänkningar. De har mest gynnat höginkomsttagare och förmögna, samtidigt som arbetslösa, sjuka och pensionärer har fått stå för finansieringen. Därmed har vi också fått se vidgade klyftor i detta land.

Man har också lyckats späda på orättvisan genom att införa avdrag för hushållsnära tjänster. När vi får ta del av utvärderingen visar det sig att den fjärdedel som tjänar minst har sökt ca 10 procent av avdragen medan den fjärdedel som tjänar mest har sökt ca 40 procent av avdragen. Jag tycker att statistiken talar sitt tydliga språk.

Fastighetsskatteomläggningen blev ett rejält klipp för redan penningstarka i framför allt storstadsområdena. Där kan man prata om tiotusentals kronor per år i vissa fall. Stockholmsregionen är den enda region i landet som betalar en mindre andel av fastighetsskatten efter omläggningen. Övriga regioner betalar lika stor andel eller till och med mer. Det säger lite om hur fördelningen av er fastighetsavgift blev sett till hela landet. I Värmland, som jag kommer från, kommer 85 procent av småhusägarna att få höjd skatt när taxeringsvärdena höjs med i genomsnitt 27 procent.

Ändå har ni skickat ut pressmeddelanden där ni jämför fastighetsavgiften med det tidigare fastighetsskatteuttaget och där ni säger att alla hushåll tjänar på er omläggning. Nej, det är inte så. Jag tittade på de siffror som ni skickade ut, och ni glömde ett par saker. Ni glömde att det tidigare fanns en begränsningsregel, som inte finns i dag, även om ni nu vill införa den för vissa grupper. Ni glömmer också att ni har höjt reavinstskatten till 22 procent. Ni far med osanning när ni skickar ut den typen av pressmeddelanden och debattartiklar.

Till och med Finanspolitiska rådet har kritiserat sänkningen av fastighetsskatten. På deras hemsida kunde man läsa: ”Misslyckad reform av fastighetsskatten.”

Jag har tittat i vårbudgetpropositionen, och där har ni tagit fram ett antal hållpunkter för den skattepolitiska inriktningen, som ni kallar det. Det är goda förutsättningar för varaktigt hög sysselsättning, generell och rättvist fördelad välfärd, goda villkor för företagande och investeringar, effektiva ekonomiska styrmedel och ett legitimt och rättvist skattesystem. Ni för resonemang kring detta.

De två första är hög sysselsättning och en rättvist fördelad välfärd. Jag tolkar det så att nästa steg i jobbskatteavdraget ska uppfylla de krav som ni ställer på de hållpunkterna.

Vi i Vänsterpartiet har de här två åren varit kritiska mot genomförandet av jobbskatteavdragen. Vi har visat statistik på hur män gynnas och kvinnor missgynnas till följd av omläggningen.

Nu har ni gjort en halvmesyr och försökt blidka en uppretad massa av pensionärer som tycker att pension är uppskjuten lön. Det har de naturligtvis rätt i.

Ni gör samma fel som jag tycker att ni har gjort hela tiden. Ni inför nya gränsdragningar, vilket innebär att vi väl snart har en skattelösning för var och en i det här landet. Jag vet inte hur ni ska lösa detta problem. Jag ser det som väldigt allvarligt att ni fortsätter att straffa sjuka och arbetslösa, inte bara med sämre ersättningsnivåer utan också genom att de får betala högre skatt jämfört med människor som är i arbete.

Det är också viktigt att ta fasta på den undersökning som SKL, Sveriges Kommuner och Landsting, gjorde för en tid sedan där man frågade människor om inställningen till skattehöjningar eller skattesänkningar. Det visar sig att många människor kan tänka sig att betala en rejäl summa i skatt om man vet att man får någonting för det. Det är någonting som regeringen kanske skulle kunna ta till sig.

Den tredje hållpunkten i vårbudgeten är att skatter ska kunna användas för en effektiv miljöstyrning. Jag bara befarar att det blir med den här frågan som det blev med arbetet i Klimatberedningen, att det är en stor oenighet inom alliansfamiljen. Statsministern gick ju ut och sågade beredningen innan den ens var överlämnad till miljöministern.

Från Vänsterpartiets sida tycker vi att det är viktigt att vi tar fasta på att vi ska kunna minska utsläppen med 40 procent till år 2020 i förhållande till nivån år 1990. Då krävs det att vi har modet att fatta ett antal tuffa beslut. Det krävs att vi kan fatta beslut om att höja koldioxidskatterna, införa kilometerskatt, få stimulanser för att påskynda energieffektivisering i industrier och i bostäder. Det är viktigt att vi låter företag få skattereduktion när de gör insatser för forskning och utveckling på områden som påskyndar den viktiga miljöomställningen.

En annan punkt som ni skriver om handlar om villkor för företagande och investeringar. Ni skriver ganska mycket om bolagsskatten, att den borde förändras. Jag antar att det handlar om att den ska sänkas – jag vet inte, för det står inte klart. Vänsterpartiet tycker att den bolagsskatt vi har i dag är konkurrenskraftig.

Däremot verkar ni inte lyssna speciellt mycket på de mindre företagen. En massa upproriska smålänningar sätter till exempel i gång ett nytt uppror. Svenskt Näringsliv är sura. Organisationen Företagarna tycker att det går alldeles för sakta. Ni gullar med småföretagen, men det händer ingenting.

Maud Olofsson och Centern är så desperata att de vill återställa en tidigare fadäs, höjningen av arbetsgivaravgifterna. När de nu gör det basunerar de ut detta som en nyhet – någonting som vi från oppositionen har kritiserat i två år sedan man påbörjade nedsättningen av arbetsgivaravgifterna.

Vi tror att man måste få till en rad förslag som riktar sig just till de mindre företagen. En del i det är ett enkelt och likformigt regelsystem. Man ska inte behöva ha det på det här sättet när det gäller skattesystemet. Det kan behövas incitament vid start av företag, men det finns redan i dagens skattelagstiftning regler som underlättar och som ger möjlighet till olika typer av uppskov. Det är oerhört viktigt att det finns ett såddkapital, att staten går in och tar ansvar i tidiga skeden när det gäller företag. Det gäller också att vi ser över möjligheten att införa nedsättning av arbetsgivaravgifterna, i första hand riktad till mindre företag. Det verkar som om Centern är med på den båten, nu igen.

I den sista punkten som regeringen tar upp i vårbudgeten skriver man om ett legitimt och rättvist skattesystem. Det står att skatteundandragande och skattefusk ska motverkas.

Jag tycker att det är lite falskt, när man på samma gång inte ger några ytterligare resurser till Skatteverket för att kunna intensifiera arbetet med att jaga skattefuskare. I stället ger man Försäkringskassan pengar i vårbudgeten. De får 15 miljoner kronor så att de ska kunna jaga småbarnsföräldrar som tar ut VAB-dagar. Det var mycket viktigare än att jaga de här stora drakarna, som gör upplägg som inte ens vår skattelagstiftning kan komma åt. Jag tycker att det är oerhört viktigt att vi ser över skatteflyktslagen så att den inte blir totalt tandlös.

Det är också viktigt att man efterkommer många krav som finns i dag, till exempel ute i byggbranschen. Det handlar om att Skatteverket ska få göra oanmälda arbetsplatsbesök, att man utvidgar möjligheten att ha personalliggare så att fler branscher omfattas än i dag.

Det finns en lång rad förslag som Vänsterpartiet har drivit i många olika sammanhang och tagit upp här i kammaren.

Fru talman! Jag vet att jag använder lite för mycket tid. Men jag måste också notera att alliansen sjunger likformighetens lov i betänkandet om redovisning av skatteutgifter.

Där har vi en gemensam reservation, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet, där vi kritiserar den nyordning, skulle jag vilja säga, som vi har i dagens skattepolitik. Den nuvarande borgerliga regeringen har egentligen infört en helt ny struktur med mycket selektiva lösningar. Man går ifrån generella lösningar. Vi tycker att detta är mycket olyckligt. Jag kommer att återkomma till det i replikskiftena.

Med det yrkar jag bifall till reservation 1 i SkU32.

Anf. 60 HELENA LEANDER (mp):

Fru talman! Jag hade tänkt mig ett lite fluffigare stuk på mitt inlägg än tidigare talare. Det är trots allt inte en regelrätt vårbudget vi har att göra med, utan det är riktlinjer för den ekonomiska politiken och som bonus en redovisning av skatteutgifter. Därför tänkte jag försöka hålla mig på ett lite mer principiellt eller möjligtvis fluffigt plan.

Ett skattesystem ska uppfylla många mål. Miljöpartiets mål är att vi genom skatter ska ta in de pengar vi behöver för att finansiera den gemensamma välfärden på ett rättvist och rättssäkert sätt. Människor ska betala efter bärkraft, och vi ska så långt som möjligt undvika oönskade snedvridningar av ekonomin.

Skattesystemet ska vara enkelt att förstå och svårt att fuska med. Genom skatter på miljö- och hälsoskadliga varor kan vi också få in de kost-

nader som inte syns i priset, för att på så sätt styra konsumtionen i en mer hållbar riktning.

Det här är många mål, och de är inte alltid helt lätta att förena. Om vi bara skulle satsa på det som är enkelt och inte ger några snedvridningar skulle vi ha en skatt som är en klumpsumma, lika stor för alla människor, oavsett hur mycket eller lite de tjänar. Men det säger sig självt att det skulle ge orimliga fördelningskonsekvenser. Därför förespråkar vi i stället en solidarisk och progressiv inkomstbeskattning där den som tjänar mycket också betalar en högre procentsats.

Det är tack och lov ingenting som är så kontroversiellt, åtminstone inte i retoriken. Däremot ser man hur regeringen i praktiken frångår det här.

Ta till exempel fastighetsskatten, som faktiskt förblir en fastighets-skatt även om man kallar den för avgift! Genom den nya konstruktionen blir det så att den som är förmögen och har ett dyrt hus till och med betalar en lägre procentsats än den som har ett mindre värdefullt hus. Det är långt ifrån den solidariska progressiva beskattning som vi förespråkar.

Gränsen mellan att styra och att snedvrida är också väldigt intressant. Egentligen är tanken med en fri marknadsekonomi att säljare och köpare kommer överens om ett pris som speglar dels hur högt köparen värderar varan, dels kostnaderna för att producera den.

Det är då vi har den här magiska osynliga handen, som med hjälp av prissignalen styr marknaden till rätta, så att ekonomins begränsade resurser används där de gör mest nytta.

Om då vi politiker kommer och lägger på skatter som förändrar relativpriserna mellan varorna uppstår en snedvridning där människor handlar på ett annat och mindre optimalt sätt än vad de annars skulle göra.

Jag ska ta ett väldigt pedagogiskt men banalt exempel. Anta att regeringen får för sig att vi ska ha högre skatt på röda byxor än på blå! Det kan ligga politiska värderingar i det, eller så är det bara något infall. Men anta i alla fall det! Det innebär att en människa som egentligen tycker bättre om röda byxor köper blå byxor och går runt och är missnöjd. Det är väldigt korkat. Alltså är det bättre med likformiga skatter som inte snedvrider människors beslut. Det är typ nationalekonomi A i ett nötskal eller något sådant.

Men det resonemanget förutsätter en väl fungerande marknad där alla kostnader verkligen syns i priset, och så är det inte alltid. Miljöproblem är ett skolexempel på en externalitet eller en form av marknadsmisslyckande, om man så vill. Det är egentligen en form av snedvridning, skulle man kunna säga. För den här externaliteten uppstår när vi har kostnader som inte syns i priset.

På en fri marknad är det ju inte någon som bakar in kostnaden för miljöförstöring i priset på till exempel bensin, utan kostnaden för klimatförändringen får helt enkelt någon annan betala, typ den som drabbas. Då funkar ju inte den här prissignalen som den ska göra enligt läroböckerna, och den osynliga handen slinter. Det är därför man faktiskt kan minska snedvridningen genom rätt använda skatter.

Genom en koldioxidskatt på bensinen bakar man in den här kostnaden för klimatförändringarna i priset. Då funkar prissignalen och den osynliga handen, och allting blir bra – i korthet. I praktiken är det förstås inte det lättaste att uppskatta hur hög den här miljökostnaden är – det

förstår man ju. Men det är inte helt orimligt att anta att det troligtvis blir bättre om man i alla fall försöker göra en uppskattning än om man, som nu, låtsas att miljökostnaden är noll.

Eller jag ska inte säga ”inte som nu”. Vi har tack och lov koldioxidskatt, och regeringen har faktiskt höjt den lite grann. Det är inte ett jättestort steg, men det är åt rätt håll. Och det är bra. För jag tror att det här är ett verktyg som vi behöver använda. Men då måste vi också vara beredda att använda det så att vi når målen och inte bara som symbolpolitik.

Nåväl, vad jag vill komma till, även om det kanske var lite svävande och inte helt pedagogiskt är att när vi säger att vi vill styra folks produktions- och konsumtionsmönster handlar det inte bara om politisk klåfingrighet, att tala om för folk om de ska ha röda eller blå byxor. Det handlar snarare om att minska en snedvridning som uppstår när marknaden inte funkar som den ska.

Därmed är det inte sagt att alla skatteskillnader är lika välmotiverade. Regeringen har under sina två år genomfört en hel del olika former av skattenedsättningar och undantag, vad gäller både skatter och sociala avgifter, som verkligen aktualiserar frågan om styrning och snedvridning.

Minskar vi eller ökar vi snedvridningen om en arbetsgivare får betala olika socialavgifter beroende på den anställdes ålder? Minskar vi eller ökar vi snedvridningen om en person får betala olika skatt beroende på om personen köper hushållstjänster eller andra tjänster?

Jag vet att det inte är riktigt så enkelt som det här. Det är klart att man kan tycka att en person som har en svag ställning på arbetsmarknaden kan behöva en liten puff i form av att det blir billigare att anställa just den personen. Men innebär det att det är så klyftigt att klumpa ihop alla ungdomar och alla seniorer i en enda stor rabattklump, oavsett vad de har för ställning på arbetsmarknaden och förutsättningar i övrigt? Och är det nödvändigtvis bättre att anställa 65-åringen än 55-åringen för samhället?

Vad är poängen med att uppmuntra människor att köpa just hushållstjänster jämfört med andra tjänster som de kanske hellre vill ha? Jag är medveten om att regeringen brukar trycka på sysselsättningseffekterna av det här. Men vad skulle hända om man i stället använde de här pengarna till andra satsningar? Vad vet jag, kanske sänkta arbetsgivaravgifter generellt?

För en regering som i alla fall delvis kallar sig liberal, även om den senaste tidens FRA-fråga kanske har fått en del att tvivla, måste det kännas knepigt att gå in och styra människors val på det här sättet. Och för en regering som säger sig värna företagen måste det ändå kännas lite knepigt att skapa så mycket ökat krångel.

Hur skulle det vara om man i stället försökte satsa på ett generellt gott företagsklimat, inte bara för vissa kategorier?

Fru talman! Det här blev långt. Det blev kanske inte jättep pedagogiskt hela tiden, och det blev kanske lite fluffigt. Jag förstår om det kanske är lite svårt att se kopplingen till vardagen. Men jag är övertygad om en sak. Om vi har ett bra skattesystem som är enkelt att förstå och som människor kan acceptera minskar skattefusket. Det gör att vi får större förutsättningar att finansiera den gemensamma välfärd som vi faktiskt vill ha. Jag är också övertygad om att rätt använda miljöskatter kan vara ett nog

så viktigt verktyg i arbetet mot klimatförändringarna. Och en bra gemensam välfärd och en bra miljö gör skillnad i vardagen.

Med det sagt, fru talman, vill jag yrka bifall till reservationen.

Anf. 61 LENNART HEDQUIST (m):

Fru talman! Jag ska börja med att yrka bifall till förslagen i båda de här ärendena. Jag yrkar samtidigt avslag på reservationerna.

Jag kan också inleda med att något kommentera vad Marie Engström sade angående finansministrars närvaro vid de här skatterundorna i anslutning till den ekonomiska debatten.

Det skulle naturligtvis i och för sig ha varit trevligt om finansministern efter att ha suttit här hela förmiddagen hade kunnat stanna också på skatterundan, inte minst mot bakgrund av att han har haft, vilket vi alla har kunnat lyssna till, en förmåga att på ett väldigt fint sätt beskriva regeringens politik, även på skatteområdet.

Samtidigt är det så, Marie Engström, att jag har följt de här debatterna i riksdagen under tror jag alla år jag har suttit här. Jag har kunnat notera att oavsett om finansministern har hetat Göran Persson, Pär Nuder eller Bosse Ringholm har aldrig någon finansminister haft ork att sitta kvar och lyssna på ytterligare en runda.

I det avseendet skiljer sig Anders Borg inte från någon av de tidigare finansministrarna. Men jag tror aldrig att Marie Engström någonsin har klagat på att de socialdemokratiska finansministrarna har lämnat skatterundan.

Fru talman! Sverige är i en god cirkel i dag. Sverige har en väldigt gynnsam trend. Fler i arbete har givit högre skatteinkomster. Färre i utanförskap ger minskade utgifter. De offentliga finanserna blir stabila. Det är den trend som vi har befunnit oss i.

Jobbskatteavdraget har gjort det lönsammare att arbeta, och det blir också lönsammare att gå från bidrag till arbete. Pensionerna kan skrivas upp snabbare när fler går från bidrag till arbete och inkomstindex i samhället stiger.

Människor mår bra när de arbetar. De blir friare, modigare, kreativa, tryggare och mer attraktiva på arbetsmarknaden. Det är den goda trenden som Sverige befinner sig i för närvarande med alliansregeringen.

Trenden är också sådan att skattetrycket i Sverige minskar bit för bit. Landet med världens högsta skatt, åtminstone bland de utvecklade länderna, får nu ett successivt lägre skattetryck. Nu har Danmark, som tidigare var det land som låg närmast det höga skattetrycket i Sverige, passerats. Danmark har nu ett högre skattetryck än Sverige, trots att även Danmarks skattetryck för närvarande går ned.

Lars Johansson pekade helt riktigt på det intressanta fenomenet att vi har en statsminister som 2010 fyller 45 år och att kanske just det året har det svenska skattetrycket gått ned till 45. Oavsett om det sker precis just då att de två linjerna möts kan vi vara helt säkra på att om statsministern heter Fredrik Reinfeldt och det svenska skattetrycket kommer att befinna sig runt 45 kommer de linjerna att mötas.

Men, Lars Johansson, det finns en intressantare sak i det avseendet. Vi har i dag en oppositionsledare som heter Mona Sahlin. Hon är 51 år. Om två år kommer hon att vara 53 år. Möjligen är det en målsättning från Socialdemokraternas sida att Mona Sahlins ålder, om hon skulle bli

statsminister, ska möta ett skattetryck som ligger på nivån där hon då befinner sig, det vill säga runt 53 procent. Det är inte en siffra som är orimlig utifrån socialdemokratisk skattepolitisk synpunkt.

Vad vi med säkerhet vet i dag är att skulle vi få en socialdemokratisk regering, särskilt om den ska samverka med Vänsterpartiet, får vi en veritabel skattechock. Då kommer skattetrycket att stiga kraftigt.

Jag tycker att Lars Johansson eller andra här ska tala om lite tydligare hur det är med jobbskatteavdraget. Ska det avskaffas helt eller till delar? Ska ni säga definitivt nej inte bara till det ni sade nej till senast när jobbskatteavdragets del två kom utan också nej till de skattesänkningar som regeringen nu planerar?

Då handlar det om att ni ska gå till val på att säga att vanliga människor som befinner sig med inkomster mellan 15 000–30 000 kronor i månaden ska få en skattehöjning i storleksordningen 2 000 kronor. Är det det budskapet ni ska ge beträffande jobbskatteavdraget i den kommande valrörelsen?

Därutöver vet vi, och det framgick med önskvärd tydlighet från vad Lars Johansson sade, att ni kommer att avskaffa skattereduktionen för hushållsnära tjänster. Därmed gör ni det svårare för människor att klara kombinationen arbete, fritid och arbete i hemmet. Samtidigt slår ni på arbetsmarknaden ut stora grupper som nu har funnit sin försörjning tack vare att dessa tidigare svarta tjänster har kunnat bli vita. Det är fler som har fått arbete.

En annan sak som är väldigt åskådlig nu för vad Socialdemokraterna egentligen står för är fastighetsskatten. Vi kan visa på när de nya taxeringsvärdena kommer vad det gamla systemet som Socialdemokraterna stod för och som de än så länge inte har presenterat något alternativ till kan leda till för veritabel skattechock ute i landet, naturligtvis framför allt i de områden där man har höga taxeringsvärden.

Marie Engström var inne på att de höjda taxeringsvärdena spelar roll nu i områden där man har lägre taxeringsvärden. Men Marie Engström vet väldigt väl att regeringen och riksdagen sänkte fastighetsskattesatsen från 1,0 procent till 0,75 procent. Så den höjningen är också parerad. Det gör att en av de allra viktigaste skatter som var i valrörelsen 2006, nämligen den oförutsägbara fastighetsskatten som kunde anta i stort sett vilka värden som helst beroende på om grannen hade kunnat sälja sin bostad till ett bra pris, har fått en utformning som gör att var och en kan planera sin ekonomi med utgångspunkt från de nya reglerna.

Vad är det som Socialdemokraterna och vänsterpartierna eftersträvar här? Är det en återgång till det tidigare systemet som skulle ge de här kraftiga skattehöjningarna till vanliga människor så fort de så kallade taxeringsvärdena har höjts?

Ytterligare en skatt som Socialdemokraterna säger att de ska införa är förmögenhetsskatten. Vill ni då ha ett system som innebär att människor ska uppmuntras att fortsätta att placera sina pengar utomlands i länder som inte har någon förmögenhetsskatt? Hur tänker ni om ni ska införa en förmögenhetsskatt i relation till att ni själva avskaffade arvs- och gåvo-beskattningen som väl i sig nästan är en förutsättning om man har en förmögenhetsskatt?

På det här viset kan man se på område efter område inom skattepolitiken att en ny regering planerar en skattechock. En ny regering tänker

*Riktlinjer för den
ekonomiska politiken
och Redovisning av
skatteutgifter*

kraftigt höja skattetrycket när övriga länder i vår omvärld snarast nu konkurrerar med Sverige om att försöka sänka skattetrycket.

Sverige har kommit in i den positiva trenden att vi sänker skatterna bit för bit. Men vi gör det med stabila statsfinanser, och vi gör det på ett sådant sätt att vi samtidigt kan stärka kvaliteten i de välfärdstjänster som människor i hög grad efterfrågar.

Jag tycker att Socialdemokraterna borde betänka väldigt mycket om deras politik verkligen ska vara att gå till val på höjda skatter inför 2010.

Vi som företräder alliansen ser med oro på en sådan skattechock i samhället om det skulle bli verklighet. Men vi är övertygade om, och det tror jag att större delen av svenska folket också är, att man inte kommer att acceptera ett sådant program inför valet 2010. Man kommer att tycka att ett program som har inneburit höjda skatteinkomster på grund av en förändrad ekonomisk politik och som har omfattat skattesänkningar som har kunnat finansieras genom att fler är i arbete och färre i utanförskap är den stabila grunden för Sverige in i framtiden.

Anf. 62 LARS JOHANSSON (s) replik:

Fru talman! Lennart Hedquist är en bra representant för den borgerliga politiken, för han redovisar väldigt tydligt att det stora programmet är att sänka skatterna och få ned skattenivån. Det finns inget stopp efter 45 procent heller, utan ni ska fortsätta att sänka skatten.

Därmed har ni på ett väldigt tydligt sätt visat på det systemskifte som vi visste skulle komma med en borgerlig regering efter det senaste valet. Detta förnekade ni dock hela tiden i valrörelsen. Men det är det som händer nu – systemförändringen går raskt framåt, utifrån borgerlig utgångspunkt.

Det är det vi reagerar mot. Även om ni, som jag sade i min inledning i utskottsbetänkandet, påstår att ni håller fast vid skattereformen från 1990 bryter ni upp den. Jag fick nu väldigt tydligt bekräftat av Lennart Hedquist att det är på det viset.

Det finns ingen koppling till välfärdens finansiering. Det finns ingen koppling till vad som kan komma att hända i en kommande lågkonjunktur när en halv miljon människor inte längre har någon a-kassa. Det finns inte heller någon koppling till vad som händer i framtiden, när vi vet att välfärden har stora kostnader med tanke på hur allt fler blir allt äldre. Vi vet att den kommunala sektorn och landstingssektorn kommer att ha stora kostnader framöver som måste finansieras antingen via skatter eller via avgifter om vi ska ha en välfärd av den modell vi har i Sverige i dag. Det är alltså väldigt tydliga besked på den punkten – ingen koppling till välfärden men gärna skattesänkningar på område efter område.

Vi kommer att återkomma från Socialdemokraterna och redovisa i god tid inför nästa val hur vår skattepolitik kommer att se ut. Lennart Hedquist kan vara lugn. Besked kommer.

Anf. 63 LENNART HEDQUIST (m) replik:

Fru talman! Jag tror att det är väldigt angeläget att Socialdemokraterna preciserar sig så snart som möjligt och anger graden av skattehöjningar som man har tänkt sig. Nu står det klart att hushållsnära tjänster ska bort, en stor del av jobbskatteavdraget ska bort, och därmed ska skatten på arbete höjas för vanliga inkomsttagare, förmögenhetsskatten ska åter-

införas och fastighetsskatten ska också återinföras i någon form. Detta kan människor avläsa.

Men det intressanta här är ju att när denna regering har sänkt skatten har det skett genom att göra det lönsammare att vara i arbete. Färre är i utanförskap. Skatteinkomsterna har ökat samtidigt som skattetrycket och skatterna har sänkts.

Då borde Lars Johansson kunna fundera lite grann på vad detta ger för insikt – rimligen att man kan gå vidare och sänka skatten i ett land med höga skatter och samtidigt få en positiv effekt vad beträffar välfärdens finansiering. Beskedet från Anders Borg i dag var väldigt tydligt: Kvaliteten i de tjänster som samhället ska ha inom skola, omsorg, sjukvård och så vidare ska kunna höjas, men detta kan ske samtidigt som vi går vidare med att sänka skatten på arbete för vanliga inkomstagare.

Anf. 64 LARS JOHANSSON (s) replik:

Fru talman! Poängen var ju, om man lyssnar på vad Anders Borg har sagt sedan han blev finansminister, att den borgerliga politiken inte skulle slå igenom förrän efter två år. När den nu börjar slå igenom visar det sig att sysselsättningsökningen minskar. Det är det som har hänt nu, och det är det vi ser framför oss med en ökad inflation bland annat.

Att sänka skatter är alltså inte bara någonting som innebär att människor som får den sänkta skatten får mer pengar i plånboken. Även om det är de rikaste som får de största skattesänkningarna drabbas även de av dyrare villalån, högre matpriser och så vidare. Ni reducerar också trygghetssystemen på en lång rad olika områden, vilket även det ökar kostnaderna.

Det finns alltså en annan sida som man måste se hela tiden när man diskuterar skattepolitik. Vi är inte intresserade av höga skatter för skatternas skull, utan vi är intresserade av skatter för att finansiera välfärden och också för att utjämna inkomstskillnader i samhället. Där har ni inget program över huvud taget.

Jag vill ställa en fråga till Lennart Hedquist nu, för jag har ännu inte fått något besked. Kommer ni att möta upp med ett program mot skattefusk i budgetpropositionen till hösten? Ni har nu haft flera månader på er att fundera på det utifrån de förslag Socialdemokraterna har lagt fram. Kommer ni med ett program mot skattefusk?

Om vi ska ha ett skattesystem där det finns en bred legitimitet för de skatter som finns måste man också se till att de som ska betala skatt också gör det. Jag tycker att det är upprörande att vi har en situation där Skatteverket sedan i höstas har redovisat ett skattefel på 130 miljarder, och ni har inte vidtagit en enda ny åtgärd för att komma till rätta med det problemet. Inte en enda ny åtgärd!

Nu kommer sanningens minut. Nu måste ni faktiskt komma med ett program i höst.

Anf. 65 LENNART HEDQUIST (m) replik:

Fru talman! Beträffande skattefelet på 130 miljarder, om det nu är det, är det ju ett skattefel som vi ärvde från Socialdemokraterna. Summan var snarast högre på den tiden, men Socialdemokraterna kom aldrig med något program mot skattefusk. Denna regering arbetar med punkt efter punkt för att åtgärda detta, både när det gäller svartarbete och när det

Prot. 2007/08:131
18 juni

*Riktlinjer för den
ekonomiska politiken
och Redovisning av
skatteutgifter*

gäller skatteplanering som ligger vid sidan av skattelagstiftningen. Här känner jag en trygghet i, och jag ligger själv på en del, att regeringen kommer med ett program.

Lars Johansson borde fundera lite grann: Om vi nu går in i en internationell försvagning av konjunkturen på grund av vad som händer i vår omvärld – tänk om den försvagningen hade inträffat under en socialdemokratisk regering. Vad hade då inträffat på arbetsmarknaden?

Nu står vi i en stabil ekonomi i Sverige. Stora strukturförändringar har gjorts. Det är lönsammare att vara i arbete, och människor känner verkligen att de ska försöka se till att befinna sig på arbetsmarknaden och inte hamna i en situation där de är hänvisade enbart till bidragssystemet.

Detta gör att en konjunkturförsvagning i Sverige nu blir väldigt modest i förhållande till vad den hade blivit under en socialdemokratisk regering. Därför ska svenska folket, i den mån man lyssnar på denna debatt, fundera lite grann på vad som hade hänt under en annan regering med tanke på att konjunkturen nu försvagas en del, förmodligen på grund av internationella förhållanden. Då hade vi fått den massarbetslöshet som vi snarast var inne i i inledningen till en högkonjunktur.

Jag tror att Lars Johansson ska fundera lite grann på det när man bedömer vad som sker nu.

Anf. 66 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Fru talman! Lennart Hedquist! Anders Borgs frånvaro kan inte bortförklaras med att andra finansministrar har gjort samma sak. Det tycker inte jag är bra. Andra medlemmar av regeringen kommer ju hit och deltar i debatter i sina utskott, så att säga. Jag tycker fortfarande att finansministern borde kunna göra det här – kanske inte en sådan här runda, men vi har haft andra stora debatter, till exempel om förändringen av fastighetsskatten, borttagandet av förmögenhetsskatten eller införandet av något av alla era jobbskatteavdrag. Det hade varit intressant.

Jag ska vara lite konkret. Jag tänker ta upp fastighetsavgiften, som ni kallar den, och det utspel som ni gjorde för några veckor sedan. Jag tänkte på det när jag hörde Stefan Attefall tidigare. Han sade att i det gamla systemet fick alla betala 1 procent av taxeringsvärdet. Det stämmer inte. Vi hade begränsningsregeln. Den innebar att man inte behövde betala mer än 4 procent av hushållets inkomst. Det är en väsentlig skillnad i vissa fall om man har en hushållsinkomst som ligger i det härade.

När ni skickade ut det här pressmeddelandet skrev ni i en fotnot att ni inte hade tagit hänsyn till dämpningsregeln, men jag hävdar att ni inte heller har tagit hänsyn till begränsningsregeln och inte till en höjd reavinstskatt. Då vill jag höra Lennart Hedquists svar på detta: Visst har jag rätt?

Anf. 67 LENNART HEDQUIST (m) replik:

Fru talman! Det är rätt att reavinstbeskattningen ligger utanför fastighetsbeskattningen men den var en del av finansieringen av den stora fastighetsskattesänkning och omläggning som gjordes. Det slår inte på varje hushåll, utan den slår enbart när man avyttrar en bostad.

Det är riktigt att för dem som har ett taxeringsvärde under 800 000 skulle dämpningsregeln kunna ha en effekt om man har fått en väldigt stor ökning av taxeringsvärdet.

Regeln om 4 procent var framför allt till för dem som betalade väldigt hög fastighetsskatt men inte hade särskilt hög inkomst. På grund av att vi nu har satt ett tak för fastighetsavgiften på 6 000 kronor – den kan komma att bli något högre 2009 – har de i stor utsträckning inte berörts.

Men alla de människor som man nu påstår skulle få höjd fastighetsavgift får den enbart höjd i relation till den sänkning som vi genomförde 2007 och 2008. Det är fråga om hushåll som i så fall har väldigt låga taxeringsvärden och som alltså inte får särskilt stor ökning i kronor räknat. Och dessutom, och det är det väsentliga, skulle deras ökning ha blivit väsentligt större med det system som Socialdemokraterna och Vänsterpartiet står bakom.

Anf. 68 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Fru talman! Det är naturligtvis helt riktigt att om man ser till hela omslutningen av fastighetsavgiften jämfört med fastighetsskatten är det totala uttaget mindre i dag än vad det var tidigare. Så är det.

Men ska vi kunna ha en riktig diskussion om hur situationen ser ut är det Lennart Hedquist säger nu bra. Lennart Hedquist ger mig rätt. Ni tog inte hänsyn till dämpningsregeln, och det skrev ni också i ert material. Ni tog inte heller hänsyn till begränsningsregeln och till höjd reavinstskatt. Det är ju trots allt en del av boendets kostnader, skulle man kunna säga, eftersom det går att hänföra till fastigheterna.

Då menar jag att det material som ni har tagit fram inte stämmer. När jag tittade på det hittade jag dessutom en jämförelse som ni hade gjort där man hade behövt betala mindre fastighetsskatt med det gamla systemet. Då stämmer inte det som ni har skrivit här om att samtliga småhusägare får en betydligt lägre avgift. Så är det inte. Det handlar inte om några stora skillnader, men det ni har skrivit är inte rätt. Det är jättebra att Lennart Hedquist säger att det är precis så som jag har tolkat det. Ni har inte tagit fram ett riktigt korrekt underlagsmaterial.

Sedan är det också intressant att ni många gånger har varit väldigt kritiska mot begränsningsregeln. Men faktum är att det finns en proposition nu om att vi ska återinföra begränsningsregeln, men då för vissa grupper. Ni fortsätter på den inslagna vägen. Inga regler ska vara generella. De ska bara gälla vissa grupper i vissa lägen och under andra omständigheter.

Anf. 69 LENNART HEDQUIST (m) replik:

Fru talman! Det material vi skickade ut var korrekt, men det finns alltid undantag om man går på specialregler. Det är rätt att man kunde ha gjort en statistisk genomgång av hur den gamla begränsningsregeln också skulle ha slagit totalt för de kvarvarande grupperna som eventuellt var berörda av den. Jag har just sagt att det var väldigt få grupper, bortsett från pensionärer, som över huvud taget berörs nu när fastighetsavgiften är så låg som den är.

Men man kommer inte ifrån två saker. Med det taxeringsvärdessystem som vi hade och med de höjningar som nu kommer skulle det ha blivit en oerhört kraftig skattechock över hela landet på grund av de höjda taxeringsvärdena. Den uteblir nu med det nya systemet. Det tror jag att Marie Engström är fullständigt klar över. Denna skattechock hade inneburit att inkomsterna för staten från fastighetsskatten hade kommit

att höjas utomordentligt kraftigt på grund av taxeringsvärdeshöjningarna. Det uteblir också, och det innebär att effekten av att vi har övergått från den dåvarande statliga fastighetsskatten till den nya fastighetsskatten, den kommunala avgiften, är att vi har fått en sänkning. Om man jämför hur det blir 2009 med vad som skulle ha hänt med det gamla systemet är det en påtaglig sänkning. Den måste människor studera nu, och man måste tänka efter innan man röstar fram en eventuell regering som ska återinföra det gamla systemet.

Anf. 70 HELENA LEANDER (mp) replik:

Fru talman! Lennart Hedquist för fram en spännande men kanske inte helt seriös teori om att det finns ett samband mellan skattetrycket och statsministerns ålder. Jag är inte helt övertygad om att så är fallet, men om så är fallet har jag förslag på en helt annan statsminister: Maria Wetterstrand. Jag har inte riktigt koll på hur gammal hon är, men hon har en bra bit kvar till 40. Det är jag ganska säker på. Nu ska jag dock inte lova att vi i ett sådant fall verkligen skulle få ett skattetryck under 40 procent. Jag tror att det är lite mer komplicerat än så.

Egentligen är det klart att det inte finns något egenvärde i att ha ett högt skattetryck. Det är väl bra om människor kan få behålla mer av sin lön och välja själva vad de vill göra med den. Men nu är det många människor som uppenbarligen vill att vi ska ordna vissa saker gemensamt. Det kan handla om den offentliga omsorgen och trygghetssystem som ser till att man inte faller mellan stolarna om man blir sjuk eller arbetslös. Då går det inte att bara sänka skatterna. Då måste man hålla koll på att det blir en balans däremellan. Jag tror nog att vi får göra lite krångligare avvägningar än att bara titta på statsministerns ålder.

Samtidigt är jag medveten om de problem som finns med höga skattekilar på arbete, som Lennart Hedquist bland annat tar upp. Men alla skatter behöver inte vara på arbete. Oavsett vilket skattetryck man till slut hamnar på och oavsett hur man kommer fram till det kan man göra en omfördelning inom skatterna. Man kan till exempel ha en större andel miljöskatter.

Moderaterna har tydligen haft ett rådslag där man har kommit fram till att man är för ekonomiska styrmedel i miljöpolitiken samtidigt som man är emot höjda bensinskatter. Det blir lite grann som forskaren som frågade folk vad de tyckte om bensinskatten respektive koldioxidskatten på drivmedel. Man kom fram till att de var mot bensinskatt men för koldioxidskatt trots att det i princip hänger ihop.

Det är därför jag undrar var Moderaterna egentligen står. Kommer man att använda sig av ekonomiska styrmedel också när det gäller att få ned vägtrafikens utsläpp? Eller vad kommer man att använda sig av där?

Anf. 71 LENNART HEDQUIST (m) replik:

Fru talman! Om man kan få fram bra styrmedel som når önskat resultat i det avseendet tycker jag att man ska använda dem. Av den anledningen tycker jag till exempel att det vore intressant att mer eller mindre slopa fordonsskatten, det vill säga själva innehavet av fordon, och i stället lägga det på en motsvarande ökning på förbrukningen av drivmedel. Det vore ett sätt att tydligare ge en miljöeffekt.

Det finns många sådana styrmekanismer som man kan utveckla ytterligare. Jag är övertygad om att den diskussion som förs i olika sammanhang i samhället kan leda dithän.

Jag vill ta upp det intressanta som Helena Leander sade om skattetrycket och leda in det på skatten på arbete. Man kan säga att den tidigare regeringen arbetade väldigt hårt för att beskattningen av vanliga människors arbete skulle vara så hög som möjligt. Vanliga människors arbetsinsatser beskattades.

Det kan nästan sägas ha varit någon form av utsläpps rätt på arbete, att inkomsterna gick till dem som inte arbetade. Man gjorde det inte tillräckligt lönsamt att arbeta på grund av att skatten på arbete var för hög och att man hade alltför frikostiga ersättningssystem för dem som inte var i arbete.

Det är detta som vi har ändrat på. Vi kan nu få ett lägre skattetryck på grund av att fler är i arbete och färre behöver försörjas genom bidragssystemen. Det är en utveckling som gör att Sverige nu är i en god trend. Då får vi ett lägre skattetryck. Och jag tolkade Helena Leander så att hon inte har något emot att vi får ett lägre skattetryck.

Anf. 72 HELENA LEANDER (mp) replik:

Fru talman! Det beror lite grann på hur vi uppnår det. Det är egentligen en väldigt delikat avvägning.

Det är klart att det låter bra att det ska löna sig att arbeta. Det är ju ingen som vill att människor ska fastna i bidragsfällor och att det inte ska löna sig att ta ett arbete. Samtidigt måste vi vara medvetna om att det finns människor som, trots att de verkligen försöker, inte lyckas få ett arbete eller som kanske har en sjukdom som gör att de inte kan arbeta. Om vi då skär ned alltför mycket för dem som inte har en chans ger det väldigt olyckliga konsekvenser för de individer som drabbas. Det är därför som man måste vara lite försiktig. Ja, gör det lönsamt att arbeta men utan att för den sakens skull försätta de människor som av någon anledning inte kan arbeta i en orimlig situation.

Sedan är frågan vilka som mest behöver skattesänkningar för att det ska löna sig att arbeta. Och, visst, det kan vara människor i ganska låga inkomstskikt för vilka det kanske inte är så stor skillnad mellan att leva på ersättning och att leva på arbete.

När det däremot gäller de höginkomsttagare som faktiskt har fått de största skattesänkningarna med regeringens politik skulle det knappast löna sig att sluta jobba och gå hemma i stället. Varför är det då de som får de största skattesänkningarna?

Anf. 73 LENNART HEDQUIST (m) replik:

Fru talman! Det finns grupper som har fått stora skattesänkningar, det är jag medveten om. Det är en spegelbild av att just dessa grupper betalade så orimligt hög skatt, till exempel för vissa fastighetsinnehav eller genom styrningen av kapital- och förmögenhetsbeskattningen. Det är klart att när man ändrar i dessa skatter blir det den effekten.

Jag tror att Helena Leander framför allt ska se på vad som händer när vi införde den nya politiken. Sjukfrånvaron minskade. Vi bröt trenden att allt fler skulle förtidspensioneras. Vi har inte längre ett system där arbetslösheten i stor utsträckning göms i arbetsmarknadsåtgärder. Vi har inte

längre en lika hög dold arbetslöshet. Det har blivit lönsammare att vara i arbete.

Jag är självfallet med på att vi ska ha ersättningsystem som gör att människor ska känna en rimlig trygghet. Men vi ska inte ha ersättnings-system som gör att man hellre är i ersättningsystemen än går i arbete. Vi var i den situationen när denna regering trädde till.

De åtgärder som har införts nu har lett till att det blivit lönsammare att vara i arbete. Då anpassar sig människor efter det, och då får vi färre som är hänvisade till ersättningsystemen.

Helena Leander vet väldigt väl vilken utveckling vi har haft när det gäller sjukfrånvaron, att antalet förtidspensionärer nu minskar och att arbetsmarknadsåtgärderna har styrts över till sådana som kan ge verklig effekt på arbetsmarknaden.

Anf. 74 JÖRGEN JOHANSSON (c):

Fru talman! Skattepolitiken är central för välfärden. Med en hållbar finansiering av offentliga utgifter ska skatterna utformas på ett sätt som ger en hög välfärd. Välfärden bygger i sin tur på en hög och varaktig sysselsättning. Det är inte enbart för att det stärker den ekonomiska standarden för den som har arbete, utan också för att en sysselsättningsfrämjande skattepolitik bidrar till en hållbar finansiering av den gemensamma sektorn.

Fru talman! Våren 2006 var Sverige fortfarande ett trött land efter tolv år av socialdemokratiskt styre. Många befann sig i utanförskapets mörker. Alltför många svenskar hade inget arbete att vakna upp och gå till på morgonen. Svenska folket gav uttryck för sin trötthet genom att rösta på nya friska vindar i den svenska politiken, alliansregeringen.

Hur såg det då ut i bokslutet efter regeringen Persson när alliansregeringen tog över hösten 2006? Ja, situationen var minst sagt kaotisk och väl värd att påminna om.

Vi hade en situation där närmare en och en halv miljon människor var i utanförskap. Andelen arbetslösa kvinnor hade ökat med 55,2 procent under mandatperioden. Andelen långtidsarbetslösa med funktionshinder hade ökat med 77,3 procent under den fyraårsperioden. Andelen 20–24-åringar i Amsätgärder hade ökat med 50,4 procent. Och klyftorna i samhället ökade med närmare 30 procent. Det var knappast ett drömsamhälle som alliansen tog över.

Fru talman! Alliansregeringen presenterade sin första budget den 16 oktober 2006 med tonvikt på att hjälpa människor att få ett arbete att gå till på morgonen. Alliansregeringen har sedan dess flitigt hunnit genomföra sina vallöften för ett piggare Sverige. Många av åtgärderna finns att söka inom skattepolitiken. Närmare bestämt har åtta av tio vallöften realiserats.

Jag ska belysa regeringens betydelsefulla satsningar samt rikta blicken ytterligare något framåt i tiden. Det jag tänker på är vikten av att få till stånd ett värderingsskifte i samhället. Jag tänker också på betydelsen av olika insatser som vi måste fortsätta att sätta in för att möta de stora utmaningar som vi står inför på områden som miljöhotet och den demografiska utvecklingen. Innan dess vill jag att vi tittar något ytterligare i backspeglarna.

Sedan valet har omkring 170 000 människor gått från utanförskap till riktiga jobb. Under 2007 ökade antalet arbetade timmar med 3 ½ procent. Aldrig tidigare har en så omfattande sysselsättningsökning uppmäts under ett år. Det har inneburit att skatteunderlaget har ökat och att förut-sättningarna för att bedriva en bra verksamhet i kommuner och landsting har stärkts. Det har också inneburit att vi har en stark statsbudget. Vi har en situation som gör att vi radikalt kan minska vår statsskuld. Och vi har lagt grunden för att klara de prov som den demografiska utvecklingen kommer att ställa på samhället. Utgångsläget är i dag bättre än på många år.

Våren 2007 aviserade regeringen i sin budgetproposition ytterligare åtgärder för att stimulera sysselsättningen. Våren 2008 presenterade regeringen i sin tilläggsbudget det fortsatt övergripande och viktiga målet att minska utanförskapet.

Vi kan konstatera att vi äntligen har en regering som förstår vikten av skatteinstrumentets inflytande för en varaktig sysselsättningspolitik och som värnar om den enskilde individens möjlighet att påverka sin egen vardag.

Fru talman! Låt oss nu titta närmare på regeringens skattepolitik. Följande tre viktiga inslag återfinns i regeringens strategi för arbetslinjen:

Det första är bättre drivkrafter för arbete – helt enkelt mer kvar i plånboken genom jobbskatteavdraget. I vårpropositionen aviseras ett tredje steg i jobbskatteavdraget.

Det andra är att göra det enklare och mindre kostsamt att anställa. Arbetsgivaravgifterna har sänkts för specifika grupper för att förbättra deras arbetssituation. Och vi kan se satsningar på våra ungdomar, äldre, invandrare och långtidsarbetslösa, bland annat genom nystartsjobben, in-stegsjobben och nyfriskjobben.

Det tredje är att göra det enklare och mer lönsamt att starta och driva företag. Hittills har bland annat förmögenhetsskatten avskaffats. 3:12-reglerna har reformerats. Momsinbetalningsperioden har förlängts. Ett regel-förenklingsråd har tillsatts. Och, som sagt, arbetsgivaravgifterna har sänkts.

Fru talman! Regeringens satsningar har redan visat sig vara effektiva. Finanspolitiska rådet konstaterar i sin rapport att med ett jobbskatteavdrag stimuleras fler att välja att arbeta framför att inte arbeta. Och teoretisk forskning visar på jobbskatteavdragets positiva effekter för syssel-sättningen.

Före maktskiftet stod vi inför en bisarr situation med människor som hade fastnat i ett bidragsberoende. Höga trösklar in på arbetsmarknaden gjorde att många i valet och kvalet dessvärre valde att inte arbeta. För dessa människor lönade det sig helt enkelt inte att arbeta. Det var olyckligt och en märklig samhällsutveckling. Min mening är därför, bland annat, att regeringens satsningar har visat sig vara centrala, logiska och starkt efterlängtrade, både före och efter maktskiftet.

Fru talman! Ett skattesystem som utformas på så vis att det är enkelt och transparent stärker legitimiteten och får den acceptans det förtjänar hos hela svenska folket. Skattemoralen kommer att höjas. Vi får ett värderingsskifte där kalkylerade beslut om hur arbete eller bidrag ska styra individens vardag reduceras. Även skatteplanering och skatteflykt kommer att motverkas. Sammantaget innebär ett enkelt och transparent skat-

tesystem att statskassan stärks, vilket ger oss den starka välfärdsapparat vi behöver för att klara morgondagens demografiska utveckling.

Skatteinstrumentet är nämligen ett kraftfullt styrmedel om det utformas effektivt och med grundläggande principer som bas. Ju färre undantag och ju enhetligare system, desto enklare blir det att förstå det svenska systemet, ta det till sig och tillämpa det.

I vårens tilläggsbudget aviserar därför regeringen att den löpande kommer att pröva särregler i syfte att just förenkla skattesystemet. Arbetet med att förenkla skattereglerna ska alltså drivas vidare. Det intressanta vore att på sikt undvika olika inslag av uppskjuten beskattning. Principen bör vara att om behov av styrning saknas ska skattereglerna vara generella, skattebaserna breda och skattesatserna låga.

Fru talman! Jag vill också fästa vikt vid de ungdomssatsningar som regeringen har genomfört bland annat genom sänkningarna av socialavgifterna med ca 50 procent. Det är ett stort steg för att få in våra unga på arbetsmarknaden så att de kan få fäste och vara med och möta morgondagens åldrande befolknings behov.

Även utbildning måste premieras i högre grad. Högre utbildning måste stimuleras genom ett minskat uttag av statlig skatt. Genom ett större humankapital kommer vi också att stärka vår konkurrenskraft gentemot vår omvärld.

Fru talman! I ett modernt och handlingskraftigt Sverige bör skatterna utformas på så sätt att en hög välfärd kan stimuleras och upprätthållas samtidigt som åtgärder vidtas för att förbättra miljön. Skattepolitiken bör dessutom stärkas om vi ska klara de två tuffa utmaningar vi står inför och som jag har nämnt tidigare, nämligen miljö- och klimathotet och den demografiska utvecklingen där färre ska bidra till allt fler.

Principen i miljöpolitiken bör också fortsättningsvis vara att förorenaren ska göra rätt för sig samtidigt som ny teknik stimuleras och god miljöhus hållning premieras. Något annat är som jag ser det helt orimligt.

Samtidigt bör skatter på miljöområdet samordnas med andra styrmedel, som till exempel handeln med utsläppsrätter, så att miljöstyrningen blir så samhällsekonomiskt effektiv som möjligt.

I vårpropositionen framhåller regeringen vikten av att miljöskatter och andra ekonomiska styrmedel har en central roll i miljö- och klimatarbetet. Det är glädjande. Regeringens arbete kommer framöver att lägga särskild vikt vid koldioxidbeskattning.

Fru talman! Framför allt är det glädjande att regeringen under hösten kommer att presentera en klimatpolitisk proposition med förslag till mål och åtgärder för den svenska klimatpolitiken – detta med utgångspunkt i Klimatberedningens tankar vilka just nu behandlas.

Fru talman! Avslutningsvis vill jag framhålla att vi är i en tid då det är vanligt med skolavslutningar och många studenter sjunger om fröjdens dagar. Med regeringens politik kan vi gladeligen konstatera att de går en ljusare framtid till mötes. Fler kommer att kunna verka på arbetsmarknaden. Fler kommer att märka att regeringens politik premierar högre utbildning. Fler i arbete kommer också att vara ett oumbärligt inslag för att möta de utmaningar vi står inför.

Fru talman! Med detta yrkar jag bifall till utskottets förslag till beslut.

Anf. 75 LARS JOHANSSON (s) replik:

Fru talman! Det är intressant att lyssna till Jörgen Johanssons inledning om hur eländigt det var i Sverige 2006 och hur mycket bättre det har blivit med en borgerlig regering. Men det är inte bara vi socialdemokrater som här i talarstolen kritiserar den borgerliga politiken. Statistiska centralbyrån kom med en väljarundersökning för några veckor sedan som väldigt tydligt visade att svenska folket inte alls är tillfreds med den politik som Jörgen Johansson är så oerhört nöjd med. De borgerliga har ett stöd på 40 procent i väljaropinionen. S, v och mp har 55 procent.

SCB:s siffror är också intressanta när man jämför de olika inkomstgrupperna. Det är bara den översta inkomstgruppen, 20 procent av svenska folket, som tycker att den borgerliga regeringen sköter sig. Där har ni 55 procent. Det stämmer också ganska väl med vad vi säger. Ni för en politik som gynnar de människor som är välbeställda och som har goda inkomster. Inte minst på skattepolitikens område är det på det sättet.

Det är dessutom inte sant att det har blivit en förändring när det gäller utanförskapet. Räknar man på utanförskapet i dag på samma sätt och med samma beräkningsgrund som ni räknade på utanförskapet i valrörelsen 2006 har det inte blivit någon förändring, utan det är precis samma situation. Ni har inte löst den frågan som ni påstod att ni skulle lösa. Den politik som ni har fört har inte resulterat i någon förändring. Räknar man på samma sätt som ni gjorde är det samma situation i dag som det var i september 2006. Politiken har inte lett till någon förändring.

I höstas kom siffror som visade att det under regeringen Reinfeldts första år var fler som blev förtidspensionerade än under Göran Perssons sista år som statsminister. Era siffror stämmer alltså inte.

Min fråga till Jörgen Johansson blir därför: Känns det bra att föra en sådan orättvis politik?

Anf. 76 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik:

Fru talman! Jag upplever det inte som orättvis politik att vi har gett en sjuksköterska, en polis mer än tusen kronor i månaden netto. Vi har gett människor möjlighet att leva ett liv som styrs av dem själva och inte via något bidragssamhälle.

Eländigt sade du, Lars Johansson. Jag hörde tidigare att du i ett inlägg pratade om att regeringen var på ett sluttande plan. Tittar vi på de siffror som är verklighet och som jag redovisade kan vi konstatera att den förra regeringen hade fritt fall. Det är ändå så att över 50 procent av kvinnorna gick till långtidsarbetslöshet under den period vi talar om.

Väljarundersökningar ska man ta med en nypa salt. Vi har en regering som driver ett enormt förändringsarbete för att så många som möjligt ska komma från ett utanförskap. Samtidigt har vi en opposition som i stort sett har skaffat sig fribrev och glider omkring i riksdagen utan att redovisa sin politik. Man är bra på att klaga på regeringens reformarbete, men var finns den egna politiken? Lennart Hedquist tog tidigare upp frågor som: Hur ser fastighetsskatten ut hos Socialdemokraterna? Vad kommer ni att göra med jobbskatteavdragen? Vad kommer ni att göra med förmögenhetsskatten? Fråga efter fråga är obesvarad. Vi vet inte vad oppositionen vill. Det vet inte väljarna heller. Jag ser det därför som ganska naturligt att väljarundersökningar ser ut som de gör. Men låt oss vänta till valet och se hur situationen ser ut då.

Anf. 77 LARS JOHANSSON (s) replik:

Fru talman! Självklart kommer valet 2010 att bli väldigt intressant. Men det är bara att konstatera att hittills har den politik ni har fört under två år inte lett till några förbättringar i väljaropinionen, tvärtom. Ni har samma besvärliga läge i dag som ni hade för ett år sedan. Då sade ni samma sak: Vänta bara tills vår politik börjar verka! Då kommer folk att förstå den och sympatierna för borgerligheten kommer att öka.

Så har det icke blivit.

Vi har en politik från Socialdemokraternas sida. Vi har avvisat de flesta av de skatteförslag som ni har redovisat, framför allt de som handlar om skattesänkningar. Det vet folk. Det har vi sagt.

Vi kommer också i god tid att redovisa vår politik inför nästa val. Men nu är det regeringen som ska granskas. Debatten i dag handlar om regeringens politik. Det är ni som har makten.

Ni har varit väldigt tydliga med att det är ni fyra partier som ska bestämma politiken. Ni har inte bjudit in oppositionen till några som helst överläggningar om skattepolitiken under de gångna två åren, inte någon gång.

Vi hade före valet på förslag att vi när det gällde fastighetsskatten ville ha en bred diskussion om såväl fastighetsskatten som skattereformen i övrigt. Men efter valet var det stängda dörrar. Borgerligheten skulle sköta det på egen hand.

Nu kommer ni till oss och säger: Vad vill ni göra? Men ni har ju bestämt att ni ska bestämma detta själva. Då tar vi naturligtvis god tid på oss och tar fram våra egna förslag inför det kommande valet.

Jag har slutligen en fråga som jag gärna vill ha besked om. Kommer det något program mot skattefusk i höstens budgetproposition? Det vore väldigt intressant att veta det nu efter så lång debatt som vi haft om detta.

Hänvisa inte bara som tidigare talare gjorde till den politik som den gamla socialdemokratiska regeringen har haft mot skattefusket, utan kom med några nya egna förslag.

Anf. 78 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik:

Fru talman! Jag ser fram emot förslagen till politik från oppositionen. Vi har saknat det nu under två år.

Vad gäller fastighetsskatten kan man titta på styrsystemet här i riksdagen. Riksdagen har ett majoritetsstyre i förhållande till kommunernas samlingsstyre. Där kanske man mer arbetar på det sätt som Lars Johansson här redovisar. Jag har förståelse för det sättet att arbeta eftersom jag själv har jobbat många år med det.

Men här har vi majoritetsstyre. Har vi också gått till val på att lova en förändring inom exempelvis fastighetsskatten är det ganska naturligt att vi också förverkligar vad vi har lovat. Det är ganska mycket av sunt förnuft i det tankesättet.

Lars Johansson säger också att man har gått emot regeringens förslag på punkt efter punkt. Det intressanta är att i ert budgetalternativ har ni vad gäller jobbskatteavdraget anammat en stor del av jobbskatteavdraget.

Det vill ni inte gå ut och marknadsföra. Det skulle vara intressant att höra hur den bilden ser ut. Nu kan jag inte få göra det, eftersom Lars Johansson inte har rätt till någon mer replik. Jag konstaterar ändå att ni har anammat en hel del av alliansregeringens politik.

När man tittar på fördelningen av jobbskatteavdraget har de stora pengarna gått till dem med de låga och medelstora inkomsterna. De har inte gått till de höginkomsttagare som Lars Johansson talar om.

Vad gäller skattefusk vet jag att det kommer en proposition under kommande år om omvänd momsskyldighet inom skrotbranschen. Det är en sak som är under beredning i regeringen. Man arbetar med frågan.

Riktlinjer för den ekonomiska politiken och Redovisning av skatteutgifter

Anf. 79 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Fru talman! Jörgen Johansson sade att oppositionen glider omkring i riksdagen utan att ha en egen politik. Det var ett märkligt uttalande.

Jag kan bara hänvisa till att i skatteutskottets yttrande till finansutskottet över vårbudgeten har vi i Vänsterpartiet redogjort för hur vi ser på skatter, rättvisa skatter, hur skatter fördelar sig mellan kvinnor och män, skatter och företagande, och skatter som en verksam del i miljöpolitiken, för att ta några exempel.

Vi kanske inte har utmejslat vartenda förslag in i minsta detalj. Det pågår naturligtvis diskussioner kring detta. Men jag uppfattar också att inte ens alliansen som nu är i regeringsställning har utmejslat allt och är överens om alla skatteförslag.

Det kanske var på det temat jag hade tänkt ställa frågor. Det gäller i första hand koldioxidskatten. Jörgen Johansson sade att regeringen ska lägga särskild vikt vid koldioxidskatten. Vad innebär det?

Jag har hört Andreas Carlgren säga att vi ska höja koldioxidskatten, och jag har hört statsministern säga att vi inte ska höja koldioxidskatten. Hur blir det?

Anf. 80 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik:

Fru talman! När jag säger att oppositionen glider omkring är det för att vi på fastighetsskattesidan har en situation där vi i dag inte vet vilken uppfattning oppositionen har. Är det den gamla modellen som ska leva vidare, eller vad är det?

När jag sade detta tänkte jag kanske framför allt på Socialdemokraterna. Men det är ändå så att ett regeringsalternativ består av er tre partier. Det är den gemensamma politiken man gärna skulle vilja se i just en sådan fråga för att kunna jämföra med det alternativ som i dag ligger.

Jag tror att väljarna är intresserade av vad som skulle hända på fastighetsskattesidan om det skulle bli ett regeringsskifte. Man bör snarast möjligt ta fram det, eftersom man är med och deltar i debatten.

Vad gäller koldioxidskatten har Klimatberedningen lagt fram ett förslag. Det är under beredning. Vi får väl se vad som händer. Jag delar miljöministrernas bedömning att vi bör använda det styrmedlet om vi ska klara klimathotet. Sedan får vi se vad förhandlingarna mynnar i.

Anf. 81 MARIE ENGSTRÖM (v) replik:

Fru talman! Svaret blev: Vi får se vad som händer. Jag tycker att det är problematiskt att Jörgen Johansson avkräver svar från oss medan ni som är i regeringsställning inte har någon politik att komma med. Det blir alltmer uppenbart. Vi får se vad som händer.

Jag ska ta upp en annan vinkel. Tidigare i dag när finansutskottets ledamöter var uppe i debatten var det många företrädare som sade att Sve-

rige ligger bra till i EM i ekonomi. Man ville travestera att vi just nu befinner oss i fotbolls-EM. Så tolkade jag det.

Jag kan också tycka att ni har gjort ett och annat självmål. Ni har till exempel höjt arbetsgivaravgiften för mindre företag. På det har också Maud Olofssons och Jörgen Johanssons parti reagerat.

Hur blir det? Kommer ni att sänka arbetsgivaravgiften för de mindre företagen?

Anf. 82 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik:

Fru talman! Vad gäller problemen med koldioxidskatten har en utredning lagt fram ett förslag. Det förslaget ska analyseras och diskuteras i regeringen. Jag tycker inte att det är någonting konstigt med det.

Det är en helt annan sak än förhållandet med fastighetsskatten där vi i dag har gjort en förändring och inte vet om alternativet är den gamla modellen. Oppositionen säger att man ska återgå till fastighetsskatten. Är det då den gamla modellen som gäller? Det innebär i så fall en rätt radikal skattehöjning för svenska villaägare. Det är därför en intressant fråga som är helt annorlunda än frågan om koldioxidskatten.

Vad gäller arbetsgivaravgifterna håller jag med om att det var ett problem. Vi ska veta att den sänkning som Marie Engström talar om infördes år 1996 som en del i arbetet med att skapa arbete. Riksrevisionen gick in och granskade detta på den gamla regeringens tid. Den konstaterade att man inte kan ha ett sådant system på grund av att varje jobb kostade i storleksordningen 1 ½ miljon att tillskapa. Det var inte förenligt med en god ekonomi.

Vi aviserade en förändring. Jag tror till och med att det var den 14 augusti. Eftersom jag kan datumet så pass väl förstår Marie Engström att frågan har aviserats mer än en gång. Vi aviserade före valet att vi skulle göra en förändring och lägga om anslaget. Jag tror att i storleksordningen 6 miljarder skulle gå till ett företagspaket. Det innebär att pengarna har återförts till företagssektorn. Men de är givetvis inte öronmärkta till just dessa företag.

Vi vet att det finns behov av en sänkning av arbetsgivaravgiften. Den delen tittar vi på. Vi får avvakta vad som kommer att finnas med i budgeten i september.

Anf. 83 HELENA LEANDER (mp) replik:

Fru talman! Jag blev också lite upprörd över påståendet att vi glider runt här och inte har någon politik. Alla de debatter som vi har haft hittills under de här två åren tyder på att vi i varje fall har någon form av politik. Annars skulle våra debatter kunnat vara betydligt kortare.

Men visst tar vi tillfället i akt som vi nu har när vi sitter i opposition och funderar vidare på en del förslag, utvecklar dem och mejslar vidare i detaljerna, vilket gör att inte alla detaljer är klara just nu. Men det är inte heller val just nu, utan det är faktiskt två år kvar.

Om vi kan ge besked i god tid till väljarna tror jag inte att det är ett stort demokratiskt problem att vi tar lite tid för att fundera och tänka.

Om man tittar på till exempel hanteringen av fastighetsskatten tror jag att det hade varit klokt om ni hade tagit mer tid på er att tänka först innan ni gick ut med saker och sedan tog tillbaka dem.

Mycket av det som Jörgen Johansson säger låter faktiskt bra. Du talar väldigt varmt om att vi ska ha ett enkelt och transparent skattesystem. Men vad i regeringens politik är det som har lett i den riktningen? När jag tittar på detta ser jag att man gör många undantag och specialsydda regler som snarare gör det hela krångligare och mindre transparent.

Arbetsgivaravgifterna har du och Marie Engström redan varit inne på. De företag som inte har fått sänkta arbetsgivaravgifter för att de har anställda i fel ålderskategori kanske inte är så glada. Tvärtom är det många företagorganisationer som är upprörda över att företagen har fått höjda arbetsgivaravgifter och lyfter fram sänkta arbetsgivaravgifter som en av de viktigaste frågorna.

Så var det frågan om koldioxidskatten. Det talas fint om ekonomiska styrmedel, och jag tror att borgerligheten är ganska medveten om att koldioxidskatten är ett väldigt bra styrmedel, men då måste man också våga använda det. Ska det vara så kontroversiellt att kunna säga till exempel att man står bakom Klimatberedningen och att man tror att koldioxidskatten kommer att behöva höjas framöver?

Anf. 84 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik:

Fru talman! Jag delar Helena Leanders uppfattning vad gäller koldioxidskatten. Men, som sagt, låt oss avvakta och se vad som kommer att stå i propositionen i höst. Jag tror inte att vi kommer längre i den frågan. Jag tror att vi har samma målsättning och ser på samma sätt på koldioxidskatten som ett bra styrmedel.

När det gäller att glida runt här i riksdagen har oppositionen naturligtvis en roll att granska majoriteten. När man ser hur bra oppositionen är ser man hur bra regeringen är. Jag konstaterar att oppositionen är rätt ivrig, och det innebär väl att vi har en bra regering. Jag tycker att man kan göra den kopplingen.

Vidare när det gäller att glida runt finns det vissa frågor som jag kan ta upp. Att man nu inte redovisar ett partiprogram som man ska gå till val på är jag fullt medveten om. Men det finns vissa skatteområden, till exempel fastighetsskatten som jag har varit inne på, där socialdemokrat efter socialdemokrat i debattartiklar säger att regeringen höjer skatterna på fastigheter och så vidare samtidigt som man helt och hållet mörkar själv och så vidare. Jag tycker inte att det är ett etiskt riktigt sätt att bedriva politiken på.

Vi vet att frågan om förmögenhetsskatten är strategisk. De företag som funderar på att ta hem sina pengar som är placerade utomlands vågar inte göra det med tanke på risken att det blir ett regimskifte, vilket innebär att det har blivit en form av stopplag. Borttagandet av förmögenhetsskatten får alltså inte det genomslag som det borde få. Här borde man snabbt gå ut och redovisa vad man tänker göra.

Man kritiserar jobbskatteavdraget hårt samtidigt som man i de egna budgetkalkylerna räknar med en viss del av detta.

Det är inte riktigt klara och raka rör. Jag hävdar därför att man glider omkring när det gäller dessa frågor.

Anf. 85 HELENA LEANDER (mp) replik:

Fru talman! Oppositionen är inte bara Socialdemokraterna, det har jag sagt många gånger. En sak är att Socialdemokraterna kritiserar jobbskat-

teavdraget och ändå har med det i sina budgetmotioner. Men vi från Miljöpartiet har ändå sagt att vi kritiserar fördelningen av jobbskatteavdraget, där de största skattelättnaderna går till människor med höga inkomster. Men vi har också sagt att vi accepterar den del som faktiskt går till människor med låga inkomster. Jag tycker därför att vi har gett ett ganska tydligt besked där.

Fastighetsskatten har vi inte tagit ställning till exakt i alla detaljer. Men däremot har vi angett en inriktning. Vi har sagt att det finns fördelar med ett system som ändå har någon form av fördelningsprofil, ungefär som det tidigare. Men samtidigt var det problem med att det fanns en bristande förutsägbarhet i det och att det också kunde ge orimliga miljöeffekter. Snarare skulle man ha ett system som i större utsträckning beaktar miljökonsekvenserna av boendet. Så det är en form av inriktning.

Men detta är förstås en alldeles för stor fråga för att vi bara ska kläcka ur oss lite grann vad vi tror. Det såg vi senast att det kanske inte var så bra utan att detta är en fråga som kräver en ordentlig genomlysning, kanske i en bredare majoritet, vad vet jag.

Vi också sagt att vi har sett problem med den förmögenhetsskatt som vi har haft. Den hade inte den fördelningseffekt som den en gång hade i och med att den har blivit så urholkad och att man har tvingats införa olika undantag. Men att ta bort den på det sätt och i det sammanhang som regeringen gör med andra skattesänkningar som går framför allt till förmögna är inte lyckat. Men i ett helt annat sammanhang, med en bra fördelningspolitik, behöver inte slopandet av förmögenhetsskatten vara ett problem.

Jag tycker därför att vi ger besked. Om vi ger besked, tycker jag att ni också skulle kunna ge besked till exempel om hur det blir med koldioxidskatten.

Anf. 86 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik:

Fru talman! Jag tror inte att det är Miljöpartiet som är det stora problemet i oppositionen. Men det är trots allt så att ni är tre partier som är regeringsalternativet till nuvarande regering. Då får man ändå lov att säga att även ni som partier är beroende av vad Socialdemokraterna säger i vissa frågor eftersom de är en tung förhandlingspart. Det är inte så att Miljöpartiet står för den politik som den kommande regeringen ska föra. Därav uppstår också problemet.

Jag ska sedan återgå till koldioxidskatten. Oavsett vilken representant för regeringssidan som står i den här talarstolen är det så att om en utredning har lagts fram och man håller på att bereda frågan, allra helst när det är flera partier inblandade i en regering, kan man inte kräva att denna representant ska redovisa vad propositionen ska innehålla innan förhandlingarna är slutförda. Så fungerar det inte. Det vet även Helena Leander.

Jag kan bara redovisa min syn på det hela, och jag tror att jag har ungefär samma syn som Miljöpartiet i just den frågan.

Anf. 87 GUNNAR ANDRÉN (fp):

Fru talman! Bästa åhörare! Denna gång är det pluralis eftersom det är fler på åhörarläktaren än det var förra gången. Då var det singularis.

Vem i hela världen kan man lita på? En del tror att det är Magnus Uggle som är upphov till den här melodin. Men så är det inte, utan det är

Hoola Bandoola Band med Mikael Wiehe. Rätt svar på frågan är naturligtvis sin käresta eller hustrun. Det är alltid rätt svar. Men det finns ett annat svar också, nämligen Socialdemokraterna. Man kan alltid lita på Socialdemokraterna, vilket framgår här. De kommer alltid att stå för höga skatter och högre skatter. Det är skrivet i sten. De har alltid problem med hur mycket de ska kunna höja skatterna. Det är Socialdemokraternas största problem.

Jag ska inte säga att Miljöpartiet och Vänsterpartiet är lika duktiga på detta, men de brukar vara följsamma. Särskilt Miljöpartiet brukar ha en annan profil, vill jag gärna säga, på skattehöjningarna. Vi kan ofta förenas från liberala utgångspunkter när det gäller konsumtionsskatter i fråga om olika former av miljöförstörande saker. Till exempel koldioxidskatten infördes under Bildtministärens tid 1991–1994. Jag ser Karin Pilsäter i kammaren, och hon var aktiv redan då. Vi ska fortsätta att se till att de som förorenar får betala ordentligt för sig. Det enda som behöver göras på den punkten är att en avvägning sker så att vi inte förstör för vår egen industri och sysselsättning. Det är också väldigt viktigt.

Fru talman! I övrigt är det på det sättet att Socialdemokraterna nu har fruktansvärda problem med att vi har sänkt inkomstskatterna så mycket, med ungefär 65 miljarder. Det tycker de inte om över huvud taget.

Men när jag går på gator och torg träffar jag inte på en enda person över huvud taget som har beklagat sig över att vi har infört jobbskatteavdraget. Alla som klagat på detta finns i denna kammare. Det är 171 personer som tycker att detta är ett jättebekymmer.

Socialdemokraterna skriver i sin reservation att vi kanske ska sänka skatterna med 100 miljarder under innevarande mandatperiod. Jag vet inte om det blir så mycket. Det skulle naturligtvis vara bra, tror jag, om det blir så mycket. Men jag tror inte att någon människa kommer att vara bekymrad över att vi sänker skatterna på det sättet. Det har alltså blivit mer lönsamt att jobba. Det tycker jag är otroligt bra.

Jag ska återkomma till fastighetsskatten senare i mitt anförande.

Men om man tittar på en annan form av skatt, nämligen konsumtionsskatterna, som inte minst Miljöpartiet har varit inne på, måste vi, enligt mitt förmenande, se vad vi kan göra utan att förstöra för andra sektorer så att vi håller sysselsättningen uppe.

Det finns en del svåra problem just nu när det gäller skattepolitiken, framför allt inom skogsindustrin där höga skatter inte bara på råvaror utan också på energin gör att en del av den svenska industrin riskerar att slås ut. Det gäller också till exempel inom fordonsindustrin. Det går åt väldigt mycket elektricitet där.

Vi har en stad som heter Oxelösund som i praktiken skulle kunna läggas ned om vi inte skötte energibeskattningen på ett bra sätt. Det skulle vara väldigt tråkigt för fru talmannen som är från den valkretsen om hela sysselsättningen i Oxelösund helt plötsligt utplånades. Det gäller således att ha en fungerande energi- och klimatpolitik. Det är den stora frågan för flera partier, framför allt för Vänsterpartiet. Vi måste se till att få med den europeiska gemenskapen på regler som är sådana att det inte blir en orättvis, en snedvridande, konkurrens.

Fru talman! Jag tänker nu gå över till en skatt som så mycket varit uppe men som inte är den viktigaste skatten; det vill jag gärna säga. Det

finns många andra skatter som är viktigare. Men ingen skatt har debatterats så mycket under de senaste åren som fastighetsskatten.

Jag tänker på 2007 års taxeringsreform och flerfamiljshusen. Det enda vi kan jämföra med är Socialdemokraternas och de två andra partiernas system. Jag håller med Lars Johansson som i en artikel i Svenska Dagbladet sagt att man inte kan jämföra med det. Men så länge vi inte har någonting annat att jämföra med är det praktiskt att jämföra med det. Vi ser fram emot att få någonting annat att jämföra med. Ja, i morgon dag vill vi ha det så att vi har något bättre att jämföra med. Men fram till dess måste vi jämföra med det enda system vi har.

Jämfört med det socialdemokratiska förslaget, som stöds av Miljöpartiet och Vänsterpartiet, har bostadsbeskattningen i kronor minskat med ungefär 8,2 miljarder plus ungefär ytterligare 2 miljarder som hade blivit följden av att man inte hade gjort någonting när det gäller flerfamiljshusen. I runda tal handlar det om 10 miljarder – otroligt mycket pengar. Det är få som har uppmärksammat det.

2007 års allmänna fastighetstaxering avseende flerfamiljshus innebar en höjning av taxeringsvärdena med 443 miljarder. Det är bara att gå in på SCB så ser man det. ½ procent av det är i runda tal 2 miljarder.

Fru talman! Också andra saker har skett. Vi är ju nu på väg att gå från avgift till skatt. Äntligen kommer kommunerna att få mer pengar. För år 2009 handlar det om ett tillskott på 1,6 miljarder kronor till kommunerna, just från fastighetsavgiften. Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet hade inte gett de 1,6 miljarder kronorna till kommunerna. Nu finns det en stimulans för att bygga vidare på detta.

Jag som råkar bo i Stockholms län noterar att en kommun som Norrtälje, som ju haft stora utgifter inte minst för fritidsboende, kommer att få ungefär 31 miljoner kronor. Det är mycket pengar för en sådan kommun.

Slutligen, fru talman, måste jag ändå få skicka med en del siffror. Jag tycker att det är väldigt viktigt att ledamöterna i denna kammare åker hem och använder sommaren till att tala om hur stor sänkning av fastighetsskatten som olika hushåll i olika delar av landet fått för år 2009 jämfört med det socialdemokratiska förslaget – det förslag som Lars Johansson inte tycker att vi ska jämföra med men som hittills är det enda vi har att jämföra med.

Jag börjar med Göteborg – siffrorna är enligt SCB:s uträkningar. Jag beklagar att man inte räknat med alla begränsningsregler – det är alldeles riktigt att det är så – men vi kan kanske bortse från dem. För år 2009 är det en uppräknings med ungefär 3 procent för husavgiften. Den blir alltså inte 6 000 kronor utan 6 180 kronor. I Göteborg får 48 685 hushåll sänkt skatt med i genomsnitt 17 028 kronor. Jag tycker att Lars Johansson ska åka hem och tala om den siffran.

Helena Leander kan åka hem till Uppsala där 25 270 hushåll i genomsnitt kommer att få 10 570 kronor.

Vi kan också ta en annan del av landet, till exempel Gävleborg – jag tar detta lite mer slumpmässigt. I Gävle får 16 750 hushåll skatten sänkt med 3 912 kronor.

I Svalöv i Skåne får man – det är helt riktigt – ganska lite pengar, ungefär 2 000–3 000 kronor. Men i Malmö får 22 090 hushåll – ganska många hushåll – 17 570 kronor.

Jag skulle kunna räkna upp många fler platser, men jag stoppar här för att inte förlänga debatten. Jag är beredd att skicka ut detta till samtliga ledamöter av skatteutskottet så att de kan skicka ut det här till varenda kommun. Då kan man se den stora skillnaden.

Min enda fråga till Lars Johansson är när ert förslag kommer så att vi har det att jämföra med. Jag tror att det är väldigt viktigt för människor att nu veta vad som gäller för de närmaste åren – om nu inte, om olyckan skulle vara framme, Socialdemokraterna återkommer till regeringsmakten. Då har man inte en aning om hur hög den egna villataxeringen blir och hur mycket man måste betala i skatt.

Anf. 88 HELENA LEANDER (mp) replik:

Fru talman! Det är lite intressant att Gunnar Andrén inte redogjorde för hur stora fastighetsskattesänkningar man har fått i Gunnar Andréns hemkommun. Är det Danderyd manne?

Och varför fick inte Maries Värmland vara med i jämförelsen? Var det inte lika, kan vi säga, smickrande siffror då?

Nåväl, vad jag egentligen vill tala om är snarare energiskatterna – bara så att det inte blir otydligt. De koldioxidskattehöjningar som Miljöpartiet har förespråkat är inte riktade mot den tunga basindustrin. Vi är medvetna om att där finns konkurrensproblem och om att risken finns att de här industrierna bara flyttar utomlands och förorenar där i stället. De industrierna har redan i dag undantag som gör att det inte ska vara några problem. Däremot är man med i EU:s utsläppshandel, vilket är bra. Då får man ju med även konkurrentländerna i EU.

De sektorer som vi tror skulle kunna tåla högre koldioxidskatter och som faktiskt har en potential är bland annat den lätta industrin och servicenäringen. Lätt industri har i dag ganska stora nedsättningar. Klimatberedningen föreslår att de skulle kunna minskas lite grann. Vidare handlar det om, kan vi säga, övrigtsektorn. Där har vi inte alls samma problem. Jag tror att även Folkpartiet kan ställa sig bakom det.

Anf. 89 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik:

Fru talman! Jag tackar Helena Leander så mycket för det. Anledningen till att jag inte nämnde Karlstad – jag ber så mycket om ursäkt för det – borde vara att jag inte kunde hitta Karlstad i mina anteckningar, men nu har jag gjort det.

I Karlstad får 14 731 hushåll i genomsnitt 4 747 kronor enligt den gjorda beräkningen. Det fanns alltså ingen avsikt bakom att inte ta med Karlstad. Jag hade kunnat nämna många fler platser, till exempel Borås. Jag har skrivit upp många orter. Jag kommer att förse er med de siffrorna. Kanske behöver jag inte räkna upp dem för protokollet; vi kan klara av dem vid sidan av.

Eftersom Helena Leander ställde en direkt fråga om den kommun som jag sedan 1979 råkar bo i – jag köpte där ett hus för 155 000 kronor som nu är värt 4 miljoner kronor enligt upptaxeringen – kan jag säga att man tjänar, tror jag, i genomsnitt 44 000 kronor. Tyvärr är det inte så många som tjänar så mycket – ungefär 6 000. Nu har jag svarat på den frågan, så det finns taget till protokollet.

En viktigare fråga är den om hur man ska se på energibeskattningen. Detta är ju väldigt viktigt. Jag menar att konkurrenskraften måste vägas

samman med hur mycket man kan lägga på. Man kan inte lägga på hur mycket som helst, för då slås industrin ut. Det är det som är det stora problemet för stora delar av svensk verkstadsindustri och för processindustrin. Det kan vi inte bortse från.

Hans Olsson och jag kommer från en del av landet där det tidigare fanns en textilindustri. Den finns nästan inte kvar. Det är inte bra.

Vi måste fundera på vad vi gör. Vi har båda målet att inom olika ramar – punktskatter eller handelssystem – ska de som förorenar och använder olika material också betala för det som de smutsar ned. På den punkten tror jag inte att vi är oense.

Anf. 90 HELENA LEANDER (mp) replik:

Fru talman! Jag tror inte att vi är oense på den andra punkten heller.

Som jag sade tidigare är jag medveten om de konkurrensproblem som finns och har därför inte föreslagit några chockhöjningar av koldioxidskatten för den tunga industrin. Det handlar snarare om att skärpa utsläppshandeln, i första hand inom EU men på sikt kanske också genom att försöka få någon form av global utsläppshandel för tunga sektorer som stålindustrin, cementindustrin och liknande. Den kan då kanske vara sektorsvis baserad i stället för regionalt. På så sätt kan man få en bra styrning som inte bara innebär att man flyttar utsläppen utan faktiskt minskar dem totalt.

Anf. 91 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik:

Fru talman! Jag håller med om det. Det är en av de viktigaste saker vi ska driva inom EU, alltså se till att vi inte får sådana produktionsförhållanden att det lönar sig att flytta en industri som är ganska väl renad, om jag uttrycker det så, till en plats där skatterna visserligen är lägre men utsläppen i praktiken blir mycket högre. Där tror jag att det finns en bred överensstämmelse mellan alla partier i vårt land.

Vi ställer ganska höga krav – nu ser jag Lars Johansson här igen – men om vi skulle ställa orimliga krav på Volvo skulle det få förödande konsekvenser på andra områden. Därför handlar det om en avvägning, vilket alla partier måste vara på det klara med. Vi har inget intresse av att försätta vår svenska basindustri i ett sådant konkurrensläge att den väljer att flytta utomlands till områden där den kan få lägre produktionskostnader och det kanske finns större utsikter till lägre kostnader. Det gäller att göra avvägningen så att vi räddar sysselsättningen.

Jag vill gärna säga att vi kan vara väldigt överens om detta. Miljöpartiet har här något mer att tänka på än enbart den mycket renodlade linje de ofta intar i denna fråga. Vi måste också klara sysselsättningen och konkurrenskraften. Det är Folkpartiet, Socialdemokraterna, Moderaterna och andra partier helt på det klara med.

Anf. 92 LENNART SACRÉDEUS (kd):

Fru talman! Jag ber att få yrka bifall till finansutskottets förslag i betänkande nr 20 och skatteutskottets förslag i betänkande nr 32 samt – beklagligtvis för oppositionen – avslag på reservationerna.

Låt mig börja med en mindre, filosofisk utläggning. När vi i skatteutskottet diskuterar ett betänkande med rubriken *Redovisning av skatteutgifter* kan man naturligtvis undra vad de i Göteborg, Mora och Bohuslän

tänker på när de hör ordet skatteutgifter. Enligt den skattetekniska definitionen är det när staten inte får ut de intäkter som det var tänkt utifrån en allmän beskattning, det vill säga det finns ingen skatteavvikelse genom sänkta normalnivåer.

Jag kan tycka att ordet skatteutgift är ett ord som inte ligger helt rätt i munnen eller är helt begripligt. Det tidigare begreppet skatteavvikelse, eller skatteundantag, gör det hela mer begripligt i det allmänna talet. Att inte använda det svenska språkbruket torde bero på amerikanskt inflytande, nämligen det engelskspråkiga uttrycket *tax expenditure*. Det är alltså ett amerikanskt skattebegrepp som uppenbarligen för två år sedan kom in i den svenska vokabulären. Jag kan tycka att ordet skatteutgift för att förklara att det handlar om en avvikelse från den gängse skattenormen skulle kunna bytas mot skatteavvikelse eller skatteundantag.

Sedan vill jag anknyta till det som Folkpartiets företrädare Gunnar Andrén sade om sänkningen av fastighetsskatten. Om Socialdemokraterna hade fortsatt att styra vårt land, vilket 171 ledamöter i kammaren önskar, hade det inneburit en annan fastighetsskattenivå än vi har i dag bland annat i mitt hemlän Dalarna.

Utifrån den politik som Socialdemokraterna tidigare förde och det system som då fanns hade avgiften per fastighetsägare i Avesta legat i genomsnitt 1 301 kronor högre, Borlänge 2 177, Falun 2 591, Gagnef 1 070, Hedemora 1 035, Leksand 2 033, Ludvika 1 118, Malung 1 770, Mora 1 508, Orsa 1 268, Rättvik 1 574, Smedjebacken 1 099, Säter 1 310, Vansbro 640 och Älvdalen 1 029 kronor högre. Jag kommer inte att examinera eventuella lyssnare vare sig i kammaren eller på tjänsterummen vad gäller de exakta siffrorna per kommun. Vi menar alltså att vi definitivt sänkt skattetrycket för fastighetsägare runt om i landet, så även i Dalarnas 15 kommuner.

Fru talman! Regeringens politik har gett resultat. Ingen ska dock slå sig för bröstet, inte alliansregeringen med moderater, centerpartister, folkpartister och kristdemokrater och inte heller oppositionen med sina alternativ, eller uteblivna alternativ. Vi kan dock påvisa att under 2007 minskade utanförskapet – människor utan arbete och de som lever på olika typer av bidrag – med 121 000 individer. Det är den största minskningen under de nära 40 år som statistik funnits tillgänglig.

Minskningen har skett bland personer i arbetslöshet, sjukskrivning, aktivitets- och sjukersättning samt försörjningsstöd. Finanspolitiska rådet refereras selektivt i Socialdemokraternas reservationer om till exempel arbetslöshetsförsäkringen, men jag vill påtala för kammaren att rådet ger klart godkänt åt jobbskatteavdraget och den lägre ersättningsnivån i a-kassan, givet målet att öka sysselsättningen. På s. 194 sägs att jämviktsarbetslösheten ”kan ha fallit med drygt en procentenhet”. Enligt professor Forslund kan sänkningarna av a-kassan ”på sikt ... minska arbetslösheten med mellan 0,5 och 1,8 procentenheter”. Det handlar om väldigt många människor.

Fru talman! Det är examensdag. I riksdagen är det inget tryck på att försvarsutskottets behandling av FRA-frågan ska leda till att ledamöterna kvarstannar i kammaren och i Stockholm och får se Sverige spela fotboll mot Ryssland på bildskärmar eller i sina tv-apparater. Nu håller vi oss dock till den finanspolitiska och skattepolitiska debatten. Vi kristdemokrater och alliansen för övrigt menar att Sveriges ekonomiska läge är

starkt. Det är kanske därför Socialdemokraterna trots allt inte vill återta samtliga skattesänkningar, på runt 65 miljarder, som vi gjort på inkomstsidan utan tycker att en majoritet av skattesänkningarna kan kvarstå.

Vi kan konstatera, fru talman, att statsskulden minskat från ca 58 procent av Sveriges bruttonationalprodukt år 2000 till 36 procent år 2007. Jag vill självklart ge Socialdemokraterna och den övriga oppositionen rätt i att den minskningen inträffade också under deras regeringsår. Minskningen av vår statsskuld är för närvarande dramatisk. Vi kanske inte ska sträcka på oss, men det är mycket positivt för landet.

Statsskulden kommer att minska till 15 procent år 2011. Svenska statens ränteutgifter beräknas minska från 47 000 miljoner kronor i år till 28 000 miljoner kronor 2011, eller för att säga det på ett lite enklare sätt: med 19 miljarder. Det är väldigt mycket pengar som vi kan använda till bättre saker än till att betala ränteutgifter med. Statsbudgetens överskott för 2007 blev 103 000 miljoner kronor. För 2008 beräknas det bli 104 000 miljoner kronor, eller 104 miljarder. Ekonomistyrningsverket prognostiserar ett budgetsaldo för 2011 utan engångseffekter på 152 000 miljoner kronor, eller 152 miljarder.

Fru talman! Ett så stort strukturellt överskott – det blir stora siffror vi tar i vår mun när vi nämner detta – antyder att skatteuttaget generellt är alldeles för högt i vårt land. Jag vet, ideologiskt, att oppositionen tycker att vi sänker skatterna alldeles för mycket, men när vi har så stora budgetöverskott måste det rimligtvis finnas ett utrymme för att sänka skatten för Svensson, Karlsson, Pettersson, Andreevitch och andra runt om i Sverige. Och dessa skattesänkningar gör vi också.

Under 2007 ökade sysselsättningen med 2,4 procent, vilket innebär 104 000 personer. Samma år minskade utanförskapet, som nämnts tidigare – ursäktat tjtatet – med 121 000 personer, från 1 084 000 till 962 000. Det handlar om människor – 121 000 färre i utanförskap. Visst, Finanspolitiska rådet hänvisar i sin rapport till den kraftiga konjunkturuppgången ”som under alla omständigheter skulle ha ägt rum”.

Men rådet erkänner samtidigt att befintlig forskning knappast ger något svar på hur lång tid det tar innan sysselsättningspolitiska reformer får full effekt. Professor Forslund konstaterar i sin rapport 2008 när han diskuterar effekten av förändringen i a-kassan att de effekter som beror på ändrat sökbeteende kan komma snabbt. Den anpassning som sker via lönebildningen kan däremot förväntas ske över många år.

Fru talman! Min anmälda tid har passerats, men jag rundar av med följande, som jag riktar till oppositionen, till Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet: Den tid kommer när kraven alltmer ökar, inte bara från vår sida utan också från er sida, på att tydligt redovisa var ni står i olika skattepolitiska frågor.

Kommer förmögenhetsskatten att återinföras? Ska fastighetsskatten höjas igen? Ska man i ett läge med – tyvärr, det får vi konstatera – växande inflation i vårt land höja skatterna för att på det sättet minska köpkraften och hävda att detta skulle vara inflationsdämpande? Trycket ökar på er att ge besked i dessa viktiga skattepolitiska frågor.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under 12 §.)

Kammaren beslutade kl. 15.01 på förslag av tredje vice talmannen att ajournera förhandlingarna i ca 60 minuter för att ge försvarsutskottet möjlighet att sammanträda.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 16.05.

9 § Tilläggsbudget 1 för 2008

*Tilläggsbudget 1
för 2008*

Föredrogs

finansutskottets betänkande 2007/08:FiU21
Tilläggsbudget 1 för 2008 (prop. 2007/08:99).

Anf. 93 HANS HOFF (s):

Herr talman! Jag har i debatter under åren då Sverige haft socialdemokratisk regering uppmanat de borgerliga riksdagsledamöterna att inte svartmåla Sverige. Jag kommer själv att försöka ge en så nyanserad bild som möjligt av hur läget är i svensk ekonomi.

Regeringen konstaterar att tillväxten nu bromsar in. Regeringen konstaterar också att det inte kommer att skapas så många nya jobb som tidigare. Detta beror på många olika faktorer: en allmän konjunkturförsvagning i världsekonomin, problem i amerikansk ekonomi, höga oljepriser och en svag dollar.

Det som dock är mycket allvarligt är att några av de grundfundament i svensk ekonomi som skapar jobb och en positiv ekonomisk utveckling har försvagats under den senaste tiden.

Vi har i dag en inflation på 4 procent. Så hög har inflationen inte varit på 15 år. Detta innebär att största delen av löntagarnas löneökningar äts upp. Pensionärer och barnfamiljer är de största förlorarna.

Räntorna har på några år mer än fördubblats. För en familj med ett bostadslån på 2 miljoner kronor innebär detta att de i dag betalar ca 3 000 kronor mer i månaden efter skatteavdrag för sin bostad än vad de gjorde för några år sedan.

Produktiviteten i det svenska näringslivet har under många år varit hög. Detta är oerhört viktigt för den ekonomiska utvecklingen. Men under hela 2007 var produktivitetsutvecklingen negativ. Under första kvartalet 2008 var produktivitetsutvecklingen svag.

Sammanfattningsvis kan man konstatera att de grundläggande faktorer som skapar jobb och tillväxt på bara några få år har försämrats radikalt.

Tidigare handlade det om 2 procents inflation och en tillväxt på runt 4 procent. Nu är det tvärtom. Tillväxten är halverad och inflationen fördubblad.

Herr talman! Vi socialdemokrater vill göra satsningar i dagens riksdagsbeslut för att möta den försämrade ekonomiska utvecklingen.

Svenskt Näringsliv har beräknat att 90 000 jobb inte blev av förra året. Huvudanledningen var brist på arbetskraft med rätt utbildning och rätt erfarenhet.

Vi socialdemokrater vill inrätta en kompetenskommission med företrädare för näringslivets branschorganisationer, små och stora företag, kommuner, stat och fackföreningar – detta för att snabbt kartlägga var kompetensbristen finns regionalt och lokalt. Kommissionen ska ha ett eget mandat att köpa yrkesutbildningar från kommuner, högskolor och privata utbildningsanordnare.

I vårt förslag får kommissionen 1,1 miljard kronor 2009. Redan här i dag vill vi socialdemokrater avsätta 380 miljoner kronor. Det räcker till att starta 3 000 yrkesinriktade platser i vuxenutbildningen, 3 000 platser i den kvalificerade yrkesutbildningen och 1 000 högskoleplatser redan nu till hösten 2008.

Vi vill investera i bristyrkesutbildning. Trots den höga arbetskraftsbristen finns det i dag bara 6 200 utbildningsplatser för arbetssökande. Vi socialdemokrater vill att antalet utbildningsplatser i bristutbildningen utökas med 3 000 platser redan i år.

Vi vill investera i fler och växande företag.

Vi vill öka statens engagemang för att främja internationella evenemang, utländska besök, internationella investeringar och handel med vår omvärld.

Vi vill attrahera företag och investeringar från växande ekonomiska stormakter som Kina, Indien och Ryssland. Vi vill att nya investeringskontor ska etableras och att investeringsmässor ska genomföras i nära samarbete med det svenska näringslivet.

Vi vill att exportstödet till småföretagen byggs ut. Vi vill ha fler regionala exportrådgivare som verkar nära småföretagen i landets alla län och ger kostnadsfri exportrådgivning. Vi vill också göra en särskild, riktad satsning för att utbilda fler exportsäljare för att möta små och medelstora företags behov.

Vi vill tillsammans med företag och organisationer inom den breda upplevelseindustrin utveckla ett framtidsprogram. Det kan handla om nya professorer inom dataspelsutveckling eller riktade yrkesutbildningar inom design och mode.

Vi vill inrätta ett småföretagarstipendium. Många människor bär på kreativa idéer som de skulle kunna omsätta i nya affärsidéer i nya företag. Men steget att lämna en anställning för att starta ett företag är rätt så långt. Vi socialdemokrater vill att alla ska ha möjlighet att ansöka om ett småföretagarstipendium.

Vi vill satsa på forskning och utveckling i de små och mindre företagen för att därigenom ge fler småföretag möjlighet att växa genom innovativa varor och tjänster.

Vi vill att staten i nära samarbete med företagen inom miljötekniksektorn ska främja svensk miljöteknikexport. Satsningarna bör genomföras inom bioenergi, vattenrening, uppvärmning och avfallshantering. Det är fyra områden där svenska företag redan ligger i framkant, och behovet av dessa produkter och kunskaper i vår omvärld är stort.

Vi vill investera i jobb åt unga. Det handlar om satsningar på sommarjobb. Det handlar om satsningar på avstampsutbildning och en satsning på första-jobbet-stöd.

Vi vill investera i jobb åt nyanlända. Det handlar om satsningar på bättre undervisning i svenska och validering av yrkeskunskaper.

Vi vill satsa på att bekämpa inflation.

Herr talman! Det jag nu i korta ordalag beskrivit för riksdagen är den satsning på 1 210 miljoner kronor som vi socialdemokrater i dag vill göra för att möta den försämrade ekonomiska utvecklingen i vårt land.

Vad vill då den borgerliga regeringen göra för att möta den försämrade ekonomiska utvecklingen? Ja, det är mycket lätt att beskriva.

Regeringen presenterar inga åtgärder alls för att möta detta. Det kan faktiskt vara så att valet 2010 avgörs här i dag. För vi har en regering som inte vidtar några åtgärder när ekonomin viker och människor blir alltmer oroad.

Vi socialdemokrater ser bekymren, och vi vill göra satsningar för att komma på rätt väg.

Jag vill också tydligt klargöra att ingen ser den försämrade ekonomiska utvecklingen som någonting positivt. Vi känner alla snarare en oro kring hur djup och hur långvarig nedgången blir.

Jag är också förvånad över att de borgerliga ledamöterna i riksdagens finansutskott inte tagit egna initiativ till åtgärder. Vi socialdemokrater hade varit beredda att diskutera alla tänkbara förslag till åtgärder. Det är ett stort ansvar de borgerliga riksdagsledamöterna tar på sig vid dagens votering.

Herr talman! Vi socialdemokrater ökade antalet poliser sex år i rad. 4 000 nya poliser utbildades under förra mandatperioden. Att regeringen fortsätter att utbilda fler poliser är bra. Men samtidigt finns en oro i polisorganisationen. Flera polismyndigheter talar nu om för lite resurser.

Vi har kunnat läsa i tidningarna om att polisen i Stockholms län går med ett underskott på flera hundra miljoner kronor fram till 2010.

Ur detta perspektiv är det oroande att regeringen i de två senaste budgetarna minskat polisens resurser med sammanlagt 300 miljoner kronor jämfört med vad som lovades i budgeten för ett och ett halvt år sedan.

I höstas föreslog vi socialdemokrater att polisens anslag skulle ökas med 110 miljoner kronor för 2008. Detta avslogs då av den borgerliga majoriteten i riksdagen. Vi socialdemokrater vill för 2008 tillföra polisen 25 miljoner kronor mer än regeringen.

Nu tillför regeringen 50 miljoner kronor till tullen. Detta är oerhört glädjande, eftersom de förslag som diskuterades inom Tullverket skulle innebära att ca 300 tjänstemän skulle sägas upp och att stora delar av Sverige därmed inte skulle ha en fungerande tullverksamhet. Detta skulle ha inneburit ett dråpslag mot bekämpningen av narkotikasmuggling. Trots den kraftiga opinion som fanns mot neddragningen reagerade regeringen först när socialdemokraterna i skatteutskottet tog ett utskottsinitiativ om att tillföra tullen mer pengar, och det sker i dag.

Herr talman! Mot bakgrund av det nu i riksdagen anförda yrkar jag bifall till de socialdemokratiska reservationerna i FiU21.

(Applåder)

Regeringen väljer att ta 50 miljoner från detta område. Vänsterpartiet svarar med att lägga tillbaka dem. Vi kommer också att föreslå en ökning på detta område till nästa års budget.

Ett av de här förorenade områden är Viskan. Jag tänker på Viskanprojektet i Borås. Här har man börjat titta på miljögifter från textilindustrin, som funnits där sedan mitten av 1800-talet, vad den har lämnat efter sig i ån nedströms från staden. Bottensedimenten är fulla av dioxin, DDT, zink och krom, för att bara nämna några av de gifter som hotar fiske, natur och djurliv.

I DN kunde vi för ett tag sedan läsa om Siv Hansson som jobbar på Länsstyrelsen i Västra Götaland och som jobbar med det här området. Så här säger hon:

Det här är ett av Sveriges mest förorenade områden. Att ta upp all muddermassa för destruktion skulle enligt en förstudie kosta 210–510 miljoner. Hon säger samtidigt: En sådan satsning vågar jag inte ens drömma om.

Det är en verklighet som finns där ute men som regeringen väljer att blunda för.

Regeringen går vidare med sin miljöfientliga inställning och tar pengar från Banverket, järnvägsinvesteringar, och ger till vägar. Dessutom menar regeringen att intäkterna från trängselskatten ska gå till vägutbyggnad i stället för utbyggnad av kollektivtrafiken. Låt mig konstatera att denna regering inte precis underlättar för individer att göra miljövänliga val. Tyvärr är det så.

Regeringen säger sig satsa stort på miljön genom sin miljöbilspremie, och visst har det lett till att fler köper miljöbilar. Men finns det verkligen miljöbilar? Känner ni till någon bil som är bra för miljön? Det gör faktiskt inte jag. Så namnet miljöbil är väl egentligen ett felanvänt namn. Mindre förorenande bil kanske det skulle vara. Men visst, det är bra, det är en inlagen väg. Att flera köper sådana bilar är också bra. Men är det rätt åtgärd?

Det är ganska många bedömare som verkligen undrar över det, bland annat Svenska Naturskyddsföreningen som anser att regeringen bland annat för att satsa på miljöbilar tar pengar från skyddet av skogen och att det är helt fel väg. Vänsterpartiet instämmer i detta och föreslår i stället ett helt annat åtgärdsprogram, bland annat att satsa på alternativa drivmedel, kollektivtrafik och järnväg.

Det är en helt annan miljöpolitik än vad regeringen presenterar. Vi tar inte pengar från hotade miljöområden. Vi satsar på en miljö- och energiomställning. Det kanske kan vara en rekommendation att skicka med så här nu i sommartider när ni verkligen har tid att reflektera över vad ni faktiskt har åstadkommit under de här två åren. Jag ber er att ta den tanken med er och se om ni kan komma på lite bättre tankar framöver.

Det är inte bara jag som tycker så. Det gör många miljövänner i detta land. Det är många som ställer krav på er. Vi vill se en miljövänlig politik och en politik för energiomställning.

Till slut vill jag ta upp kulturen. Den diskuteras och debatteras alldeles för lite. Vi föreslår att regeringen ska ge möjlighet till fria grupper på scenkonstens område att slippa sitta och ansöka om pengar vartenda år och fylla i blanketter. Vi menar i stället att de ska kunna ansöka för flera

år i taget och på så vis minska administrationen och öka sina möjligheter till konstnärligt skapande. Det menar vi är ett väldigt bra koncept.

Vi menar dessutom att man inte ska omfördela inom kulturens område för att göra de satsningar som regeringen föreslår utan i stället skjuta till mer pengar.

Med det, herr talman, tackar jag för mig. Men jag vill också yrka bifall till vår reservation nr 5. Jag tänker inte lyfta upp de andra reservationerna eftersom jag tror att vi har en hel del att besluta om ändå i dag.

Anf. 95 MIKAELA VALTERSSON (mp):

Herr talman! Jag tänker väldigt kort beröra våra viktigaste invändningar vad det gäller tilläggsbudgeten. Regeringen ökar nu åtgärderna för biologisk mångfald med 50 miljoner. Det är bra. Regeringen har dock tidigare minskat det anslaget med väsentligt mer pengar med motiveringen att det skulle gå att skydda skog på något billigare sätt. Höjningen nu kanske tyder på att man inte har lyckats med ambitionerna att hitta ett billigare sätt.

I stället leder regeringens politik till att arbetet med biologisk mångfald nu blir sämre. Myndigheters och andra aktörers planering har blivit lidande, och miljömålen blir svårare att nå.

Höjningen för biologisk mångfald finansieras genom att man tar pengar från anslaget för sanering av förorenade områden med lika mycket pengar, 50 miljoner. Återigen tar man från ett angeläget miljöområde när det ska satsas på ett annat. Det är olyckligt. Flyttarna fram och tillbaka med resurserna skapar en otrygghet och sämre planeringsförutsättningar. Behoven av pengar till förorenad mark ökar och minskar inte, vilket regeringen själv har påpekat.

Det är då anmärkningsvärt att man i stället minskar de här anslagen. Anslaget för biologisk mångfald har dragits ned med ungefär en tredjedel sedan regeringen övertog makten 2006. Samtidigt medges i höstbudgeten för 2008 att behoven är större än vad man har trott och att det kan bidra till att man inte kommer att nå målen inom biologisk mångfald.

Regeringen räknar också med att man längre fram under mandatperioden ska kunna höja till samma nivå som innan man började skära ned. Den ryckigheten orsakar stora problem för kommuner och för dem i branschen som är beroende av pengar för att få ett arbete utfört som är viktigt. Regeringens politik gör att miljömålen blir svårare att nå.

På det här sättet gör regeringen återigen en kreativ övning för att det ska verka som att man satsar. Först drar man ned rejält med pengar från ett område för att sedan återföra en liten del av det och kalla det en satsning. Jag tror dock att det genomskådas av de flesta som läser era budgetförslag.

Klimatförändringarna blir alltmer påtagliga. Behovet av ett klimatsmart samhälle blir allt större. Investeringar som i dag görs i infrastruktur och byggnader påverkar inte bara utvecklingen här i dag utan ger också förutsättningar för ett framtida samhälle och våra utsläpp en lång tid framöver.

Om vi bygger motorvägar innebär det en satsning på ökade bilar och ökade utsläpp, även för våra barn och våra barnbarn. Det behövs betydligt mer av klimatsmarta investeringar. Regeringen gör tvärtom och bi-

drar i stället till ökade utsläpp. Trots utfästelser på klimatområdet fortsätter regeringen att lägga skattepengar på att öka klimatpåverkan.

Regeringen visar det tydligt när man i tilläggsbudgeten skär ned med 120 miljoner i anslaget för Banverket och lägger de pengarna på Vägverket i stället. Vi motsätter oss å det bestämdaste den omdisponeringen av pengarna och ökningen av Vägverkets anslag. I stället hade det behövts en kraftfull satsning på Banverket och järnvägsutbyggnad.

Med det vill jag yrka bifall till reservation 6.

Anf. 96 ANNA LILLIEHÖÖK (m):

Herr talman! Jag tycker att det har dragits ganska stora växlar på vår tilläggsbudget. Verkligheten står inte stilla. Tilläggsbudgeten ska korrigera budgeten i enlighet med vad som har hänt i omvärlden och anpassa till fattade beslut. Det är här flexibiliteten ska finnas.

Ryckighet, säger Mikaela Valtersson. Det här är avsett för att kunna parera under året så att de mer principiella besluten kommer i budgeten.

Jag tycker att det är mycket glädjande med årets tilläggsbudget, för det är just de plötsliga oväntade händelserna som det här handlar om. Glädjande nog har vi i år inte haft några katastrofer. Vi behövde under ett år ta hem många svenskar från Libanon och behövde lägga till många hundra miljoner i tilläggsbudgeten. Ett annat år hade vi en stor tillströmning av flyktingar. Då gällde samma sak.

Men i år är det inte så. De förändringar som vi har i det här betänkandet är ett antal konsekvenser av beslut eller överenskommelser. Ibland är det till och med så enkelt att kostnaderna är bokförda på fel anslag.

Det är ändå vi här i riksdagen som bestämmer var pengarna ska tas. Därför ska regeringen komma tillbaka, både när det gäller anslag och när det gäller åtaganden inför framtiden.

Jag kan nämna några poster som finns här. Den största tilläggsposten är överenskommelse med landstingen för läkemedelsförmåner. En annan stor post är rättsliga biträden. Regeringen har lagt stora resurser till rättssystemet. Då har antalet rättegångar ökat, och antalet rättsbiträden ökar. Man har alltså behövt lägga till det när man har prioriterat rättegångar i brottmål.

En annan post är en tolkning av det statliga kollektivavtalet som betyder att statstjänstemän får högre pension. Det har man räknat upp med 300 miljoner kronor för ett antal år bakåt.

Regeringens satsning på en skola för kunskap innebär bland annat att skolmyndigheterna förändras för att få tydligare ansvarsområden, vilket har medfört ett antal flyttningar mellan olika anslag. För att tydliggöra kunskapsinriktningen införs också ett särskilt anslag för baskunskaperna läsa, skriva och räkna.

I sommar kommer regeringens nya tandvårdsförsäkring. Även detta har lett till ett antal förändringar för att reformen både ska kunna följas upp och utvärderas.

Många poster avser framtida kostnader och åtaganden. En överenskommelse inom pensionssystemets ram om höjning av pensionsgrunden för förtidspensioner kommer att kosta mellan 2 och 4 miljarder de kommande åren.

Jag vill avsluta med att säga att det är glädjande att regeringen visar att det är ordning och reda genom att ta upp alla bemyndiganden, det vill säga framtida åtaganden. Nästan varje år har finansutskottet i sitt betänkande behövt påpeka att alla anslag och också alla framtida åtaganden som staten iklar sig faktiskt måste komma hit till riksdagens kammare för att beslutas. Det är bra att detta inte har behövts denna gång.

Med detta yrkar jag bifall till utskottets förslag i betänkandet om tilläggsbudget 1.

Anf. 97 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Herr talman! Jag förstår att tilläggsbudgeten handlar om att man tar hänsyn till vad som har hänt i omvärlden sedan sist. Men ryckigheten är inget självändamål, så jag skulle bara vilja veta vad det är i den borgerliga sidans analyser och omvärldsbevakning som har gjort att ni har dragit slutsatsen att det behövs mindre pengar till järnvägar nu än vad det gjorde för ett halvår sedan.

Anf. 98 ANNA LILLIEHÖÖK (m) replik:

Herr talman! Vad jag vet är det här icke på något sätt någon markering mot järnvägar, utan det är helt enkelt så att man ska få verksamheten att fungera under löpande år. Det är lite grann därför vi till och med har två tilläggsbudgetar. Det är inte samma sak som att lägga fram vårpropositionen om politikens framtida inriktning eller budgeten som vi kommer att få i september där alla områden ska samverka.

Här är det precis tvärtom; här gäller det till stor del att kunna flytta pengar så att man inte behöver komma tillbaka till riksdagen. Det har blivit en nettoutgift den här gången, men den ska man givetvis begränsa.

Många av de här förslagen innebär alltså att man flyttar mellan anslag, varav detta är ett exempel. Men jag vill inte se det som en långtgående växel på att den framtida politiken bestäms i det här dokumentet, utan just nu har det varit praktiskt.

Anf. 99 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik:

Herr talman! Jag skulle kunna ställa nästa fråga och den är: Vad betydde det där? Men jag ska försöka vara lite mer konkret.

Jag antar att ni menar något med det tilläggsbudgetförslag ni har lagt fram, och där gör ni en del förändringar. En av förändringarna är att ta bort 250 miljoner från järnvägar. Det är en de facto-förändring. Någon analys hoppas jag och önskar ligger bakom de saker ni gör.

Du pratade i ditt anförande om att det är saker som har hänt i omvärlden som leder till förändringar i tilläggsbudgeten. Vad är det som gör att vi behöver mindre pengar till järnvägen i dag än vi behövde i höstas?

Anf. 100 ANNA LILLIEHÖÖK (m) replik:

Herr talman! Jag tror inte alls att det handlar om det, utan det handlar helt enkelt om att så många åtgärder behöver vidtas. Vi tycker att det behövs både vägar och järnvägar. Men just nu, för att få något att hända, behövdes pengarna till vägar, och vägar behövs inte minst här i Stockholmsområdet. I det andra förslaget här tar man pengar från trängselskatten och satsar i Stockholmsområdet, och det beror på att vi anser att det

behövs mer vägar där det kanske kommer att gå bilar som rullar fortare. Det kommer att gå fler bilar som kanske är elbilar. Förhoppningsvis är det många fler bilar när Stockholmsområdet expanderar.

Prot. 2007/08:131
18 juni

*Tilläggsbudget 1
för 2008*

Anf. 101 EMMA HENRIKSSON (kd):

Herr talman! Det vi debatterar nu är som sagt tilläggsbudgeten för 2008. De prioriteringar regeringen, vi i utskottet och vi här i kammaren gjorde inför det här året var de prioriteringar vi kunde göra utifrån de kunskaper vi då hade.

Men vi vet alla att saker och ting förändras. Det blir inte alltid som man tänkt sig, och därför behöver man ibland göra justeringar. Det här är det första tillfället då vi gör justeringar på ett antal områden där vi har sett att saker och ting inte utvecklades som vi hade skäl att tro när vi lade fram budgeten.

Det är på ett antal något mindre områden som vi har gjort dessa justeringar, precis som vi har hört tidigare. Det är lätt att raljera över en regering som satsar extra på vägar, men jag tycker att det är ganska tydligt att människor runt om i landet inte vill ha den där potthålsoppositionen. Det är viktigt att satsa på att faktiskt reparera de vägar som finns och att ha kapacitet för drift och underhåll. Vi har sett att det vi budgeterade inte riktigt räcker så långt som vi har utsatt att lova, och då måste vi faktiskt se till att ta in lite mer pengar.

Det är också oerhört viktigt att vi satsar pengar på infrastruktur, inte bara på vägar utan också, väldigt mycket, på järnvägar. Därför kommer också regeringen att lägga fram en infrastrukturproposition i höst. Den debatten ser jag fram emot, och de resurserna tror jag att alla vi som någon gång har anledning att resa i landet, både när vi behöver ta bilen och när vi tar tåget, ser fram emot.

Det finns ett antal andra områden där vi har sett att det finns skäl att tillföra pengar: tandvården – äntligen tandvården. Nu kan alla de som inte bara har åkt över potthålen utan också haft hål i munnen men inte haft råd att laga dem faktiskt få råd att gå till tandläkaren. Det har den här regeringen tagit tag i. För att detta ska bli en bra reform som kan genomföras på ett bra sätt har vi sett att vi behöver flytta lite pengar mellan olika verksamheter. Det kommer alla som har tandvårdsbehov att kunna se fram emot.

Vi stärker lärarnas möjligheter till kvalificerad fortbildning, också ett viktigt område.

Inte minst har vi miljöbilspremien som gick över förväntan bra. Trots allt är det många som behöver bil då och då, och vi beslutade om en miljöbilspremie för att stimulera folk att köpa en miljöbil som har mindre negativ påverkan på vårt klimat och vår livsmiljö än vad andra bilar har.

Självklart är det bra att använda alternativa drivmedel – fötterna är inte så dumma. Cykel är inte så dumt det heller. Men jag tror att de flesta i vårt land inser att bilen är ett väldigt bra verktyg, och då ska vi försöka få så många som möjligt att välja ett alternativ som inte belastar miljön mer än nödvändigt.

I den här tilläggsbudgeten finns många saker som vi behöver justera, men grunden för budgeten är ändå densamma. Vi satsar på en politik som gör att människor får mer möjligheter att vara med och bidra i samhället.

Trots att det inte finns något direkt förslag i tilläggsbudgeten om det, skulle jag vilja lyfta upp det här för att Ulla Andersson tidigare i dag i debatten om finansutskottets betänkande 20 påstod en del saker som jag skulle ha sagt i tidigare debatter. Ulla Andersson hävdade att jag har sagt: Men Ulla, vi vill inte bara sänka lönerna.

Det var ett totalt felaktigt påstående. Jag kollade igenom protokollet och till och med tittade på webbsändningen för att höra hur debatten gick. Det handlar om ett replikskifte där Ulla Andersson hade påstått att regeringen vill sänka lönerna, precis som Ulla Andersson i den tidigare debatten i dag påstod att regeringens politik leder till.

Det jag sade var: Det stämmer inte att vi bara vill sänka lönerna och på det sättet få fler i arbete. Tvärtom – det stämmer inte att vi har en politik som sänker lönerna.

Jag tycker att Ulla Andersson bör vara ganska försiktig med att hävda att något är citat när det inte är det. Regeringens politik har hittills inte visat sig leda till sänkta löner. Tvärtom har vi en lönerörelse bakom oss som har gett betydligt mer i plånboken. Men framför allt har många människor i låglönearbeten fått mer pengar i plånboken tack vare regeringens satsningar på sänkta skatter för dem med de lägsta inkomsterna.

Med det, herr talman, vill jag yrka bifall till utskottets förslag.

Anf. 102 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Jag tror att det var i dag som vi kunde läsa ett pressmeddelande från Sven Otto Littorin som föreslår att man inte ska behöva betala kollektivavtalsenliga löner för nystartsjobb till långtidsarbetslösa. Jag tycker att det är en ganska tydlig signal om vad den här regeringen är ute efter.

Det är inte Vänsterpartiet som säger att regeringens politik syftar till att minska lönerna. Det säger hela fackföreningsrörelsen. Sänker man nivåerna i a-kassan sätter det en press nedåt på lönerna. Helt plötsligt ska människor med så låga inkomster som man knappt överlever på konkurrera med andra människor om de här jobben. Vad är det om inte en press nedåt på lönerna? Det kommer inte att ge utfall i årets lönerörelse men framöver, Emma Henriksson.

Kan du förklara för mig något som jag inte förstår i er politik? Det finns flera saker, men det här gäller tilläggsbudgeten. Vad är det som gör att man tar pengar från förorenade områden där det finns bly, zink och DDT – och Naturvårdsverket och länsstyrelsen säger att det bara blir fler och fler områden – och ger dem till biologisk mångfald? Vad är det som gör att man tar pengar från järnvägen, när vi vet att det är just järnvägsinvesteringar som behövs för att möta miljö- och klimathotet? Vad är det som gör att vi har en regering som inte underlättar för människor att göra miljövänliga val? Borde inte det vara en regerings ansvar i den situation vi befinner oss i?

Jag skulle bli väldigt glad om du kan svara på dessa frågor. Jag har väldigt svårt att förstå vad det är som gör att sedan ni lade fram budgetpropositionen i höstas har de här gifterna i marken plötsligt försvunnit så att ni kan ta bort pengarna därifrån. Vad är det som har gjort att tågen inte är försenade längre eller att vi inte behöver utökad spårkapacitet? Var finns den analysen? Jag ser fram emot ditt svar.

Anf. 103 EMMA HENRIKSSON (kd) replik:

Herr talman! När regeringen lägger en budget gör vi prioriteringar där vi tycker att allt detta behöver göras. När man under året måste göra omprioriteringar försöker man hitta sätt att göra det utan att det gör någon större skada. Det är självfallet viktigt med sanering av förorenad mark. Jag är övertygad om att det kommer att finnas medel till det i den budgetproposition som vi lägger fram i höst.

Vi kom i ett läge där biologisk mångfald var i stort behov av ett utökad anslag. Det som förvånar mig är att Vänsterpartiet och Miljöpartiet inte verkar vara lika oroade som vi var för det. Det var därför vi tillsköt mer medel till det.

Du var också inne på järnvägssatsningarna. Jag säger samma sak som jag sade i mitt anförande. Det behövs mycket mer järnvägssatsningar, men det behövs också satsningar på vägar. Vi har en infrastruktur i det här landet som har fått stå tillbaka. Man har byggt luftslott. Man har lagt planer som inte har varit fullt ut finansierade. Det är inte bara i vägarna det finns hål, det har funnits hål i budgeten också.

Anf. 104 ULLA ANDERSSON (v) replik:

Herr talman! Först tar ni pengar från den hotade skogen, där 2 000 eller 3 000 av Sveriges mest hotade arter finns, och satsar på en miljöbilspremie. Vad jag förstår släpper bilar ut en hel del avgaser som i sin tur påverkar den biologiska mångfalden. På det tar ni nu pengar från förorenade markområden, som riskerar att släppa ut bly, zink och DDT i våra grundvatten och vattendrag och påverka växt- och djurliv i vattnet och på marker, och ger till biologisk mångfald. Ser du någon logisk kedja i den politiken? Jag gör det inte.

Du säger att det handlar om prioriteringar och att regeringen har svåra prioriteringar att göra. Om du lyckas förklara detta för mig och för dem som sitter här gör du det himla bra. Jag tror inte att någon förstår hur ni tänker på miljöområdet.

Tidigare sade du också, vilket jag glömde i mitt förra inlägg, att ni sänker skatterna för låg- och medelinkomsttagare. Det är väl känt, Emma Henriksson, att två tredjedelar av era skattesänkningar på ungefär 70 miljarder har gått till den rikaste tredjedelen. Fredrik Lundberg, en mycket välkänd vd, fick på ett bräde 40 miljoner mer i plånboken när ni avskaffade förmögenhetsskatten. Det motsvarar löneökningar för 1 600 sjuksköterskor. Förmögenhetsskatten i sig motsvarar två tre gånger utfallet i sjuksköterskornas hela lönerörelse. Det säger en del om vilka prioriteringar ni gör.

Ta nu och förklara för mig hur ni kan säga att er politik är en satsning på miljön när ni i asfaltsalliansen tar pengar från järnvägen och satsar på vägar, när ni tar pengar från den hotade skogen och ger till bilar och när ni tar pengar från förorenade markområden och ger till biologisk mångfald! Jag ser fram emot svaret.

Med det vill jag tacka finansutskottet för ett bra samarbete och önska er alla en trevlig sommar.

Anf. 105 EMMA HENRIKSSON (kd) replik:

Herr talman! Jag önskar Ulla Andersson och alla andra i utskottet en trevlig sommar också. Att få vara ledig är någonting att se fram emot. Det är någonting man kan se fram emot när man har ett arbete att gå till. För den som är arbetslös är det inte så mycket att se fram emot om det inte är så att man vet att det finns utsikter att få ett arbete. Det är det regeringen har satsat på och faktiskt också har lyckats med. På ett år har ungdomsarbetslösheten sjunkit med 35 ½ procent. Det är 10 000 ungdomar som har fått ett jobb. Den politik ni för hade inte gett de här ungdomarna det jobbet. Jag tycker att det är anmärkningsvärt att man inte tänker på deras sommaraktiviteter också.

Ulla Andersson pratar om förmögenhetsskatten. Det är riktigt att vi har tagit bort förmögenhetsskatten. Det har vi gjort rakt av, öppet och ärligt. Vi har inte plockat ut några extremt rika och sett till att de har blivit av med sin skatt, som har förekommit tidigare. Det som händer när förmögenhetsskatten tas bort är att kapitalet stannar i Sverige. Vi har väldigt många rika människor i det här landet som egentligen inte finns här i landet längre. De har flyttat sig och sina pengar utomlands. Förmögenhetsskatten var skadlig för landet. Nu kan dessa pengar användas till fler arbeten i vården eller någon annanstans. När människor har pengarna i plånboken investerar de dem också i nya företag. Det är någonting som vi är i desperat behov av i det här landet.

Slutligen vill jag säga något ytterligare om satsningarna på miljön. Du efterfrågade någonting som stimulerar människor att göra miljövänliga val. Det är vad en miljöbilspremie innebär. Betydligt många fler än vi vågade hoppas på har valt att köpa en miljöbil så att bilåkningen ger lite mindre påverkan på naturen än vad den skulle ha gjort annars.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under 12 §.)

10 § Årsredovisning för staten 2007

Föredrogs
finansutskottets betänkande 2007/08:FiU25
Årsredovisning för staten 2007 (skr. 2007/08:101 och redog.
2007/08:RRS20).

Talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under 12 §.)

Föredrogs

konstitutionsutskottets betänkande 2007/08:KU24

Indelning i utgiftsområden (prop. 2007/08:100 delvis).

*Indelning i
utgiftsområden*

Anf. 106 BERIT ANDNOR (s):

Herr talman! I det här betänkandet behandlar vi förslag i vårpropositionen som avser förändringar i riksdagsordningen och förändringar i fråga om utgiftsområden.

Vi socialdemokrater motsätter oss dessa förändringar, framför allt därför att propositionen inte ger tillräckligt underlag för att bedöma konsekvenserna av de mycket stora förändringar som görs när det gäller utgiftsområdena 13 och 14.

Själva bakgrunden till den här förändringen är regeringens förslag om en avreglerad arbetskraftsinvandring som skulle innebära att arbetsgivarna ensidigt ska få avgöra om de behöver importera arbetskraft utan möjlighet för vare sig Arbetsförmedlingen eller fackliga organisationer att bedöma behoven. Vi motsätter oss denna förändring av formerna för arbetskraftsinvandringen.

Vidare anser vi att bostadsbidraget, som har flyttats till utgiftsområde 18, ska flyttas tillbaka till utgiftsområde 12. Det hänger ihop med vår syn på bostadsbidraget. Under lång tid har det ansetts vara både ett bostadspolitiskt och ett familjepolitiskt syfte bakom bostadsbidraget. Riksdagen har också vid flera tillfällen i bred enighet framhållit värdet av att redovisningen av bidragsverksamheten knyts närmare till en bedömning gentemot de bostadspolitiska målen. Därför motsätter vi oss detta.

Vi står självfallet bakom samtliga reservationer, men jag yrkar bifall enbart till reservation nr 1.

Anf. 107 BJÖRN LEIVIK (m):

Herr talman! Jag ska fatta mig kort.

I 5 kap. 12 § riksdagsordningen anges att riksdagen genom lag kan besluta att hänföra statsutgifter till olika utgiftsområden. Det åligger konstitutionsutskottet att bereda och lägga fram förslag om ändringar i riksdagsordningen, vilket nu skett med anledning av regeringens ekonomiska vårproposition.

Samtliga utskott har beretts tillfälle att yttra sig i ärendet. Civilutskottet, socialförsäkringsutskottet, socialutskottet, miljö- och jordbruksutskottet samt arbetsmarknadsutskottet har lämnat yttranden.

Regeringens förslag om ändringar av utgiftsområdena rör arbetskraftsinvandring, arbetsmarknad och arbetsliv, ansvaret för EU-revisjonen, införandet av en ny skolmyndighet, statsrådschaufförsverksamheten och ändringar i andra statliga myndigheter. Utskottet föreslår att riksdagen godkänner regeringens förslag.

Herr talman! Jag ska inte bli mer långgrandig än så utan yrkar bifall till utskottets förslag till beslut i sin helhet.

Överläggningen var härmed avslutad.

(Beslut fattades under 12 §.)

12 § Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde

FiU20 Riktlinjer för den ekonomiska politiken

Punkt 1 (Riktlinjer för den ekonomiska politiken, budgetpolitiken och skattepolitiken)

1. utskottet

2. res. 1 (s)

3. res. 2 (v)

4. res. 3 (mp)

Förberedande votering 1:

21 för res. 2

12 för res. 3

251 avstod

65 frånvarande

Kammaren biträdde res. 2.

Förberedande votering 2:

115 för res. 1

19 för res. 2

156 avstod

59 frånvarande

Kammaren biträdde res. 1.

Huvudvotering:

149 för utskottet

110 för res. 1

31 avstod

59 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 81 m, 23 c, 25 fp, 20 kd

För res. 1: 110 s

Avstod: 19 v, 12 mp

Frånvarande: 20 s, 16 m, 6 c, 3 fp, 4 kd, 3 v, 7 mp

Punkt 2

Kammaren biföll utskottets förslag.

SkU32 Redovisning av skatteutgifter

1. utskottet

2. res. (s, v, mp)

Votering:

149 för utskottet

141 för res.

59 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 81 m, 23 c, 25 fp, 20 kd

För res.: 110 s, 19 v, 12 mp

Frånvarande: 20 s, 16 m, 6 c, 3 fp, 4 kd, 3 v, 7 mp

FiU21 Tilläggsbudget 1 för 2008

Punkt 14 (Användning av anslaget 35:10 Stöd för konvertering från direktverkande elvärme m.m.)

1. utskottet

2. res. 2 (s)

Votering:

179 för utskottet

110 för res. 2

60 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 81 m, 23 c, 25 fp, 19 kd, 19 v, 12 mp

För res. 2: 110 s

Frånvarande: 20 s, 16 m, 6 c, 3 fp, 5 kd, 3 v, 7 mp

Punkt 16 (Nedläggning av Luftfartsstyrelsen)

1. utskottet

2. res. 3 (s)

Votering:

180 för utskottet

110 för res. 3

59 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 81 m, 23 c, 25 fp, 20 kd, 19 v, 12 mp

För res. 3: 110 s

Frånvarande: 20 s, 16 m, 6 c, 3 fp, 4 kd, 3 v, 7 mp

Punkt 23 (Ändrade ramar för utgiftsområden samt ändrade och nya anslag)

1. utskottet

2. res. 4 (s)

3. res. 5 (v)

4. res. 6 (mp)

Förberedande votering 1:

19 för res. 5

12 för res. 6

256 avstod

62 frånvarande

Kammaren biträdde res. 5.

Förberedande votering 2:

108 för res. 4

19 för res. 5

160 avstod

62 frånvarande

Kammaren biträdde res. 4.

Prot. 2007/08:131

18 juni

Prot. 2007/08:131
18 juni

Huvudvotering:
149 för utskottet
110 för res. 4
31 avstod
59 frånvarande
Kammaren biföll utskottets förslag.
Partivis fördelning av rösterna:
För utskottet: 81 m, 23 c, 25 fp, 20 kd
För res. 4: 110 s
Avstod: 19 v, 12 mp
Frånvarande: 20 s, 16 m, 6 c, 3 fp, 4 kd, 3 v, 7 mp

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

FiU25 Årsredovisning för staten 2007

Kammaren biföll utskottets förslag.

KU24 Indelning i utgiftsområden

Punkt 1 (Arbetskraftsinvandring m.m.)

1. utskottet
2. res. 1 (s, v)

Votering:

161 för utskottet
129 för res. 1
59 frånvarande
Kammaren biföll utskottets förslag.
Partivis fördelning av rösterna:
För utskottet: 81 m, 23 c, 25 fp, 20 kd, 12 mp
För res. 1: 110 s, 19 v
Frånvarande: 20 s, 16 m, 6 c, 3 fp, 4 kd, 3 v, 7 mp

Punkterna 2 och 3

Kammaren biföll utskottets förslag.

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 17.08 på förslag av talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 18.25, då det för bordläggning aviserade ärendet väntades föreligga.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 18.25.

13 § Bordläggning

Prot. 2007/08:131
18 juni

Anmäldes och bordlades
Försvarsutskottets betänkande
2007/08:FöU15 Lag om signalspaning m.m. (förnyad behandling)

14 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 18 juni

2007/08:1377 Skolbibliotek och böcker till låg kostnad

av *Ameer Sachet* (s)
till utbildningsminister Jan Björklund (fp)

2007/08:1378 Vägpris inom Gotlandstrafiken

av *Christer Engelhardt* (s)
till statsrådet Åsa Torstensson (c)

2007/08:1379 Trafikfarliga EU-medborgare

av *Lisbeth Grönfeldt Bergman* (m)
till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:1380 Självmord på häkten

av *Cecilia Wigström* i Göteborg (fp)
till justitieminister Beatrice Ask (m)

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll
tisdagen den 24 juni.

15 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Anmäldes att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 18 juni

2007/08:1312 Högskolans MR-kurser

av *Carina Hägg* (s)
till statsrådet Lars Leijonborg (fp)

2007/08:1313 Kriminalvårdens utlandsstyrka

av *Carina Hägg* (s)
till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:1314 Behovet av gruppsekretess

av *Christer Engelhardt* (s)
till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:1315 Uppsägningar vid Flextronics i Östersund

av *Berit Andnor* (s)
till näringsminister Maud Olofsson (c)

2007/08:1316 Underlättande av svenska företags rekrytering
av *Agneta Berliner* (fp)

till näringsminister Maud Olofsson (c)

2007/08:1317 Tjänstehundar och privata uppfödare
av *Marietta de Pourbaix-Lundin* (m)

till jordbruksminister Eskil Erlandsson (c)

2007/08:1318 Utbildning av poliser
av *Göran Lindblad* (m)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:1320 Tandläkarutbildning
av *Carin Runeson* (s)

till statsrådet Lars Leijonborg (fp)

2007/08:1323 Cedaw i grund- och gymnasieskolan
av *Carina Hägg* (s)

till utbildningsminister Jan Björklund (fp)

2007/08:1324 Kultursponsring
av *Lars-Ivar Ericson* (c)

till finansminister Anders Borg (m)

2007/08:1325 Äldreboende i Dalarna
av *Peter Hultqvist* (s)

till statsrådet Mats Odell (kd)

2007/08:1326 Bostadsbyggande i Dalarna
av *Peter Hultqvist* (s)

till statsrådet Mats Odell (kd)

2007/08:1327 Bekämpningen av skogsbränder
av *Ameer Sachet* (s)

till försvarsminister Sten Tolgfors (m)

2007/08:1328 Tullverket och alkoholförseln
av *Christin Hagberg* (s)

till finansminister Anders Borg (m)

2007/08:1329 Alkoholimporten till Sverige
av *Christin Hagberg* (s)

till statsrådet Maria Larsson (kd)

2007/08:1331 Underlättande av ägarskifte i småföretag
av *Karin Granbom* (fp)

till näringsminister Maud Olofsson (c)

2007/08:1332 Den israeliska bosättningspolitiken
av *Britta Rådström* (s)

till utrikesminister Carl Bildt (m)

2007/08:1333 Diplomatisk beskickning i irakiska Kurdistan
av *Lars Johansson* (s)

till utrikesminister Carl Bildt (m)

2007/08:1334 Hanteringen av ansökningar till högskolan
av *Mats Gerdau* (m)

till statsrådet Lars Leijonborg (fp)

2007/08:1335 Effekter av marknadshyra
av *Peter Hultqvist* (s)

till statsrådet Mats Odell (kd)

**2007/08:1336 Konst som stulits av nazisterna under andra världskri-
get**

av *Fredrik Malm* (fp)
till kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth (m)

2007/08:1337 Fakturaskojeri

av *Ameer Sachet* (s)
till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:1338 Åtgärder för att skydda företag mot fakturaskojeri

av *Fredrik Olovsson* (s)
till näringsminister Maud Olofsson (c)

2007/08:1339 Vård utan skador

av *Margareta Cederfelt* (m)
till socialminister Göran Hägglund (kd)

2007/08:1340 Beredskap mot bankkris

av *Monica Green* (s)
till statsrådet Mats Odell (kd)

2007/08:1341 Stockholm som dynamisk och intressant finansplats

av *Monica Green* (s)
till statsrådet Mats Odell (kd)

2007/08:1343 Ökning av lärlingsplatser utifrån näringslivets behov

av *Agneta Berliner* (fp)
till utbildningsminister Jan Björklund (fp)

2007/08:1345 Kvinnors privata tillhörigheter i kriminalvården

av *LiseLotte Olsson* (v)
till justitieminister Beatrice Ask (m)

**2007/08:1346 Kontakt mellan intagna i kriminalvården och deras
barn**

av *Lena Olsson* (v)
till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:1347 Kvalificerad yrkesutbildning på kvinnoanstalter

av *Josefin Brink* (v)
till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:1348 Upphandlingsregler för att främja avknoppning

av *Mats Gerdau* (m)
till statsrådet Mats Odell (kd)

2007/08:1349 Inventering av rovdjur

av *Ann-Kristine Johansson* (s)
till miljöminister Andreas Carlgren (c)

2007/08:1350 Åtgärder mot fakturaskojeri

av *Karin Granbom* (fp)
till finansminister Anders Borg (m)

2007/08:1351 Ahmadiyahmuslimernas situation

av *Dan Nilsson* (s)
till utrikesminister Carl Bildt (m)

2007/08:1353 Finskundervisning i Sverige

av *Elina Linna* (v)
till statsrådet Cristina Husmark Pehrsson (m)

2007/08:1357 Tillträdesreglerna 2010

av *Birgitta Eriksson* (s)
till statsrådet Lars Leijonborg (fp)

2007/08:1358 Blåsarsymfoniska orkestrar inom försvaret
av *Annelie Enochson* (kd)

till försvarsminister Sten Tolgfors (m)

2007/08:1362 Indraget permanent uppehållstillstånd
av *Johan Pehrson* (fp)

till statsrådet Tobias Billström (m)

2007/08:1363 Uppgifter i straffregistret
av *Fredrik Lundh* (s)

till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:1364 Beredskapen vid en dricksvattenkris
av *Roland Bäckman* (s)

till försvarsminister Sten Tolgfors (m)

2007/08:1365 Dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige och Spanien
av *Agneta Lundberg* (s)

till finansminister Anders Borg (m)

2007/08:1366 Värnandet av yttrandefriheten i Egypten
av *Elisabeth Svantesson* (m)

till utrikesminister Carl Bildt (m)

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 24 juni.

Meddelande om avbrutet kammarsammanträde

Talmannen förklarade sammanträdet avslutat och meddelade att den på föredragningslistan kvarvarande punkten Avslutning skulle flyttas till nästa sammanträde.

16 § Kammaren åtskildes kl. 18.25.

Förhandlingarna leddes
av tredje vice talmannen från sammanträdet början till och med 8 §
anf. 18 (delvis),
av talmannen därefter till och med anf. 58 (delvis),
av tredje vice talmannen därefter till ajourneringen kl. 15.01 och
av talmannen därefter därefter till sammanträdet slut.

Vid protokollet

PER PERSSON

/Eva-Lena Ekman

1 § Justering av protokoll.....	1
2 § Ny riksdagsledamot	1
3 § Beslut om ärende som slutdebatterats den 16 juni	1
UU5 Sveriges politik för global utveckling.....	1
4 § Beslut om ärenden som slutdebatterats den 17 juni	3
NU13 Samgående mellan Posten AB och Post Danmark A/S.....	3
NU15 Ny förvaltningsstruktur inom näringspolitiken och den regionala tillväxtpolitiken	4
FöU14 Lag om signalspaning m.m.....	4
SoU20 Sjukhusens läkemedelsförsörjning	5
SoU21 Byte av namn på Läkemedelsförmånsnämnden	5
UFöU4 Nationell strategi för svenskt deltagande i internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet.....	5
UFöU5 Fortsatt svenskt deltagande i Europeiska unionens militära insats i Tchad och Centralafrikanska republiken.....	6
Kallelse till sammanträde.....	6
5 § Minskning av antalet suppleanter i socialutskottet.....	6
6 § Anmälan om inkommen faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen	7
7 § Hänvisning av ärenden till utskott	7
8 § Riktlinjer för den ekonomiska politiken och Redovisning av skatteutgifter	7
Finansutskottets betänkande 2007/08:FiU20.....	7
Skatteutskottets betänkande 2007/08:SkU32	7
Anf. 1 ANNA LILLIEHÖÖK (m).....	7
Anf. 2 THOMAS ÖSTROS (s).....	8
Anf. 3 ULLA ANDERSSON (v).....	12
Anf. 4 MIKAELA VALTERSSON (mp).....	16
Anf. 5 STEFAN ATTEFALL (kd).....	20
Anf. 6 THOMAS ÖSTROS (s) replik	24
Anf. 7 STEFAN ATTEFALL (kd) replik.....	25
Anf. 8 THOMAS ÖSTROS (s) replik	25
Anf. 9 STEFAN ATTEFALL (kd) replik.....	26
Anf. 10 ULLA ANDERSSON (v) replik	26
Anf. 11 STEFAN ATTEFALL (kd) replik.....	27
Anf. 12 ULLA ANDERSSON (v) replik	28
Anf. 13 STEFAN ATTEFALL (kd) replik.....	28
Anf. 14 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik.....	29
Anf. 15 STEFAN ATTEFALL (kd) replik.....	29
Anf. 16 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik.....	30
Anf. 17 STEFAN ATTEFALL (kd) replik.....	30
Anf. 18 LARS ELINDERSON (m).....	30
Anf. 19 THOMAS ÖSTROS (s) replik	34
Anf. 20 LARS ELINDERSON (m) replik.....	34

Anf. 21	THOMAS ÖSTROS (s) replik	35
Anf. 22	LARS ELINDERSON (m) replik	36
Anf. 23	ROGER TIEFENSEE (c)	36
Anf. 24	ULLA ANDERSSON (v) replik	39
Anf. 25	ROGER TIEFENSEE (c) replik	39
Anf. 26	ULLA ANDERSSON (v) replik	40
Anf. 27	ROGER TIEFENSEE (c) replik	41
Anf. 28	MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	41
Anf. 29	ROGER TIEFENSEE (c) replik	42
Anf. 30	MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	42
Anf. 31	ROGER TIEFENSEE (c) replik	43
Anf. 32	THOMAS ÖSTROS (s) replik	43
Anf. 33	ROGER TIEFENSEE (c) replik	44
Anf. 34	THOMAS ÖSTROS (s) replik	44
Anf. 35	ROGER TIEFENSEE (c) replik	45
Anf. 36	JOHAN PEHRSON (fp)	45
Anf. 37	ULLA ANDERSSON (v) replik	49
Anf. 38	JOHAN PEHRSON (fp) replik	49
Anf. 39	ULLA ANDERSSON (v) replik	50
Anf. 40	JOHAN PEHRSON (fp) replik	50
Anf. 41	THOMAS ÖSTROS (s) replik	51
Anf. 42	JOHAN PEHRSON (fp) replik	51
Anf. 43	THOMAS ÖSTROS (s) replik	52
Anf. 44	JOHAN PEHRSON (fp) replik	53
Anf. 45	Finansminister ANDERS BORG (m)	53
Anf. 46	ULLA ANDERSSON (v) replik	58
Anf. 47	Finansminister ANDERS BORG (m) replik	59
Anf. 48	ULLA ANDERSSON (v) replik	59
Anf. 49	Finansminister ANDERS BORG (m) replik	60
Anf. 50	THOMAS ÖSTROS (s) replik	60
Anf. 51	Finansminister ANDERS BORG (m) replik	61
Anf. 52	THOMAS ÖSTROS (s) replik	62
Anf. 53	Finansminister ANDERS BORG (m) replik	62
Anf. 54	MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	63
Anf. 55	Finansminister ANDERS BORG (m) replik	64
Anf. 56	MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	64
Anf. 57	Finansminister ANDERS BORG (m) replik	65
Anf. 58	LARS JOHANSSON (s)	65
Anf. 59	MARIE ENGSTRÖM (v)	68
Anf. 60	HELENA LEANDER (mp)	70
Anf. 61	LENNART HEDQUIST (m)	73
Anf. 62	LARS JOHANSSON (s) replik	75
Anf. 63	LENNART HEDQUIST (m) replik	75
Anf. 64	LARS JOHANSSON (s) replik	76
Anf. 65	LENNART HEDQUIST (m) replik	76
Anf. 66	MARIE ENGSTRÖM (v) replik	77
Anf. 67	LENNART HEDQUIST (m) replik	77
Anf. 68	MARIE ENGSTRÖM (v) replik	78
Anf. 69	LENNART HEDQUIST (m) replik	78

Anf. 70 HELENA LEANDER (mp) replik	79
Anf. 71 LENNART HEDQUIST (m) replik	79
Anf. 72 HELENA LEANDER (mp) replik	80
Anf. 73 LENNART HEDQUIST (m) replik	80
Anf. 74 JÖRGEN JOHANSSON (c)	81
Anf. 75 LARS JOHANSSON (s) replik	84
Anf. 76 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik	84
Anf. 77 LARS JOHANSSON (s) replik	85
Anf. 78 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik	85
Anf. 79 MARIE ENGSTRÖM (v) replik	86
Anf. 80 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik	86
Anf. 81 MARIE ENGSTRÖM (v) replik	86
Anf. 82 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik	87
Anf. 83 HELENA LEANDER (mp) replik	87
Anf. 84 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik	88
Anf. 85 HELENA LEANDER (mp) replik	88
Anf. 86 JÖRGEN JOHANSSON (c) replik	89
Anf. 87 GUNNAR ANDRÉN (fp)	89
Anf. 88 HELENA LEANDER (mp) replik	92
Anf. 89 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik	92
Anf. 90 HELENA LEANDER (mp) replik	93
Anf. 91 GUNNAR ANDRÉN (fp) replik	93
Anf. 92 LENNART SACRÉDEUS (kd)	93
(Beslut fattades under 12 §.)	95
Ajournering	96
Återupptagna förhandlingar	96
9 § Tilläggsbudget 1 för 2008	96
Finansutskottets betänkande 2007/08:FiU21	96
Anf. 93 HANS HOFF (s)	96
Kallelse till nytt sammanträde	99
Anf. 94 ULLA ANDERSSON (v)	99
Anf. 95 MIKAELA VALTERSSON (mp)	101
Anf. 96 ANNA LILLIEHÖÖK (m)	102
Anf. 97 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	103
Anf. 98 ANNA LILLIEHÖÖK (m) replik	103
Anf. 99 MIKAELA VALTERSSON (mp) replik	103
Anf. 100 ANNA LILLIEHÖÖK (m) replik	103
Anf. 101 EMMA HENRIKSSON (kd)	104
Anf. 102 ULLA ANDERSSON (v) replik	105
Anf. 103 EMMA HENRIKSSON (kd) replik	106
Anf. 104 ULLA ANDERSSON (v) replik	106
Anf. 105 EMMA HENRIKSSON (kd) replik	107
(Beslut fattades under 12 §.)	107
10 § Årsredovisning för staten 2007	107
Finansutskottets betänkande 2007/08:FiU25	107
(Beslut fattades under 12 §.)	107
11 § Indelning i utgiftsområden	108
Konstitutionsutskottets betänkande 2007/08:KU24	108

Anf. 106 BERIT ANDNOR (s).....	108
Anf. 107 BJÖRN LEIVIK (m).....	108
(Beslut fattades under 12 §.)	108
12 § Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde.....	109
FiU20 Riktlinjer för den ekonomiska politiken.....	109
SkU32 Redovisning av skatteutgifter.....	109
FiU21 Tilläggsbudget 1 för 2008.....	110
FiU25 Årsredovisning för staten 2007	111
KU24 Indelning i utgiftsområden.....	111
Ajournering.....	111
Återupptagna förhandlingar	111
13 § Bordläggning.....	112
14 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	112
15 § Anmälan om skriftliga svar på frågor	112
Meddelande om avbrutet kammarsammanträde	115
16 § Kammaren åtskildes kl. 18.25.	115

